

ΜΑΖΙΚΗ ΦΥΓΗ

Κύμα παραιτήσεων στην Amazon

Οι πιεστικές συνθήκες εργασίας για άμεση διεκπεραίωση των παραγγελιών, τα χαμηλά ημερομίσθια και η σκληρή αντίθεση της διοίκησης στη σύσταση συνδικάτου έχουν φέρει την Amazon αντιμέτωπη με κύμα αποχώρησης εργαζομένων. Η κυρίαρχος του ηλεκτρονικού εμπορίου ακόμη και πριν από την πανδημία χάνει το 3% των εργαζομένων της σε εβδομαδιαία βάση. **Σελ. 10**

ΠΑΡΑ ΤΟ ΡΑΛΙ ΤΙΜΩΝ

Γεμάτα τα ρεζερβουάρ των Ελλήνων

Είναι η ζήτηση για τα καύσιμα «ανελαστική». Ακόμη και μια ε-κρηκτική αύξηση των τιμών, όπως αυτή που βιώνουν τους τελευταίους μήνες οι καταναλωτές στην Ελλάδα, δεν μπορεί να κάμψει -τουλάχιστον σε μεγάλο βαθμό- την κατανάλωση. Τα στοιχεία που καταφθάνουν κάθε μήνα στο υπουργείο Οικονομικών αυτό δείχνουν, τουλάχιστον προς το παρόν. **Σελ. 15**

ΔΥΣΟΙΩΝΕΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ

Βλέπουν ύφεση σε Ε.Ε. και ΗΠΑ

Πυκνώνουν οι φωνές που μιλούν για επικείμενη ύφεση τόσο στην Ευρώπη όσο και στις ΗΠΑ και προέρχονται από κάθε κατεύθυνση, από μεγάλες επενδυτικές τράπεζες έως και από τα χείλη επιχειρηματιών. Σε ό,τι αφορά την Ευρώπη, τελευταία δυσόιση προβλεψη είναι εκείνη της Barclays, που προέβλεψε ότι η Ευρωζώνη θα βυθιστεί σε ύφεση μέσα στο 2023. **Σελ. 9**

Δείκτης & Ογκος του ΧΑΚ

Αναζητούνται συγκλίσεις για τα 85 εκατ.

Συνάντηση του υπουργού Οικονομικών με τους αρχηγούς κομμάτων - Σκόπελος τα νομοσχέδια για εγγυητές

Νέα προσπάθεια καταβάλλει ο υπουργός Οικονομικών Κωνσταντίνος Πετρίδης προκειμένου να υπάρξουν συγκλίσεις και να μπορέσει η Κύπρος να αιτηθεί και να λάβει την πρώτη δόση από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας,

ύψους 85 εκατ. ευρώ. Στο πλαίσιο αυτό θα πραγματοποιηθεί την Τετάρτη νέα σύσκεψη στην οποία θα συμμετάσχουν οι πολιτικοί αρχηγοί μαζί με τα οικονομικά τους επιτελεία, ώστε να ξεπεραστούν οι όποιες δυσκολίες και να α-

ξιοποιηθεί στο άμεσο μέλλον το ποσό που θα φτάσει από Ευρώπη αν όλα εξυγιστούν. Ζητούμενο της συνάντησης είναι να ξεπεραστεί ο σκόπελος με τα νομοσχέδια που αφορούν την προστασία των εγγυητών. Μιλώντας

στην «Κ» ο Γενικός Διευθυντής της Γενικής Διεύθυνσης Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων Συντονισμού και Ανάπτυξης κ. Θεόδωρος Α. Τσιόλας, σχολίασε πως κατά την συνάντηση ο υπ. Οικονομικών θα ενημερώσει για τις πρόνοιες του

νομοσχεδίου σε τεχνοκρατικό επίπεδο. «Το νομοσχέδιο θα προστατεύσει τους εγγυητές και τους δανειολήπτες». Πρόσθεσε ότι στόχος είναι να ολοκληρωθεί η διαδικασία πριν από τις θερινές διακοπές της Βουλής. **Σελ. 4**

ΕΛΛΑΔΑ

Τέλος εποχής για τα ιπτάμενα δελφίνια

Επειτα από 50 και πλέον χρόνια στις ελληνικές θάλασσες, τα ιπτάμενα δελφίνια, που μετέφεραν δεκάδες, αν όχι εκατοντάδες εκατομμύρια Ελληνες και ξένους επιβάτες, θα περάσουν στην ιστορία. Από τα τέλη Ιουλίου θα αντικατασταθούν από τα τρία υπερσύγχρονα καταμαράν Aero Highspeed. **Σελ.14**

ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ ΕΙΔΙΚΩΝ

Οδηγός επιβίωσης στον πληθωρισμό

Η εκτίναξη του πληθωρισμού ροκανίζει το μηνιαίο εισόδημα των Ελλήνων. Συστάσεις από οικονομικούς συμβούλους για σωστή διαχείριση του εισοδήματος. Η χρήση της πιστωτικής κάρτας πρέπει να γίνεται με φειδώ, οι αναλήψεις με αυτήν απαγορεύονται, ενώ η υπερανάληψη από λογαριασμό μισθοδοσίας συμφέρει έναντι της λήψης καταναλωτικού. **Σελ. 16**

ΓΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΝΗΣΙΑ

Ακριβότερα κατά 35% τα ακτοπλοϊκά εισιτήρια

Εως και 35% ακριβότερα από πέρυσι είναι πλέον τα ακτοπλοϊκά εισιτήρια για τα ελληνικά νησιά. Οι ακτοπλοϊκές επιχειρήσεις προχώρησαν πριν από λίγες ημέρες στην τρίτη αύξηση φέτος. Πακέτο εισιτηρίων μετ' επιστροφής για τετραμελή οικογένεια με αυτοκίνητο και καμπίνα σε νησί, που πέρυσι κόστιζε 600 ευρώ, φέτος θα κοστίζει άνω των 850 ευρώ. **Σελ. 18**

5 291296 000378

Πλαφόν στα κρουαζιερόπλοια βάζει η Βαρκελώνη

Επειτα από μακρά μάχη με τον συνωτισμό και τον καταγινιστικό τουρισμό, η τοπική κυβέρνηση της Καταλονίας και οι αρχές της Βαρκελώνης αποφάσισαν να επιβάλουν περιορισμούς στον αριθμό των κρουαζιερόπλοιων που θα μπορούν να μπαίνουν στο λιμάνι της πόλης. Ετσι οι ημέρες που το λιμάνι της Βαρκελώνης ήταν γεμάτο κρουαζιερόπλοια σύντομα ανήκουν στο παρελθόν. Η απόφαση της τοπικής κυβέρνησης να προχωρήσει στη λήψη μέτρων έπειτα μιας ραγδαίας αύξησης των τουριστών που επισκέπτονται τη δεύτερη πόλη της Ισπανίας. Και στο λιμάνι της βρίσκονται κάπου 125 κρουαζιερόπλοια μόνο τον Μάιο. **Σελ. 10**

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ

Γυμνοί στη θάλασσα

Η ΕΚΤ αναμένεται στις 21 Ιουλίου να προχωρήσει σε αύξηση των επιτοκίων στο ευρώ, την πρώτη μετά από 11 χρόνια. Άπαντες αναμένουν η αύξηση να είναι της τάξης του 0,25% αν και κανείς δεν θα αιφνιδιαστεί αν έχουμε μια διπλάσια αύξηση (0,5%) που θα «φέρεi» το βασικό επιτόκιο στο 0%. Σήμερα το βασικό επιτόκιο βρίσκεται στο -0,50% έχοντας διανύσει 8 χρόνια σε αρνητικό έδαφος καταγράφοντας μια πρωτόγνωρη οικονομική συνθήκη. Μια κατάσταση πραγμάτων που για πολλά χρόνια τιμωρούνταν όσοι επέλεγαν την αποταμίευση έναντι της κατανάλωσης και των επενδύσεων. Αποτέλεσμα ήταν η εκτόξευση στις τιμές των επενδύσεων (μετοχές, ομόλογα, ακίνητα) και των προϊόντων/υπηρεσιών. Αυτά όμως τώρα έχουν αλλάξει και ζητούμενο είναι οι απο-

ταμιεύσεις σε μια προσπάθεια να «ξεφουσκώσουν» οι τιμές πριν «να είναι πολύ αργά». Κάπως έτσι δικαιολογήθηκε και η πρόσφατη μη αναμενόμενη αύξηση στα επιτόκια του δολαρίου κατά 0,75% από την ομοιοπονησιακή τράπεζα των ΗΠΑ (FED): «πριν να είναι πολύ αργά». Άλλωστε οι μνημες του 2008 είναι ακόμα ζωντανές όταν η φούσκα στην αγορά ακινήτων των ΗΠΑ «έσκασε» παρασέρνοντας τον πλανήτη σε μια άνευ προηγουμένου χρηματοοικονομική κρίση δοκιμάζοντας για πρώτη φορά τα όρια της παγκοσμιοποίησης

Πώς όμως προλαβαίνουν τις φούσκες στα ακίνητα πριν σκάσουν οι κεντρικές τράπεζες αυξάνοντας τα επιτόκια; Η άνοδος των επιτοκίων σημαίνει ότι με την ίδια προκαταβολή (συνήθως 30%) αγοράζεις μέσω στε-

γαστικού μικρότερης αξίας σπίτι από ότι πριν. Με αυτό τον τρόπο πέζονται οι τιμές προς τα κάτω αφού η ζήτηση πιέζεται προς χαμηλότερες αξίας κατοικίες. Καθώς ανεβαίνουν τα επιτόκια το δίλημμα των αγοραστών είναι κατά πόσον θα περιμένουν τις τιμές να αποκλιμακωθούν και άρα να αγοράσουν φθηνότερα ή θα σπεύσουν για να πετύχουν καλύτερους όρους χρηματοδότησης.

Τι γίνεται όμως για όσους έχουν ήδη χρηματοδοτηθεί τα προηγούμενα χρόνια της μεγάλης αύξησης των τιμών; Εξαρτάται θα απαντήσει κάποιος αν για την ψηλή τιμή που πληρώθηκε «κλειδώθηκαν» ευνοϊκοί όροι χρηματοδότησης μέσω σταθερών επιτοκίων. Η απάντηση είναι αρνητική αφού σταθερά επιτόκια σε στεγαστικό δάνειο δεν προφέρονται ούτε καν στον

μεσοπρόθεσμο ορίζοντα. Συνεπώς οι δανειολήπτες των στεγαστικών δανείων πληρώνουν κυμαινόμενο επιτόκιο και σύντομα θα δουν το κόστος δανεισμού τους να αυξάνεται μέσα από τις κινήσεις των κεντρικών τραπεζών. Ήδη στην Αμερική το μέσο στεγαστικό επιτόκιο βρίσκεται στο 5% αναγκάζοντας πολλούς οικονομολόγους να παραδεχθούν ότι κάπου εδώ θα πρέπει η FED να σταματήσει την «σφικτή» νομισματική πολιτική.

Υπάρχει μια έκφραση που αποδίδεται στον Γουόρεν Μπάφετ και λέει ότι μόνο όταν το σημείο ισορροπίας ανατραπεί διαπιστώνουμε ποιοι κολυμπούν γυμνοί στην θάλασσα, υπονώντας αυτούς που μένουν απροστάτευτοι σε μια μεγάλη αλλαγή. Στην δική μας περίπτωση τον ρόλο αυτό θα κληθούν να διαδραματίσουν

όσοι θα δουν το επόμενο διάστημα να αυξάνεται το κόστος δανεισμού τους, ενώ η αξία της υποθήκης τους θα μειώνεται. Η μείωση του δανεισμού στην Κύπρο τα τελευταία χρόνια υπήρξε άνευ προηγουμένου. Αυτά τα δάνεια ή καλύτερα τα ακίνητα που ήταν συνδεδεμένα με αυτά τα δάνεια βρίσκονται πλέον εκτός τραπεζικού συστήματος. Παρ' όλ' αυτά προσφέρονται για πώληση με ιδιαίτερα επιθετικό τρόπο προκαλώντας αύξηση της προσφοράς. Από την πλευρά των τραπεζών, ο τρόπος που θα χειριστούν τις επικείμενες αυξήσεις των επιτοκίων απαιτεί μακροοικονομική ματιά σε αντίθεση με πιο στενόμευλες προσεγγίσεις που έχουν στο επίκεντρο τον ισολογισμό. Απρόσεκτος χειρισμός σε αυτή την περίπτωση εύκολα μπορεί να οδηγήσει σε νέες περιπέτειες.

Πρόγραμμα Επιβράβευσης Καρτών

Έχεις κάρτα της
Ελληνικής Τράπεζας;
Έχεις άμεση επιστροφή
χρημάτων!

Κατέβασε το Myle Rewards app τώρα!

Ισχύουν όροι και προϋποθέσεις

ΑΡΘΡΟ / ΤΗΣ ΜΑΡΙΝΑΣ ΜΑΛΕΝΗ

Το θέατρο στην οικονομική πλάστιγγα της κοινωνίας

Καλημέρα στη νέα εποχή που εισέρχεται η χώρα μας με τη δημιουργία υφυπουργείου Πολιτισμού. Οι προσδοκίες μας ευοδώνονται –ελπίζουμε– με την απόφαση για τη δημιουργία ενός κρατικού μηχανισμού ο οποίος θα μπορεί να καθορίσει εθνική πολιτική για τον Πολιτισμό αναγνωρίζοντας τη σημασία της πολιτιστικής βιομηχανίας και των ανθρώπων της, βιομηχανία η οποία θα πρέπει επιτέλους να τυγχάνει σεβασμού, αναγνώρισης και αντίστοιχης οικονομικής στήριξης από το κράτος.

Ο πολιτισμός υπήρξε ανέκαθεν «κλάδος» τον οποίο τα υπουργεία Οικονομικών των διάφορων χωρών δυσκολεύονταν να εκτιμήσουν. Δύσκολο να εξασθεί σε νούμερα το κέρδος από την ύπαρξη των θεάτρων για παράδειγμα. Αντίστοιχα δύσκολο με τον υπολογισμό σε ευρώ του κέρδους από την ύπαρξη σχολείων. Κι ενώ όλοι κατανοούμε (ελπίζω) τη σημασία της παροχής εκπαίδευσης στα παιδιά και τους νέους μας, δυσκολευόμαστε να κατανοήσουμε τη σημασία της πρόσβασης στο πολιτιστικό προϊόν για τους πολίτες (σημερινούς κι αυριανούς).

Οικονομικά, υπάρχουν τρόποι να υπολογιστεί το «κέρδος» και το «κόστος» που έχει για την κοινωνία η λειτουργία θεάτρων, η παροχή επιμόρφωσης σε θέματα πολιτισμού, η επιδότηση χορηγών πολιτισμού, η επικορήγηση πολιτιστικών δομών και δημιουργών.

Και είναι συνήθως πρακτική στις χώρες της Ευρώπης: Οι Υπουργοί Οικονομικών και τα επιτελεία τους, διορίζουν ειδικούς και παρακαλούνται σε παρουσιάσεις για την οικονομική κατάσταση κερδο(ζημιών) που αποφέρουν οι πολιτιστικές παροχές στους πολίτες της χώρας. Και ακολούθως καθορίζουν την πολιτική ανάπτυξης της βιομηχανίας αυτής, όπως ακριβώς γίνεται και όλους τους άλλους τομείς της οικονομίας ενός τόπου.

Οικονομολόγος δεν είμαι. Όμως δηλώνω μάρτυρας των θετικών αποτεύκων της επίδρασης που έχουν οι τέχνες πάνω στους πολίτες, τις οικογένειες, τις παραμέτρους κοινωνίας, της ενσυναίσθησης και αλληλοκατανόησης, όλων όσων κάνουν στην τελική την κοινωνία μας να λειτουργεί καλύτερα.

Φαντάζομαι πως για να διαβάζετε

τώρα την οικονομική Καθημερινή, ενδεχομένως ανήκετε σε ένα συναφή κλάδο. Γι' αυτό προσπαθώ να φανταστώ τις προσδοκίες σας διαβάμε– με την απόφαση για τη δημιουργία ενός κρατικού μηχανισμού ο οποίος θα μπορεί να καθορίσει εθνική πολιτική για τον Πολιτισμό αναγνωρίζοντας τη σημασία της πολιτιστικής βιομηχανίας και των ανθρώπων της, βιομηχανία η οποία θα πρέπει επιτέλους να τυγχάνει σεβασμού, αναγνώρισης και αντίστοιχης οικονομικής στήριξης από το κράτος. Η κανονποίηση αυτή, εκείνη η στιγμή προσωπικής ανάστασης, είναι που αξίζει στήριξης. Ναι, και με τα καλά μας τα λεφτά. Για να μπορούν οι τέχνες να συνεχίσουν να υπάρχουν. Και για να μπορεί και το νέο υφυπουργείο μας, εξασφαλίζοντας την απαραίτητη στήριξη, οικονομική και άλλη, να σταθεί ως πλώνας δυνατός της κοινωνίας μας. Αλλιώς γιατί πασχίζουμε να το φτιάξουμε; Για να προσπαθήσει να κάνει θαύματα από μόνο του παροπλισμένο;

Στο θέατρο κλείνει ένα κεφάλαιο για τον ΘΟΚ, με βασικές αρμοδιότητες του Τμήματος Θεατρικής Ανάπτυξης να μεταφέρονται στο νέο Υφυπουργείο. Το θέατρο, υπήρξε ανέκαθεν «τυχερό» να έχει να το υπερασπίζονται στις κρατικές διεκδικήσεις, οι ίδιοι οι άνθρωποι του, οι οποίοι, με τις όποιες διαφορές μπορεί να είχαν μεταξύ τους, ήταν άνθρωποι που ξέρουν καλά το θέατρο. Συνάδελφοι. Το νέο υφυπουργείο καλείται να επιπτεώσει τεχνοκρατικά, να καθορίσει πολιτική, να αυξήσει κονδύλια, να διαχειριστεί, να στηρίζει φορείς και ανθρώπους αλλά και να κρίνει στη διαδικασία χορηγιών και ανάπτυξης. Κυρίως όμως καλείται να αφουγκραστεί καλά τις ανάγκες ώστε όλοι να πολεμήσουμε μαζί για τις διεκδικήσεις που θα κάνουν τον χώρο του θεάτρου καλύτερο.

Προκειμένου η πλάστιγγα της ανάπτυξης και της προόδου της κοινωνίας μας να αρχίσει να γέρνει υπέρ μας, για το πραγματικό κέρδος των πολιτών, πρέπει η οικονομική πλάστιγγα και η πλάστιγγα του ενδιαφέροντος μας να γέρνει υπέρ του θεάτρου, των τεχνών και του πολιτισμού.

Η Μαρίνα Μαλένη είναι λειτουργός Θεατρικής Ανάπτυξης στον ΘΟΚ.

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑΡΙΟ

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗ

«Grieving at the Time of the Pandemic» της Βασιλείας Αναξαγόρου

Τα έργα που έδειξε η Βασιλεία στην έκθεσή της αντανακλούσαν με πολύ ενδιαφέροντα τρόπο την κατάσταση του εγκλεισμού, όχι μόνο τον δικό της περιορισμό, αλλά ολόκληρης της κοινωνίας, ακόμα και εκείνων των ατόμων που βίωναν ήδη έναν υποχρεωτικό εγκλεισμό, των προσφύγων και μεταναστών στο Πουρνάρα.

Η Βασιλεία Αναξαγόρου με τα έργα της στην έκθεση «Grieving at the Time of the Pandemic», που παρουσίασε στον πολυχώρο Γκαράζ, έφερε στο φως μία άλλη εικόνα της πανδημίας και των συνεπειών της.

βαθμό, όπως ίσως θα περίμενε κάποιος διαβάζοντας τη λέξη θρήνος στον τίτλο της έκθεσής της, ωστόσο, παρατηρώντας τα ίδια τα έργα, αλλά και συνομιλώντας με την καλλιτέχνη, αντιλαμβάνεται κάποιος ότι η λέξη για την Αναξαγόρου παίρνει μια άλλη διάσταση. Η ίδια μου εξήγησε ότι προσπάθησε να δώσει μια άλλη διάσταση στην έννοια του θρήνου και θεωρώ ότι, παρατηρώντας τα έργα μέσα από τη δική της οπτική, κατάφερε εν τέλει να δώσει όντως να μεταφέρει στα έργα της αυτή τη νέα οπτική του θρήνου, ένα συναίσθημα που είναι μεταβαλλόμενο.

Η έκθεση «Grieving at the Time of the Pandemic» είχε ενδιαφέρον, διότι η πανδημία και όσα αυτή έφερε στην

ανθρωπότητα, αλλά και στην ίδια, ανέδειξε και άλλα σημαντικά προβλήματα ή μελλοντικές κρίσεις, όπως η περιβαλλοντική, αλλά και η διασφάλιση ή σύσφιξη των προσωπικών σχέσεων (φιλικών ή οικογενειακών), ζητήματα που η Αναξαγόρου έφερε στο προσκήνιο.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον είχαν τα έργα

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Επιμέλεια: ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗΣ

«Εκόμισα εις την Τέχνη»

Από τις 22 Ιουνίου μέχρι 30 Ιουλίου 2022, η Stand in Line Art Space παρουσιάζει την ομαδική έκθεση έργων Ελλήνων και Κύπριων εικαστικών. Στην έκθεση παρουσιάζονται 39 έργα επιλεγμένα από το ατελεί 17 καταξιωμένων αλλά και ανερχόμενων καλλιτεχνών. Συνδέοντας διαφορετικές τεχνολογίες, μέσα, υφές και χρονικές στιγμές η έκθεση «Εκόμισα εις την Τέχνη» αναδεικνύει την πολυδιάστατη μορφή που μπορεί να έχει η τέχνη. Ας αφεθούμε, λοιπόν, στη δύναμη της τέχνης, όπως γράφει και ο Καβάφης, που είναι θεραπευτική για τον άνθρωπο, με συνοδοιπόρο μας τη φαντασία. Η Τέχνη έρχεται να διευρύνει και να συμπληρώσει τις εμπειρίες της ζωής. Οι καλλιτέχνες που παρουσιάζονται στην έκθεση είναι (με αλφαβητική σειρά): Αντωνόπουλος Σταύρος, Γέρος Δημήτρης, Γιαννακάκη Μαρία, Γιαννικούρης Κωνσταντίνος, Καλόγηρος Χρήστος, Κατσιπάνας Θεόφιλος, Λάβδας Απόστολος, Λάβδας Κώστας, Μανουσάκης Μιχάλης, Μισούρας Τάσος, Μπελιβανάκη Λίλα, Παναγιωτίδης Άγγελος, Πάτσιος Κωνσταντίνος, Ραζής Άγγελος, Σακαγιάν Εδουάρδος, Σταθόπουλος Γιώργος και Τσακάλη Άννα Μαρία.

Stand In Line Art Space, 26Α Μετοχίου, Άγιος Ανδρέας, Λευκωσία.

Διάρκεια έκθεσης μέχρι 30 Ιουλίου.

Τηλ. επικοινωνίας 99 412 000 |

www.standinlineartspace.com

Criss Cross Trio

Το Τεχνόπολις 20 ξεκινάει το πρόγραμμα Ιουλίου, με το «Criss Cross Trio», μια όμορφη τζαζ συναυλία στον κήπο. Ο Χρήστος Γεωλατσιός (πιάνο), ο Marcello Spagnolo (drums) και ο Xavi Castillo (Double bass), αποτελούν ένα trio διεθνούς εμβέλειας με μουσικούς από την Κύπρο, την Ιταλία και την Ισπανία, που

σμίγουν τα μουσικά τους ερεθίσματα και ενώνονται για να παρουσιάσουν γνώστες μελωδίες της τζαζ μουσικής. Η χροιά τους είναι επηρεασμένη από τα πιο διάσημα piano trios της τζαζ, όπως των Red Garland, Oscar Peterson, Bill Evans and McCoy Tyner. Τεχνόπολις 20, λεωφόρος Νικολάου Νικολαΐδη 18. Πάφος. Τετάρτη, 6 Ιουλίου, ώρα 8 μ.μ. Κρατήσεις, Εισιτήρια και Πληροφορίες: 70002420

Faneromeni22

Στο πλαίσιο του φεστιβάλ Phaneromeni22 παρουσιάζεται η θεατρική παράσταση «Ιωάννης Καποδιστριάς: στα βήματα ενός μεγάλου ηγέτη», σε σκηνοθεσία Αστέρη Πελτέκη, από τη Γενική Διεύθυνση Αρχαιοτήτων και Πολιτιστικής Κληρονομιάς του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού της Ελλάδας. Η Αυλή του Πολιτιστικού Ιδρύματος της Τράπεζας Κύπρου φιλοξενεί ένα θεα-

τρικό έργο που είναι μια ρηξικέλευστη προσπάθεια ανάνηψης της ζωής του μεγάλου αυτού άνδρα. Παίζουν οι ηθοποιοί: Θάνος Κοντογιώργης, Τερέζα Κοζιτόρι, Βιργινία Ταμπαροπούλου, Νικόλαος Βατικιώτης, Σπυρίδων Σιδέρης. Πολιτιστικό Ίδρυμα Τράπεζας Κύπρου, Φανερωμένους 86-90, παλιά Λευκωσία. Πέμπτη, 30 Ιουνίου, ώρα 9:00 μ.μ. Πληροφορίες τηλέφωνο 22128157 | www.boccf.org. Είσοδος ελεύθερη.

Τα βράδια των εκδηλώσεων του φεστιβάλ Τεχνών Phaneromeni22, τα μουσεία και οι εκθέσεις του Πολιτιστικού Ιδρύματος θα είναι ανοικτά μέχρι τα μεσάνυχτα.

«Οι Γαμπροί της Ευτυχίας»

Η Εταιρεία Θεατρικής Ανάπτυξης Λεμεσού έχει ξεκινήσει την καλοκαιρινή της περιοδεία με την απολαυστική κωμωδία των Ν. Τσιφόρου και Π. Βασιλείδου, «Οι Γαμπροί της Ευτυχίας», σε σκηνοθεσία Αχιλλέα Γραμματικόπουλου. Στο θεατρικό έργο «Οι Γαμπροί της Ευτυχίας» βασίστηκε η γνωστή κινηματογραφική ταινία που κυκλοφόρησε για πρώτη φορά στην Ελλάδα το 1962 με πρωταγωνιστές τη Γεωργία Βασιλείδου, τον Βασίλη Αυλωνίτη και τον Νίκο Ρίζο και αγαπήθηκε παράφορα από το ελληνικό κοινό! Σ' αυτή την δύσκολη και αβέβαιη περίοδο που διανύουμε η Ευτυχία με τους Γαμπρούς της έρχονται να σκορπίσουν το πλατύ γέλιο, κάτι που χρειαζόμαστε περισσότερο από ποτέ άλλοτε! Επί σκηνής οι Αχιλλέας Γραμματικόπουλος, Μαρίνα Βρόντη, Χρήστος Γρηγοριάδης, Χριστίνα Κυριάκου, Γρηγόρης Γεωργίου, Μαρίλια Χαριδημού, Κρίστη Χαράλαμους, Γιάννος Αντωνίου, Μαίρη Ζαμπά, Χριστίνα Πιερίδη. Πρόγραμμα περιοδείας: 4 Ιουλίου: Αγία Φύλα στο Πολυδύναμο Κέντρο, 5 Ιουλίου: Μόδος στο Θεατράκι Ηρώων Χρίστου και Μίλου Χριστοφόρου στο Παραθαλάσσιο Πολυλειτουργικό πάρκο, 12 Ιουλίου: Δήμος Αγίου Αθανασίου στην πλατεία Ειρήνης μπροστά από το Δημοτικό Μέγαρο, 13 Ιουλίου: Δήμος Ύψωνα στο αμφιθέατρο Γ Δημοτικού Ύψωνα, 18 Ιουλίου: Δήμος Αραδίππου | Υπαίθριο Αμφιθέατρο Λυκείου Αραδίππου «Τάσος Μπτόπουλος», 22 Ιουλίου: Τσιφλικούδια στην πλατεία Αριστέιδου

Κουδουνάρη παρά την οδό Νίκου Ρούσου, 23 Ιουλίου: Κ.Σ. Αρακάπα | Αίθουσα Πολλαπλής Χρήσης Αρακάπα, 25 Ιουλίου: Δήμος Κάτω Πολεμιδιών | Δημοτικό Υπαίθριο Θέατρο «Μάριος Τόκας», 27 Ιουλίου: Δήμος Λακατάμιας | Δημοτικό Αμφιθέατρο Λακατάμιας, 29 Ιουλίου: Ζακάκι στο προαύλιο της εκκλησίας της Αγίας Βαρβάρας, 30 Ιουλίου: Λευκωσία | Αμφιθέατρο Μακαρίου Γ' (Σκολή Τυφλών) και 31 Ιουλίου: Πάφος στο Μαρκεδείο Δημοτικό Θέατρο Πάφου, 3 Αυγούστου, Υπαίθριο Θέατρο Πολιτιστικού Κέντρου Γερμασόγειας.

Ώρα Έναρξης Παραστάσεων: 8:30 μ.μ. Είσοδος Ελεύθερη εκτός των παραστάσεων σε Λευκωσία και Πάφο. Προώληση εισιτηρίων για τις παραστάσεις σε Λευκωσία και Πάφο: www.soldoutticketbox.com και σε όλα τα καταστήματα Στεφανής. Πληροφορίες: 25877827.

200 Κιθάρες για τον Θεοδωράκη Η **Κιθαριστική** Ορχήστρα Κύπρου παρουσιάζει την μεγαλύτερη κιθαριστική εκδήλωση που πραγματοποιήθηκε ποτέ στην Κύπρο, με τίτλο «200 Κιθάρες για τον Μίκη Θεοδωράκη με τη Νένα Βενετσάνου». Για πρώτη φορά 200 Κιθαριστές θα παρουσιάσουν μερικά από τα αριστουργήματα του μεγάλου μας δημιουργού! Καλλιτεχνικός διευθυντής ο Αντώνης Κοΐζας. Διεύθυνση Ορχήστρας & Ενορχηστρώσεις: Αντώνης Μυτακίδης. Σολίστ: Γιώργος και Στέλιος Γκόλγκαρς, Cyprus Guitar Trio. Συμμετέχουν καθηγητές και σπουδαστές Πανεπιστημίων, Ωδείων και Μουσικών Σχολείων ΥΠΠΑΝ. Τραγούδι: Μάριος Ανδρέου. Δευτέρα 4 Ιουλίου, 8:30 μ.μ. Δημοτικό Θέατρο Λευκωσίας. Πληροφορίες στο τηλέφωνο 99430654.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ιδιοκτησία

«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»

Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.

Διευθύνων Σύμβουλος: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΛΟΤΤΙΑΔΗΣ • Σύμβουλος Εκδόσης: ΑΛΚΗΣ ΑΝΔΡΕΟΥ

Διευθύντρια: ΜΑΡΙΝΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ • Υπεύθυνος Υλης: ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗΣ • Υπεύθυνος Αιτιολογίας: ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ

Νίκου Κρανιδιώτη 7Ε, 3ος όροφος, 2411 Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος
e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540
Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

Διευθυντής: ΑΛΕΞΗΣ ΠΑΠΑΧΕΛΑΣ • Διευθυνση συντάξεως: ΚΩΣΤΗΣ ΦΑΦΟΥΤΗΣ - ΝΩΤΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, αναπαραγωγή, διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

MYCORIL®

Κλοτριμαζόλη

ΑΜΥΝΑ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΜΥΚΗΤΙΑΣΙΚΩΝ ΛΟΙΜΩΞΕΩΝ

Δερματομυκητιάσεων όπως:

- Δερματοφυτία, δερματοφυτία των ποδιών (Athlete's foot) - (Mycoril® εκνέφωμα και κρέμα).
- Δερματοφυτία των βρεφών - (Mycoril® κρέμα).

Του μυκητσιακού εξανθήματος
(Mycoril® εκνέφωμα και κρέμα).

Της κολπικής μυκητίασης - (Mycoril® κολπικά δισκία).

Συμβουλευτείτε το γιατρό ή το φαρμακοποιό σας. Δεν είναι απαραίτητη η χρήση συνταγής.
Για περισσότερες πληροφορίες, παρακαλώ ανατρέξτε στο Φύλλο Οδηγιών Χρήσης του προϊόντος.

Remedica Ltd
Ταχυδρομική διεύθυνση: Τ.Κ. 51706, 3508, Λεμεσός, Κύπρος
Τηλ.: +357 25553000, Φαξ: +357 25390192
Email: info@remedica.com.cy ή DrugSafety@remedica.com.cy

LF/0054/5 06.22(GR)

Remedica

Αναζητείται κοινό έδαφος για 85 εκατ. από Ευρώπη

Συνάντηση του Υπουργού Οικονομικών με τους πολιτικούς αρχηγούς και τα οικονομικά τους επιτελεία για να βρεθεί λύση

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ

«Σήριαλ» έχουν γίνει πλέον τα πωγο-ρίσματα αναφορικά με τις μεταρρυθμίσεις που πρέπει να προχωρήσουν για να μπορέσει η Κύπρος να αιτηθεί και να λάβει την πρώτη δόση από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, ύψους 85 εκατομμυρίων ευρώ. Το Υπουργείο Οικονομικών θέλει να βρεθεί λύση όσο πιο σύντομα γίνεται, ώστε να μην καθυστερήσουν άλλο τα χρήματα της πρώτης δόσης, γι' αυτό την Τετάρτη υπό την εποπτεία του Υπουργού Οικονομικών Κωνσταντίνου Πετρίδη θα γίνει νέα σύσκεψη για να βρεθεί η χρυσή τομή. Στη σύσκεψη θα παραστούν οι πολιτικοί αρχηγοί μαζί με τα οικονομικά τους επιτελεία, ώστε να ξεπεραστούν οι όποιες δυσκολίες και να αξιοποιηθεί στο άμεσο μέλλον το ποσό που θα φτάσει από Ευρώπη αν όλα έχουν ευτυχή κατάληξη. Όλα έδειχναν πως οι όποιες δυσκολίες σε σχέση με τα νομοσχέδια που θα κάνουν πιο αποτελεσματική την αντιμετώπιση των μη εξυπηρετούμενων δανείων ξεπεράστηκαν στην κλειστή συνεδρία στις αρχές Ιουνίου. Η πρόσβαση των εταιρειών διαχείρισης πιστώσεων στα στοιχεία των εγγυητών μόνο μετά από αίτημα δεν ικανοποίησε τους βουλευτές και ζητούν περαιτέρω έλεγχο σε εται-

Θ. Τσιόλας: Στόχος όμως είναι να προχωρήσουμε όσο πιο γρήγορα γίνεται στην αίτηση αποδέσμευσης του κονδυλίου των 85 εκατ. ευρώ.

Ζητούμενο της συνάντησης της Τετάρτης 29 Ιουνίου να προχωρήσουν τα νομοσχέδια που αφορούν την προστασία των εγγυητών.

ρείες εξαγοράς πιστώσεων αν διαπιστωθεί ότι έχουν αποκτήσει παρανόμως πρόσβαση στα εν λόγω δεδομένα και δίκως τις απαραίτητες άδειες. Ζητούμενο της συνάντησης της Τετάρτης 29 Ιουνίου να προχωρήσουν τα νομοσχέδια που αφορούν την προστασία των εγγυητών. Τα δύο νομοσχέδια τιτλοφορούνται ως ο περί Αγοραπωλησίας Πιστωτικών Διευκολύνσεων και για Συναφή Θέματα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2021 και ο περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) (Τροποποιητικός) (Αρ.3 Νόμος του 2021. Το πρώτο νομοσχέδιο θέτει τους διαχειριστές μη εξυπηρετούμενων δανείων υπό ρύθμιση και εποπτεία από την Κεντρική Τράπεζα, ενώ με το δεύτερο θα παρέχεται πρόσβαση στο Κτηματολόγιο για τους διαχειριστές μη εξυπηρετούμενων δανείων και τις

εταιρείες εξαγοράς πιστώσεων. Υπενθυμίζεται πως είναι άκρως σημαντικό να βρεθεί λύση, αφού μόνο τότε θα γίνει εφικτό να γίνει η εκταμίευση της πρώτης δόσης, αλλά την ίδια ώρα και για να προχωρήσουν οι διαδικασίες για τις επόμενες εκταμιεύσεις. Δίκως την πρώτη εκταμίευση είναι ξεκάθαρο από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή πως καθυστερούν οι επόμενες. Έτσι θα είναι και η μεθοδολογία για όλες τις επόμενες εκταμιεύσεις. Η Κύπρος έχει ανάγκη όχι μόνο τα 85 εκατ. ευρώ, αλλά και τα 1,2 δισ. που δικαιούται μέχρι και το 2026, καθώς θα της ανοίξουν πόρτες για κοστοβόρες μεταρρυθμίσεις. Τα προτεινόμενα νομοσχέδια σημειώνεται ότι θα έπρεπε να είχαν ψηφιστεί το αργότερο μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2021 που ήταν και η αρχική προθεσμία.

Πριν κλείσει η Βουλή
Μιλώντας στην «Κ» ο Γενικός Διευθυντής της Γενικής Διεύθυνσης Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων Συντονισμού και Ανάπτυξης, κ. Θεοδόσης Α. Τσιόλας, σχολίασε πως κατά την συνάντηση που θα έχει ο Υπουργός Οικονομικών με τους πολιτικούς αρχηγούς και τα οικονομικά τους επιτελεία θα τους ενημερώσει για όλες τις ενέργειες που έχουν γίνει αναφορικά με το δίκτυ προστασίας των εγγυητών. Θα ενημερώσει για τις πρόνοιες του νομοσχεδίου σε τεχνοκρατικό επίπεδο, καθώς θα συνοδεύεται και από τον γενικό διευθυντή του Υπουργείου, τον Γιώργο Παντελή. «Το νομοσχέδιο θα προστατεύσει τους εγγυητές και τους δανειολήπτες και θα παίρνει επιτέλους μια εποπτεία αυτών των εταιρειών. Σίγουρα υπάρχουν ενδοιασμοί από

τους βουλευτές, στόχος όμως είναι να προχωρήσουμε όσο πιο γρήγορα γίνεται στην αίτηση αποδέσμευσης του κονδυλίου των 85 εκατ. ευρώ, δεδομένου πως πρέπει να προλάβουμε να γίνει αυτή η διαδικασία πριν κλείσει η Βουλή για τις θερινές διακοπές», κατέληξε.

Ανώτατο το 1,2 δισ.
Μεγάλο στοίχημα για την Κύπρο θα είναι να εξασφαλίσει στο μέγιστο μέσω του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας το 1,2 δισ. ευρώ που δικαιούται μέχρι το 2026. Ο συνολικός προϋπολογισμός του Σχεδίου Ανθεκτικότητας της Κύπρου έχει χορηγίες 1 δισ. ευρώ και δανεισμό περίπου 0,23 δισ. ευρώ. Όπως τονίζουν οι εγχώριοι φορείς, «πέραν των δημόσιων πόρων και ε-

πενδύσεων, το Σχέδιο αναμένεται να κινητοποιήσει σημαντικά πρόσθετα ιδιωτικά κεφάλαια, ύψους περίπου 1,4 δισ. ευρώ, κυρίως μέσα από την υλοποίηση των διαφόρων σχεδίων χορηγιών που θα στηρίζουν τις ιδιωτικές επενδύσεις και δαπάνες στους επιμέρους τομείς προτεραιότητας του Σχεδίου, με το πολλαπλασιαστικό αποτέλεσμα και όφελος που αυτό συνεπάγεται, ως προς τους συνολικούς επενδυτικούς πόρους και τον δυναμικό αντίκτυπο του Σχεδίου». Σημειώνεται ότι, μετά τη συμφωνία χρηματοδότησης και δανείου με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή πέρυσι τον Αύγουστο εκταμιεύτηκαν 156,8 εκατ. ευρώ, που αντιστοιχούσαν στο 13% των συνολικών χρημάτων που δικαιούται η Κύπρος. Τα χρήματα δόθηκαν ως προκαταβολή.

Τα άλλα 13 ορόσημα

Η χώρα έχει προχωρήσει σε 13 ορόσημα μέχρι τώρα, με αυτό που έχει κολλήσει να αποτελεί το 14ο και τελευταίο. Η Κύπρος έχει περάσει μέχρι στιγμής νομοσχέδιο για την ανεξαρτητοποίηση του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου (ΔΣΜΚ) από την αρμόδια Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου, αλλά και για το κανονιστικό πλαίσιο για την αποθήκευση ενέργειας και να γίνει τροποποίηση των κανόνων μεταφοράς και διανομής και των κανόνων διαπραγμάτευσης και διακανονισμού. Νομοσχέδιο έχει επίσης ψηφιστεί για την προώθηση επενδύσεων ενεργειακής απόδοσης σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις, δήμους, κοινότητες και στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, αλλά και για την προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και μεμονωμένων μέτρων ενεργειακής απόδοσης σε κατοικίες, καθώς και αντιμετώπιση της ενεργειακής φτώχειας σε νοικοκυριά με άτομα με αναπηρίες. Άλλο ορόσημο αφορά την ενθάρρυνση της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και της εξοικονόμησης ενέργειας από τις τοπικές αρχές / τον ευρύτερο δημόσιο τομέα, καθώς και από τις ΜΚΟ και διευκόλυνση της μετάβασης των τοπικών κοινοτήτων προς τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και την προσαρμογή σε αυτήν, και άλλο για την κλιματική αλλαγή και την ενίσχυση της ισοτοπικής βάσης δεδομένων παραδοσιακών κυπριακών προϊότων. Νομοσχέδιο έχει περάσει ακόμα για την ενίσχυση της κυκλικής οικονομίας στη βιομηχανία, και για την εισαγωγή νέου πλαισίου για τη διαδικασία αξιολόγησης και επιλογής των υποψηφίων για την πλήρωση κενών θέσεων στον δημόσιο τομέα και νέων κανονισμών για την αξιολόγηση των επιδόσεων των εργαζομένων. Φτάνοντας στο τέλος, νομοσχέδιο έχει ήδη περάσει για την αναβάθμιση της υποδομής των δικαστηρίων, για την βελτίωση του νομικού και θεσμικού πλαισίου για την καταπολέμηση της διαφθοράς, για την ψηφιοποίηση σε διάφορα υπουργεία/υπηρεσίες της κεντρικής κυβέρνησης και για σχέδιο δράσης που αφορά τις ηλεκτρονικές δεξιότητες – εφαρμογή ειδικών δράσεων.

Στη μέγγενη του πληθωρισμού το λιανικό εμπόριο

Αγορές με μέτρο από τους καταναλωτές, σημαντική ενίσχυση από τον εισερχόμενο τουρισμό μέχρι το φθινόπωρο

Της ΜΑΡΙΑΣ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ

Έντονες πιέσεις δέχεται η αγορά λόγω των πληθωριστικών τάσεων των τελευταίων μηνών με τους καταναλωτές να παρουσιάζονται μουνδιασμένοι στις εξορμήσεις τους στα καταστήματα λιανικού εμπορίου. Ενδεικτική είναι η εικόνα στις υπεραγορές- μπορεί η επισκεψιμότητα να μην έχει επηρεαστεί, αλλά έχει διαφοροποιηθεί ο τρόπος ψωνίσματος. Έτσι πλέον οι καταναλωτές είναι πιο προσεκτικοί σε σχέση με την τιμή του προϊόντος που θα επιλέξουν, αναζητούν τις προσφορές και γεμίζουν το καλάθι τους πιο προσεκτικά και με-

Συνολικά οι τουριστικές ροές, αναμένονται να είναι φέτος καλύτερες τουλάχιστον σε σχέση με το 2021, κάτι που μεταφράζεται θετικά και για τις επιχειρήσεις του λιανικού εμπορίου.

Πλέον οι καταναλωτές είναι πιο προσεκτικοί σε σχέση με την τιμή του προϊόντος που θα επιλέξουν, αναζητούν τις προσφορές και γεμίζουν το καλάθι τους πιο προσεκτικά και μειώνουν τις αυθόρμητες αγορές.

οικονομίας», αναφέρει σχετικά ο κ. Αντωνίου. **Αξία VS πωλήσεις**
Τις επόμενες μέρες αναμένεται να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα για τον κύκλο εργασιών λιανικού εμπορίου από την Στατιστική Υπηρεσία. Αποτελέσματα που αναμένεται ότι απλώς θα επιβεβαιώσουν και με στοιχεία, την γενικότερη εικόνα που επικρατεί στην αγορά- μια εκτόξευση των τιμών και της αξίας των αγορών, παρά την προσπάθεια για περιορισμό τους. Τα πρώτα σημάδια έγιναν αισθητά στα στοιχεία Απριλίου. Συγκεκριμένα, ο Δείκτης Όγκου του Κύκλου Εργασιών Λιανικού Εμπορίου

μειώθηκε κατά 1,9% σε σύγκριση με τον αντίστοιχο μήνα του προηγούμενου έτους. Επίσης, για την περίοδο Ιανουαρίου-Απριλίου 2022, ο δείκτης αξίας υπολογίζεται ότι σημείωσε αύξηση 10,2% και ο δείκτης όγκου αύξηση 1,3% σε σύγκριση με την ίδια περίοδο του 2021. Μάλιστα στον τομέα λιανικού τροφίμων, ο όγκος των πωλήσεων μειώθηκε γύρω στο 12% τον φετινό Απρίλιο σε σχέση με πέρσι, αλλά παρά ταύτα, η αξία των πωλήσεων παρουσίασε αύξηση. Η μεγαλύτερη μεταβολή στον δείκτη αξίας, καταγράφεται στο λιανικό εμπόριο (εκτός καυσίμων οχημάτων), στα μη εδώδιμα προϊόντα, στα υφάσματα, ενδύματα και υποδήματα (33,9%)

και στο λιανικό εμπόριο καυσίμων οχημάτων (37,7%). Πέραν του τρέχοντος έτους, η εικόνα δεν αναμένεται ότι θα ανατραπεί τουλάχιστον μέσα στο 2023. Τελευταία μελέτη της KPMG δείχνει ότι το μεγαλύτερο μέρος του τζίρου του λιανικού διεθνώς για το δεύτερο εξάμηνο του 2022 και μέσα στο 2023 και 2024, θα εξαρτηθεί από τις τιμές παρά τον όγκο των πωλήσεων, ενώ η αύξηση του όγκου των λιανικών πωλήσεων αναμένεται ότι θα κυμανθεί γύρω στο 1,1% την επόμενη διετία (2023-2025).

Μεγαλώνει η αβεβαιότητα
Την ίδια ώρα ο Δείκτης Οικονομικής Συγκυρίας δείχνει επιδείνωση του οικο-

Πονοκέφαλος η έλλειψη προσωπικού

Την ίδια ώρα τα κενά στο προσωπικό των καταστημάτων του λιανικού εμπορίου εξακολουθούν να ταλαινίζουν επιχειρήσεις αλλά και υφιστάμενους εργαζομένους, των οποίων το πρόγραμμα εργασίας διαμορφώνεται με γνώμονα τις ανάγκες της εκάστοτε επιχείρησης. Αυτό συνεπάγεται περισσότερες απαιτήσεις στον χώρο εργασίας. Το μεγαλύτερο πρόβλημα αντιμετωπίζει η επαρχία Λεμεσού, σύμφωνα με τα στοιχεία του ΠΑΣΥΛΕ. Όσοι κοινοτικοί έχουν φύγει δεν αναπληρώθηκαν ποτέ, ενώ η λύση με τους αιτητές πολιτικού ασύλου δεν είναι η πλέον ιδανική για κάλυψη των αναγκών λόγω και της αβεβαιότητας για τον χρόνο παραμονής τους στο νησί, όπως εξηγεί ο κ. Αντωνίου.

Σώζει την παρτίδα ο τουρισμός

Σημαντική ώθηση στην λιανική αγορά δίνουν προς το παρόν οι τουριστικές αφίξεις. Κυρίως στην Πάφο, όπως περιγράφει ο κ. Αντωνίου, υπάρχει η θετική νότα λόγω του τουρισμού. Ο Μάιος κατέγραψε αρκετά αισιόδοξα αποτελέσματα σε σχέση με τον εισερχόμενο τουρισμό- κυρίως Σκανδιναβόι και Ισραηλίτες οι οποίοι ενίσχυσαν σημαντικά και το λιανικό εμπόριο της περιοχής. Καλή τουριστική κίνηση υπάρχει και σε Αγία Νάπα και Πρωταρά, αν και το προφίλ των τουριστών της περιοχής δεν αφήνουν αποτύπωμα στο λιανικό εμπόριο, επισημαίνει. «Ο

Όσο ο πληθωρισμός συνεχίζεται και αυξάνονται οι τιμές των καυσίμων και της ενέργειας, τόσο θα επικρατεί αβεβαιότητα στην οικονομία και τις επιχειρήσεις.

τουρισμός μας δίνει πολύ αισιόδοξα μηνύματα, ελπίζουμε να συνεχίσει αυτή η εικόνα και για τον Ιούλιο και τον Αύγουστο. Συνολικά οι τουριστικές ροές, αναμένονται να είναι φέτος καλύτερες τουλάχιστον σε σχέση με το 2021, κάτι που μεταφράζεται θετικά και για τις επιχειρήσεις του λιανικού εμπορίου. Ωστόσο, πρόκειται για μια ένεση με βραχύβια επίδραση. Από το φθινόπωρο, με τις τουριστικές αφίξεις να φθίνουν, αλλά και τους εγχώριους καταναλωτές να μαζεύονται μετά τις επενδύσεις τους σε καλοκαιρινές διακοπές, το λιανικό εμπόριο θα επιστρέψει σε μια δυσκολή πραγματικότητα.

Προς συμφωνία με ιδιωτικά νοσοκομεία για περιστατικά COVID

50 κλίνες διαθέσιμες σε ενδεχόμενο νέας έξαρσης μολύνσεων του ιού για αποσυμφόρηση των δημόσιων νοσηλευτηρίων

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ

Η απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, χθες Τρίτη, για επαναφορά του προστατευτικού μέτρου με τις μάσκες στα φαρμακεία αποκαλύπτει το σκεπτικό που έχει επικρατήσει σε Υπουργείο Υγείας και επιδημιολόγους, αναφορικά με την αύξηση που παρατηρείται στα νέα κρούσματα. Όπως συνέβη καθ' όλη την διάρκεια της πανδημίας, έτσι και τώρα η κυβέρνηση συνεχίζει να κινείται προληπτικά σε περίπτωση που οι σκληροί δείκτες σημάνουν καμπανάκι. Η επαναφορά της μάσκας, έστω και μεμονωμένα, αποδίδεται στις παραλλαγές BA.4, BA.5. και των εξελικτικών της υποστειλεχών. Ωστόσο, τόσο εντός των επιδημιολόγων όσο και εντός της κυβέρνησης δεν φαίνεται να υπάρχει ανησυχία για την εξέλιξη της πανδημίας, που ενδεχομένως να πιέσει για επαναφορά των μέτρων που έχουν ανασταλεί. Η πολιτική που ακολουθείται στην παρούσα φάση είναι κυρίως προληπτικού χαρακτήρα, για ακραία σενάρια, και επικεντρώνεται στο σύστημα υγείας και τις αντοχές του. Προς την κατεύθυνση αυτή η ομάδα διαχείρισης της πανδημίας φαίνεται να έχει ετοιμάσει πλάνο

Η συμφωνία με ιδιωτικά νοσηλευτήρια θα αποτρέψει επιβάρυνση των δημόσιων νοσοκομείων σε μια ενδεχόμενη αύξηση των σοβαρών νοσηλείων που στο παρελθόν είχε ως αποτέλεσμα την ακύρωση παροχής αριθμού υπηρεσιών υγείας.

δράσης που εκτός από παρεμβάσεις, όπου απαιτείται, περιλαμβάνει και άλλες κινήσεις όπως την αύξηση διαθεσιμότητας κλινών για περιστατικά COVID-19. Προς αυτή την κατεύθυνση το Υπουργείο Υγείας βρίσκεται στο τελικό στάδιο συμφωνίας με ιδιωτικά νοσηλευτήρια τα οποία θα διαθέσουν αριθμό κλινών για νοσηλείες ασθενών με COVID-19.

50 κλίνες

Η εγρήγορση που επικρατεί σε επιδημιολόγους και Υπουργείο Υγείας οφείλεται περισσότερο στις νοσηλείες και λιγότερο στον αριθμό των νέων μολύνσεων. Σύμφωνα με επίσημα στοιχεία, οι νοσηλείες και κυρίως οι σοβαρές παραμένουν σταθερές παρά την αύξηση των κρουσμάτων. Από το περασμένο Σάββατο, όπως είναι σε θέση να γνωρίζει η «Κ», το Υπουργείο Υγείας είναι έτοιμο να αντιμετωπίσει μια ενδεχόμενη επιδείνωση των σοβαρών περιστατικών. Σύμφωνα με τις πληροφορίες που έχουμε στην διάθεσή μας, για πρώτη φορά από την έναρξη της πανδημίας, στο κομμάτι των νοσηλείων, ο ιδιωτικός τομέας της υγείας θα έχει εμπλοκή. Προς την κατεύθυνση αυτή το Υπουργείο Υγείας είναι κοντά σε συμφωνία με ιδιωτικά νοσηλευτήρια προκειμένου να υποδεχθούν για νοσηλεία, σοβαρά περιστατικά. Στην προσπάθεια αυτή ο ιδιωτικός τομέας θα διαθέσει πενήντα κλίνες οι οποίες θα προορίζονται για ασθενείς COVID. Με τις πενήντα κλίνες πιστεύεται πως τα δημόσια νοσοκομεία δεν θα αναγκασθούν ναβάλουν στον πάγο άλλες υπηρεσίες υγείας, κάτι που έκαναν το προηγούμενο διάστημα, για να ανταποκριθούν στο έργο που τους ανατέθηκε.

Άλλα μέτρα

Την επιστροφή της μάσκας στα φαρμακεία εισήχθηκαν ομόφωνα τα μέλη της Συμβουλευτικής Επιστημονικής Επιτροπής, εισήγηση η

οποία έγινε αποδεκτή από τον υπουργό Υγείας Μιχάλη Χατζηπαντέλα. Ενώπion τους, υπό την μορφή ερωτήματος, τα μέλη της ΣΕΕ είχαν και την επιστροφή της μάσκας σε κλειστούς χώρους και στην εστίαση. Οι απόψεις που εκφράσθηκαν δεν ήταν ομόφωνες με αποτέλεσμα ο Υπουργός Υγείας να απορρίψει τις εισηγήσεις που πήρε στα χέρια του. Πηγές από το Υπουργείο Υγείας επιμένουν πως την παρούσα περίοδο δεν υπάρχει ανάγκη για επιπρόσθετα μέτρα, πλιν όμως παρακολουθείται με προσοχή η επόμενη μέρα και στη λογική αυτή γίνεται ο σχεδιασμός. Με την κατάσταση όπως περιγράφεται και από επιδημιολόγους, εκτός συγκλονιστικού απροόπτου δεν συντρέχουν λόγοι για επιπρόσθετα μέτρα μιας και ένα μεγάλο κομμάτι των νέων κρουσμάτων είναι ασυμπτωματικές μολύνσεις, οι οποίες εντοπίστηκαν από τα πρωτόκολλα που ακολουθούνται για εισαγωγές ασθενών στα νοσοκομεία όχι κατ' ανάγκη από μολύνσεις COVID-19.

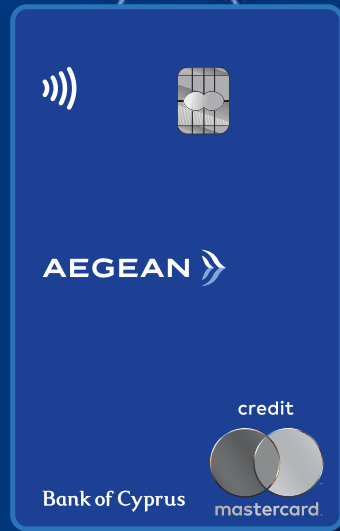

Κοντά σε συμφωνία με ιδιωτικά νοσηλευτήρια για την διάθεση πενήντα κλινών για ασθενείς COVID-19 βρίσκεται ο Υπουργός Υγείας Μιχάλης Χατζηπαντέλα σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ».

Η κάρτα που σε ταξιδεύει είναι εδώ.

Τώρα, κάνοντας τις καθημερινές σου αγορές με την **AEGEAN Mastercard** από την Τράπεζα Κύπρου, **συγκεντρώνεις μίλια** για ταξίδια και απολαμβάνεις μοναδικά προνόμια.

Απόκτησε την κάρτα που σε ταξιδεύει μέχρι 31/12, **επωφελέσου δωρεάν συνδρομής** για 6 μήνες και ξεκίνα τα ταξίδια.

Τράπεζα Κύπρου

Εκκληση για υπευθυνότητα των πολιτών

Όπως συνέβη με την αναστολή των περιοριστικών μέτρων πριν από ένα μήνα περίπου, το Υπουργείο Υγείας συνεχίζει να υπενθυμίζει το πνεύμα υπευθυνότητας που πρέπει να επιδεικνύουν οι πολίτες στα στοιχεία μέτρα ατομικής προστασίας (μάσκα, απόσταση, υγιεινή χειρών) προκειμένου να αποτραπεί η περαιτέρω επιδείνωση της επιδημιολογικής εικόνας. Όπως αναφέρεται, «η συλλογική και ατομική ευθύνη έχει συνεισφέρει τα μέγιστα στην αντιμετώπιση της πανδημίας. Το Υπουργείο Υγείας, σε συνεργασία με τα μέλη της Συμβουλευτικής Επιστημονικής Επιτροπής, αξιολογεί καθημερινά τα δεδομένα και εάν κριθεί αναγκαίο θα ληφθούν μέτρα για τη διασφάλιση της Δημόσιας Υγείας». Με το σκεπτικό αυτό το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε:

-Από τις 30 Ιουνίου 2022, την υποχρεωτική χρήση προστατευτικής μάσκας από εργαζομένους και πελάτες σε φαρμακεία, κλινικά εργαστήρια, καθώς επίσης και σε άτομα που επισκέπτονται σημεία διενεμητολημίας για διενέργεια εξέτασης για τη νόσο COVID-19. Το Υπουργείο Υγείας υπενθυμίζει πως την προστατευτική μάσκα πρέπει να φέρουν υποχρεωτικά οι εργαζόμενοι και οι επισκέπτες άνω των 12 ετών σε νοσοκομεία, οίκους ευγηρίας, κλειστές δομές ευπαθών ομάδων, εξωτερικά ιατρεία νοσηλευτηρίων, ιατρεία, ιατρικά κέντρα, κέντρα αποκατάστασης και μέσα μαζικής μεταφοράς. Συντήνει τη χρήση προστατευτικής μάσκας σε χώρους συγκρωτισμού (εσωτερικοί χώροι, χώροι κοινωνικών εκδηλώσεων) σε άτομα που εμπίπτουν στις ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού, και σε άτομα που συναναστρέφονται με άτομα υψηλού κινδύνου. Επίσης από την ερχόμενη Πέμπτη 30 Ιουνίου 2022, μειώνεται η ανώτατη τιμή χρέωσης (πληαφόν) για μοριακή εξέταση για τη νόσο SARS-COV-2 από 50 σε 30 ευρώ και από τις 4 Ιουλίου 2022, η ανώτατη τιμή χρέωσης για τα τεστ αυτοδιαγνωστικού ελέγχου (self-test) για την νόσο COVID-19, καθορίζεται σε €1,70 ανά τεμάχιο. Επίσης η ανώτατη τιμή χρέωσης της συσκευασίας των 5 τεστ αυτοδιάγνωσης είναι στα 6 ευρώ.

ΑΝΑΛΥΣΗ / Του ΚΑΛΟΥΜ ΠΙΚΕΡΙΝΓΚ*

Η βρετανική οικονομία φλερτάρει με την ύφεση

Με την καταναλωτική εμπιστοσύνη να κινείται σε ιστορικά χαμηλά επίπεδα και με τους οικονομολόγους (ανάμεσα σε αυτούς και εμείς) να προειδοποιούν πως η Βρετανία διολισθαίνει στην ύφεση (40% πιθανότητες), τα νέα πως το πραγματικό ΑΕΠ συρρικνώθηκε τον μήνα Απρίλιο φαίνεται να αποδεικνύουν πως «ο φόβος γίνεται πραγματικότητα». Οι δραστηριότητες στον κλάδο υγείας και κοινωνικών παροχών μειώθηκαν κατά 0,5 ποσοστιαία μονάδα από το ΑΕΠ σε μηνιαία βάση.

Η στατιστική υπηρεσία επισήμανε πως η πτώση οφείλεται στη σημαντική μείωση των τεστ ανίχνευσης του κορωνοϊού και στις αλλαγές στην πολιτική διεξαγωγής των τεστ. Η ομαλοποίηση των δαπανών στην υγεία καθώς η πανδημία θα υποχωρεί θα συνεχίσει να επιβαρύνει τον ρυθμό ανάπτυξης του ΑΕΠ τους επόμενους μήνες.

Σε αντίθεση με τη συρρίκνωση της δαπάνης που αφορά τη δημόσια υγεία, η συνεισφορά των κλάδων χονδρικής και λιανικής στη διαμόρφωση του πραγματικού ΑΕΠ ήταν η μεγαλύτερη αναφορικά με τον τομέα των υπηρε-

Αν και η κατανάλωση αντέχει, η μείωση βιομηχανικής παραγωγής και δαπανών υγείας οδηγεί σε συρρικνώση του ΑΕΠ.

σιών, προσθέτοντας σε μηνιαία βάση 0,3 ποσοστιαία μονάδα.

Εν μέσω της αβεβαιότητας που επικρατεί σχετικά με το πόσο αντέχει ο καταναλωτής την άνοδο του πληθωρισμού, η αύξηση 1,4% σε μηνιαία βάση του λιανεμπορίου τον Απρίλιο δείχνει πως η καταναλωτική ζήτηση δεν έχει φτάσει στην κορύφωσή της.

Η απόδοση της βιομηχανικής παραγωγής μειώθηκε απότομα τον Απρίλιο (0,6% σε μηνιαία βάση), με πτώση που εκτείνεται σε μεγάλους κλάδους. Η παραγωγή του κλάδου της μεταποίησης συρρικνώθηκε κατά 1%, ενώ η παραγωγή σημείωσε πτώση σε 8 από τους 13 υποκλάδους του τομέα της μεταποίησης. Μετά τη συρρίκνωση

του ΑΕΠ τον Απρίλιο κατά 0,4 ποσοστιαία μονάδα, και με την εκτίμηση πως δεν θα καταγραφεί άνοδος του ΑΕΠ το υπόλοιπο τρίμηνο, αναθεωρούμε προς τα κάτω τις εκτιμήσεις μας για το πραγματικό ΑΕΠ το δεύτερο τρίμηνο στο -0,4%, από 0% που ήταν προηγούμενος.

Από την άλλη, αναμένουμε πως το βρετανικό ΑΕΠ θα σημειώσει μικρή άνοδο το δεύτερο εξάμηνο, καθώς η εμπιστοσύνη θα αρχίσει να σταθεροποιείται και τα προβλήματα στην εφοδιαστική αλυσίδα θα αρχίσουν να εξομαλύνονται.

Ως εκ τούτου, σε ετήσια βάση, η αναθεώρηση προς τα κάτω του ΑΕΠ το δεύτερο τρίμηνο του τρέχοντος έτους μειώνει τις εκτιμήσεις μας για τα επόμενα του ΑΕΠ το 2022 στο 3,5%, από 3,8%.

Συμπτωματικά η εκτίμηση της Τράπεζας της Αγγλίας για το μέγεθος του ΑΕΠ τον Απρίλιο διαμορφωνόταν στο 0% σε μηνιαία βάση.

* Ο κ. Κάλουμ Πικερίνγκ είναι οικονομολόγος της Berenberg Bank.

ΑΝΑΛΥΣΗ / Του ΝΙΛ ΑΝΜΑΚ / REUTERS BREAKINGVIEWS

Ιταλία, το «αγκάθι» για την Κριστίν Λαγκάρντ

Η Κριστίν Λαγκάρντ θα δυσκολευτεί να κάνει ό,τι και ο Μάριο Ντράγκι. Οι αγορές ομολόγων των χωρών της Ευρωζώνης έχουν σταθεροποιηθεί, αφ' ης στιγμής ο τότε πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας προσέφυγε σε ένα νέο εργαλείο για να βοηθήσει τις πιο αδύναμες οικονομικά κυβερνήσεις. Εντούτοις, είναι πολύ πιθανόν πως δεν θα παραμείνουν σε αυτά τα επίπεδα, ενώ οποιαδήποτε τωρινή παρέμβαση μπορεί να μη λειτουργήσει τόσο καλά όσο η περίφημη πρωτοβουλία του προκατόχου της Κριστίν Λαγκάρντ το 2012. Η δέσμευση της ΕΚΤ να επισπεύσει τον σχεδιασμό της για να επανοήσει ένα εργαλείο διαχείρισης της διαφοράς στο κόστος χρηματοδότησης μεταξύ ισχυρότερων και ασθενέστερων κρατών της Ευρωζώνης, έχει ήδη βοηθήσει. Η διαφορά μεταξύ των αποδόσεων των 10ετών ομολόγων της Ιταλίας και των αντίστοιχων γερμανικών έχει μειωθεί σε λιγότερο από 2% έναντι του 2,5% στις αρχές Ιουνίου. Σε μία επιφανειακή προσέγγιση υπάρχει κάποια ομοιότητα με το σχέδιο του Ντράγκι πριν από μία δεκαετία να αγοράσει κρατικά ομόλογα μέσω ενός

Οι εκλογές του 2023 περιορίζουν τα περιθώρια του Ντράγκι για δημοσιονομική πειθαρχία και μεταρρυθμίσεις.

νέου προγράμματος, το οποίο είχε ως αποτέλεσμα οι διαφορές αποδόσεων (spread) να περιοσταλούν, χωρίς το ίδιο το εργαλείο να χρησιμοποιηθεί.

Επί του παρόντος, οι συνθήκες της αγοράς δεν φαίνονται τόσο ακανθώδεις όσο το 2012. Η Ιταλία χρηματοδοτεί τις ανάγκες της με κόστος ελάχιστα κάτω από το 4% σε οριζόντια δεκαετίας. Η διαφορά με τις αποδόσεις των γερμανικών είναι χαμηλότερη από τον μέσο όρο της περιόδου 2013-2015, πριν ξεκινήσει το πρόγραμμα ποσοτικών χαλάρωσης. Και ακόμη και τα μαθηματικά του χρέους της Ιταλίας μπορεί να βοηθήσουν τη Λαγκάρντ να μην αναλάβει δράση. Ας υποθέσουμε ότι η αύξηση του ΑΕΠ της χώρας επανέρχεται με την πάροδο του

χρόνου στο προβλεπόμενο δυνητικό ποσοστό της του 1,4% και ο πληθωρισμός υποχωρεί περίπου στο 2%. Για να σταματήσει να διογκώνεται περαιτέρω το χρέος, που ανέρχεται στο 147% του ΑΕΠ, η Ιταλία θα χρειαζόταν μόνο ένα πρωτογενές πλεόνασμα λιγότερο από 1% του ΑΕΠ. Αυτό δεν απέχει πολύ από τον στόχο του 0,2% για το 2025. Ωστόσο, το οικονομικό σκηνικό θα καταστεί περισσότερο αντίξοο. Ενώ η ΕΚΤ καλάρωσε τη νομισματική πολιτική της το 2012, τώρα πρέπει να αυξήσει τα επιτόκια για να καταπολεμήσει την έκρηξη του πληθωρισμού, ακόμη και όταν η παγκόσμια οικονομία παραπαίει. Ο κίνδυνος έγκειται στο ότι οι επενδυτές ανησυχούν μήπως το υψηλότερο κόστος δανεισμού και η υποτονική ανάπτυξη υπονομεύσουν τις προσπάθειες των κρατών για απομείωση ή τα αναγκάσουν σε πολιτικά αντιδημοφιλή μέτρα λιτότητας. Το επόμενο έτος επικεντρώει εκλογές στην Ιταλία και ήδη οι ευρωσκεπτικιστές Brothers of Italy προηγούνται στις δημοσκοπήσεις, οπότε η δημοσιονομική πειθαρχία και οι συναφείς μεταρρυθμίσεις δεν έχουν καμία θέση στον δημόσιο διάλογο.

Δεν τα βρίσκουν για το πλαφόν στα καύσιμα

Στις 7 Ιουλίου αναμένεται η κατάθεση της πρότασης νόμου του ΑΚΕΛ στην Ολομέλεια, νέες εισηγήσεις από το Υπ. Ενέργειας

Της **ΜΑΡΙΑΣ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ**

Στην Ολομέλεια της 7ης Ιουλίου θα κατεθεί εκτός απροόπτου η πρόταση νόμου του ΑΚΕΛ με την οποία δίδεται η δυνατότητα στον εκάστοτε Υπουργό Εμπορίου, να καθορίζει με διάταγμα την ανώτατη τιμή καυσίμων, όταν στην αγορά επικρατούν ιδιαίτερα δύσκολες οικονομικές συνθήκες οι οποίες επιβάλουν συγκράτηση της αύξησης των τιμών σε βασικά καταναλωτικά προϊόντα, καθώς και για την προστασία των καταναλωτών. Αυτή ήταν η δέσμευση του Προέδρου της Επιτροπής Εμπορίου Κυριάκου Χατζηγιάννη, τόνισε ο βουλευτής του ΑΚΕΛ Ανδρέας Πασιουριτίδης. Αναμένεται λοιπόν ότι την ερχόμενη Τρίτη

Στο νέο πλαίσιο θα αποτυπώνονται νέα στοιχεία, τα οποία θα παρέχουν περισσότερη ακρίβεια και πιο κοντά με τον πραγματικό χρόνο.

θα γίνει τοποθέτηση των βουλευτών επί της πρότασης στην Επιτροπή Εμπορίου και την Πέμπτη θα πάει Ολομέλεια. Ακόμα και σε περίπτωση αναβολής του θέματος, η επόμενη ημερομηνία στην Ολομέλεια θα είναι στις 14 Ιουλίου. «Θα πρέπει το συντομότερο να πάει Ολομέλεια, γιατί διαφορετικά κάνει την ουσία του», επισημαίνει ο κ Πασιουριτίδης. Το κατά πόσο θα περάσει από την Ολομέλεια είναι ένα ερωτηματικό, εφόσον τα υπόλοιπα κόμματα δεν έχουν δείξει ξεκάθαρα τις προθέσεις τους. Υπάρχει επίσης η πρόταση του Υπουργείου Ενέργειας, το κείμενο της οποίας θα μπορούσε να αξιοποιηθεί ως βάση για τροπολογίες στην πρόταση νόμου, από άλλα κοινοβουλευτικά κόμματα. Πάντως, την προηγούμενη εβδομάδα ο Υπουργός Οικονομικών είχε δηλώσει στην «Κ» ότι δεν θα είχε ένσταση για την πρόταση σε περίπτωση που δικαιολογείται, επιση-

Ενώ η συζήτηση για το πλαφόν στα καύσιμα ήταν σε εξέλιξη στη Βουλή, η μέση τιμή του πετρελαίου κίνησης σκαρφάλωσε στο 1,97 ευρώ/λίτρο και της αμόλυβδης 95 οκτανίων, στο 1,82 ευρώ/λίτρο.

μαίνοντας επίσης ότι είναι θέμα του Υπουργείου Ενέργειας.

Η πρόταση του Υπ. Ενέργειας

Τις δικές του εισηγήσεις σε σχέση με την πρόταση νόμου του ΑΚΕΛ έδεσε στην χθεσινή συζήτηση του θέματος το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας. Στην ουσία, όπως εξήγησε ο επικεφαλής της Υπηρεσίας Προστασίας του Καταναλωτή Κωνσταντίνος Καραγιώργης, έχουν υιοθετηθεί αρκετές από τις εισηγήσεις του ΑΚΕΛ, ενώ έχει χρησιμοποιηθεί και το λεκτικό του νόμου σε σχέση με τον καθορισμό ανωτάτων τιμών των καταναλωτικών αγαθών. Στην ουσία έχει μεταφερθεί αυτό το λεκτικό στην τροποποίηση της πρότασης νόμου. Το Υπουργείο διατηρεί απόστοχο τον όρο «υπερβολικά» πιο ψηλά επίπεδο, διότι συνδέεται με την διαδικασία που ακολουθεί η υπηρεσία για το πότε κρίνονται

ότι οι τιμές είναι ψηλές.

Όπως παρουσιάζεται στο σημείωμα το οποίο κατατέθηκε στη Βουλή, το αρμόδιο Υπουργείο:

-Συμφωνεί με την διαγραφή της λέξης «λιανικής». Βάσει του νόμου η ερμηνεία της λέξης «τιμές» σημαίνει, ανάλογα με την περίπτωση, τις τιμές χονδρικής ή/και λιανικής πώλησης.

-Συμφωνεί με την διαγραφή της φράσης «εύλογα πιστεύει ότι» καθώς διασφαρίζεται η διακριτική ευχέρεια του Υπουργού με την φράση «...δύνата να εκδίδει διάταγμα...» του άρθρου 4(1) με βάση την χρηστή διοίκηση και λαμβάνοντας υπόψη ότι κάθε απόφαση του διοικητικού οργάνου είναι αιτιολογημένη.

-Διαφωνεί με την διαγραφή της φράσης «όταν το ύψος των τιμών στις οποίες διατίθενται τα προϊόντα αυτά στην αγορά είναι σε υπερβολικά πιο ψηλό επίπεδο από ό, τι δικαιολογείται από τις διεθνείς

και εγχώριες συνθήκες». Κυρίως όσον αφορά την λέξη «υπερβολικά».

Αναφέρει μάλιστα ότι βάσει του νόμου, το ύψος των τιμών των πετρελαιοειδών καθορίζεται ελεύθερα από τις εταιρείες πετρελαιοειδών, τους διανομείς και τους πρατηριούχους, έχοντας υπόψη τις διεθνείς και εγχώριες συνθήκες της αγοράς, ενώ από τον Μάιο του 2004 οι τιμές των πετρελαιοειδών στην Κύπρο, είναι ελεύθερες και δεν καθορίζονται από το κράτος. Όπως σημειώνει το Υπουργείο, η λέξη «υπερβολικά» καθορίζει την υφιστάμενη μεθοδολογία του Πλαισίου (Παλιού και Νέου) που ακολουθεί το ΥΕΕΒ για την παρακολούθηση της χονδρικής και λιανικής τιμής των πετρελαιοειδών. Επίσης τονίζει την αυστηρότητα με την οποία ο Υπουργός μπορεί να επιβάλει στην ελεύθερη αγορά ανώτατες τιμές πώλησης για όλα ή μερικά από τα πετρελαιοειδή. Το Υπουργείο υπογραμμίζει επίσης ότι

ο καθορισμός ανωτάτων τιμών πώλησης είναι ένα ακραίο μέτρο που εγκυμονεί κινδύνους.

Ετεροχρονισμένα στοιχεία

Πολύς λόγος έγινε στην Επιτροπή Εμπορίου σε σχέση με τα κέρδη των εταιρειών, που προκύπτουν μέσα από τους ελεγχμένους τους λογαριασμούς της προηγούμενης χρονιάς. Αυτή ήταν η μεθοδολογία που χρησιμοποιείται τα τελευταία 7 χρόνια βάσει του υφιστάμενου πλαισίου για την αξιολόγηση των τιμών. Όπως αναφέρει στην «Κ» ο κ. Καραγιώργης, μέσα στην νέα φόρμουλα θα αξιοποιηθούν άλλα στοιχεία τα οποία θα προσδιορίζουν πιο κοντά στον πραγμα-

Τις προηγούμενες μέρες η Βουλή έλαβε απαντήσεις σε σχέση με το προφίλ του συμβούλου που ετοίμασε την μεθοδολογία για τον έλεγχο των τιμών καυσίμων.

τικό χρόνο κάποιες μεταβλητές, όπως ο όγκος και η αξία πωλήσεων. Ως εκ τούτου, το νέο πλαίσιο θα αποτυπώνει με περισσότερη ακρίβεια, εφόσον θα αξιοποιεί στοιχεία που είναι πιο κοντά στον πραγματικό χρόνο. Η νέα φόρμουλα θα αξιολογεί και στοιχεία όπως συγκεντρωτικοί πίνακες για αναλύσεις και κοστολόγηση προϊόντων κάθε εταιρείας βάσει της πολιτικής που ακολουθεί. Θα υπάρχει έτσι μεγαλύτερη ακρίβεια σε σχέση με τις χρεώσεις των εταιρειών, όσον αφορά την αναμενόμενη και την πραγματική τιμή, ωστόσο, αυτό δεν αλλάζει κάτι για τον καταναλωτή τουλάχιστον όχι βραχυπρόθεσμα. Όπως ήδη έχει δει το φως της δημοσιότητας, το νέο πλαίσιο εφαρμόζεται σε πιλοτική βάση αυτό το διάστημα. Υφιστάμενο και νέο σύστημα θα τρέχουν μαζί, ενώ εκτιμάται ότι εντός Ιουλίου θα αξιοποιηθεί εξ ολοκλήρου το νέο πλαίσιο.

Ο σύμβουλος πίσω από την φόρμουλα στα καύσιμα

Την προηγούμενη Τρίτη, ο Πρόεδρος της Επιτροπής και Βουλευτής του ΔΗΣΥ Κυριάκος Χατζηγιάννης ζήτησε τόσο τον τρόπο που υπολογίζεται το ποσοστό κέρδους όσο και το βιογραφικό του συμβούλου που ετοίμασε την μεθοδολογία για τον έλεγχο των τιμών καυσίμων. Στο αίτημα απάντησε η Υπηρεσία Προστασίας Καταναλωτή. Ο βασικός εμπειρογνώμονας για την ανάπτυξη της μεθοδολογίας, κριτηρίων, μεθόδων και πρακτικών για την αξιολόγηση των τιμών των πετρελαιοειδών και την ανάλυση του λογισμικού, είναι ο Γιώργος Δημητρίου. Όπως αναφέρεται στο βιογραφικό σημείωμα που δόθηκε στη Βουλή, διαθέτει εκτεταμένη εμπειρία και εξειδίκευση σε θέματα λογιστικής, ελέγχου καταστάσεων, διερευνήσεων και δέουσας επιμέλειας, αναδιάρθρωσεων χρηματοδότησης, αναδιοργάνωσης λειτουργίας επιχειρήσεων, στρατηγικών μελετών, ενέργειας, λιμενεμπορίου, βιομηχανίας FMCG, εξαγορών και συγχωνύσεων. Από το 2007 μέχρι σήμερα είναι πρώτος Εκτελεστικός Διευθυντής του Ομίλου Positive Group, υπεύθυνος για τη διεύθυνση για τη στρατηγική και την εκτέλεση συμβουλευτικών υπηρεσιών. Από το 2004 μέχρι το 2010 ήταν μη εκτελεστικός πρόεδρος στον Κυπριακό Οργανισμό Διατήρησης Αποθεμάτων Πετρελαιοειδών.

Προσπάθεια για χρηματοοικονομικό αλφαριθμητισμό

Η υιοθέτηση της Εθνικής Στρατηγικής για την προώθηση του Χρηματοοικονομικού Αλφαριθμητισμού και της Χρηματοοικονομικής Παιδείας από το Υπουργικό Συμβούλιο υποδηλώνει την προσπάθεια του κράτους σε ζητήματα χρηματοοικονομικής εκπαίδευσης και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της προσπάθειας για επίτευξη χρηματοοικονομικής ευημερίας των πολιτών, σημειώνει το Υπουργείο Οικονομικών. Σε ανακοίνωσή του το Υπουργείο αναφέρεται στην υιοθέτηση της Εθνικής Στρατηγικής για την προώθηση του Χρηματοοικονομικού Αλφαριθμητισμού και της Χρηματοοικονομικής Παιδείας στην Κύπρο από το Υπουργικό Συμβούλιο μετά από πρόταση των Υπουργών Οικονομικών και Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας. «Επί της ουσίας, όπως ανακοινώθηκε,

το Υπουργικό ενέκρινε την Έκθεση της Ad – Hoc Επιτροπής για τη διαμόρφωση Εθνικής Στρατηγικής, η οποία, όπως σημειώνεται, περιλαμβάνεται ως ορόσημο στο Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας», προστίθεται.

Η ανακοίνωση εξηγεί ότι η εν λόγω στρατηγική στοχεύει στην ενδυνάμωση των γνώσεων και των δεξιοτήτων των πολιτών που απαιτούνται για την χρηματοοικονομική τους ευημερία. «Η αποστολή της Εθνικής Στρατηγικής είναι η προώθηση του χρηματοοικονομικού αλφαριθμητισμού και της χρηματοοικονομικής παιδείας ανάμεσα στους πολίτες, με στόχο να συμβάλουν στην αποτελεσματική διαχείριση των χρηματοοικονομικών τους πόρων και κατ' επέκταση στην ενίσχυση της χρηματοοικονομικής τους ευημερίας», αναφέρεται.

Ηροδότου: γνώση βασικών χρηματοοικονομικών εννοιών και εργαλείων είναι αναγκαίο βήμα για τη βελτίωση της χρηματοοικονομικής ευημερίας των πολιτών.

Προστίθεται, άλλωστε, ότι οι προτεινόμενες δράσεις της Εθνικής Στρατηγικής αφορούν στην ευαισθητοποίηση του κοινού για τον χρηματοοικονομικό αλφαριθμητισμό μέσω στοχευμένης επικοινωνίας και διαφόρων εκδηλώσεων, στην προώθηση χρηματοοικονομικής παιδείας στη δημόσια εκπαίδευση, στην προώθηση της διά βίου

μάθησης, στη δημιουργία ιστοτόπου και εφαρμογής για έξυπνες συσκευές (τηλέφωνα, ταμπλέτες), στην ενίσχυση των υφιστάμενων πρωτοβουλιών στην Κύπρο και στην επιμόρφωση των εκπαιδευτών χρηματοοικονομικής παιδείας.

Τονίζεται ότι η υιοθέτηση της Εθνικής Στρατηγικής υποδηλώνει την προσπάθεια του κράτους σε ζητήματα χρηματοοικονομικής εκπαίδευσης και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της προσπάθειας για επίτευξη χρηματοοικονομικής ευημερίας των πολιτών.

Όραμα και στρατηγική

Η υιοθέτηση από το Υπουργικό Συμβούλιο της έκθεσης της ad hoc Επιτροπής για τη διαμόρφωση Εθνικής Στρατηγικής για την προώθηση του Χρηματοοικονομικού Αλφαριθμητισμού

και της Χρηματοοικονομικής Παιδείας, η οποία διαμορφώθηκε υπό τον συντονισμό της Κεντρικής Τράπεζας, ανοίγει τον δρόμο για δράσεις και πρωτοβουλίες που θα ενισχύσουν τις γνώσεις αλλά και την πληροφόρηση των πολιτών σε θέματα που συνδέονται με τη χρηματοοικονομική τους ευημερία, αναφέρει σε ανακοίνωση η Κεντρική Τράπεζα.

Προσθέτει ότι στην έκθεση αναπτύσσονται το όραμα και η αποστολή της Εθνικής Στρατηγικής για την Προώθηση του Χρηματοοικονομικού Αλφαριθμητισμού, οι στρατηγικοί στόχοι και προτεινόμενες ενέργειες, καθώς και η δομή της διακυβέρνησης του νέου οργάνου/Επιτροπής που θα αναλάβει την εφαρμογή της.

Πρόκειται, προστίθεται, για το αποτέλεσμα συστηματικής έρευνας και

αξιολόγησης διεθνών πρακτικών, αλλά κυρίως αποτελεσματικής συνεργασίας μεταξύ των μελών της ad hoc Επιτροπής που συστάθηκε τον Δεκέμβριο του 2020.

Την απόφαση καίριεσε ο Διοικητής της ΚΤΚ, Κωνσταντίνος Ηροδότου, αναφέροντας ότι η γνώση βασικών χρηματοοικονομικών εννοιών και εργαλείων είναι αναγκαίο βήμα για τη βελτίωση της χρηματοοικονομικής ευημερίας των πολιτών και η Εθνική Στρατηγική παρέχει τη μεθοδική προσέγγιση για την επίτευξη του φιλόδοξου αυτού στόχου.

Η ΚΤ σημειώνει ότι είναι ζωτικός ο ρόλος του χρηματοοικονομικού αλφαριθμητισμού στην προστασία των πολιτών από προκλήσεις και κινδύνους, με έκδηλο θετικό αντίκτυπο στη χρηματοπιστωτική σταθερότητα μιας χώρας.

«Κλειδί» ο αγωγός EastMed για τη διαφοροποίηση της Ευρωπαϊκής Ενωσης από το ρωσικό αέριο

Τη σκοπιμότητα και ωριμότητα του αγωγού EastMed επιβεβαίωσε περαιτέρω ο ανεξάρτητος πάροχος διαφάλλσης και διαχείρισης κινδύνων DNV, αξιολογώντας μεταξύ άλλων την πρόσφατη βελτιστοποίηση της όδευσης, τις γεωφυσικές μελέτες και την τρέχουσα κατάσταση του έργου από τεχνικής άποψης. Ο ανεξάρτητος φορέας επισημάνει και τα σημεία που πρέπει να αντιμετωπιστούν στην επόμενη φάση εκτέλεσης του έργου και όπως ανακοίνωσε η IGI Poseidon (φορέας υλοποίησης του έργου στον οποίο συμμετέχουν η ΔΕΠΑ Διεθνών Εργών και η ιταλική Edison) στοχεύει σε μια θετική τελική επενδυτική απόφαση εντός του 2022 και την έναρξη της εμπορικής του λειτουργίας το 2027.

Ο αγωγός θα συνδέει άμεσα την Ευρώπη με τα κοιτάσματα φυσικού αερίου στη λεκάνη της Ανατολικής Μεσογείου, δημιουργώντας επίσης ευκαιρίες πρόσβασης σε νέες εγκαταστάσεις παραγωγής υδρογόνου στην περιοχή αυτή. Το έργο, όπως δήλωσε ο Φαμπρίσιο Ματάνα, διευθύνων σύμβουλος της IGI Poseidon, «θα

παρέχει στην Ευρώπη μια νέα οδό εφοδιασμού με φυσικό αέριο, συμπληρωματική προς το LNG, ενισχύοντας την ενεργειακή ασφάλεια και τη διαφοροποίηση των πηγών. Η IGI Poseidon πιστεύει ακράδαντα στη σημασία αυτής της υλοποίησης προς το συμφέρον της ευρωπαϊκής κοινότητας και ολόκληρης της περιοχής της Ανατολικής Μεσογείου».

Σε έκθεσή του ο ανεξάρτητος οίκος DNV υπογραμμίζει τη σημασία του έργου για την ενεργειακή ασφάλεια της Ευρώπης.

Η επικαιροποίηση της σκοπιμότητας και της ωριμότητας του αγωγού EastMed «είναι ένα σημαντικό βήμα, καθώς αναδεικνύει τον αγωγό ως έργο-κλειδί για τη διαφοροποίηση της Ε.Ε. από το ρωσικό αέριο, συνδέοντας τις πηγές της Ανατολικής Μεσογείου

Ο EastMed θα συνδέει άμεσα την Ευρώπη με τα κοιτάσματα φυσικού αερίου στη λεκάνη της Ανατολικής Μεσογείου.

με τις ευρωπαϊκές αγορές μέσω ενός νέου ενεργειακού διαδρόμου», τόνισε ο πρόεδρος της IGI Poseidon και διευθύνων σύμβουλος της ΔΕΠΑ Κώστας Ξιφαράς.

Ο ανεξάρτητος οίκος επαναβεβαίωσε τη σκοπιμότητα του έργου παραδίδοντας την αξιολογησή του στον φορέα υλοποίησης στις 10 Ιουνίου. Μια πρώτη έκθεση σκοπιμότητας είχε εκδώσει τον Ιανουάριο του 2020, μετά την α-

ξιολόγηση των αποτελεσμάτων ενός νέου ενεργειακού διαδρόμου της διεξαγωγής ερευνών από την IGI Poseidon κατά την περίοδο 2015-2019, που αποκαλείται «προ-feed φάση». Η έκθεση αυτή περιείχε συστάσεις που έπρεπε να ληφθούν υπόψη κατά την επόμενη φάση feed. Η DNV είναι ανεξάρτητος εμπειρογνώμονας σε θέματα διαχείρισης κινδύνων και διασφάλισης ποιότητας και δρα-

στηριοποιείται σε περισσότερες από 100 χώρες. Μέσω της ευρείας εμπειρίας και της βαθιάς τεχνολογίας της, η DNV προωθεί την ασφάλεια και τη βιώσιμη ανάπτυξη, θέτει βιομηχανικά σημεία αναφοράς, εμπνέει και εφευρετική λύσεις. Τις τελευταίες δεκαετίες η DNV έχει συμμετάσχει σε μια σειρά εξαιρετικά επιτυχημένων έργων, όπως ο αγωγός μεγάλης διαμέτρου Perdido Norte και ο αγωγός Tahiti-Amberjack στον Κόλπο του Μεξικού, συμβάλλοντας στην παγίωση και την αναβάθμιση των προτύπων ασφαλείας και ακεραιότητας για τους υπερκρίσιμους αγωγούς. «Έργα όπως ο EastMed ωφελούνται από την εκτεταμένη εμπειρία μας στην ανάπτυξη τεχνολογίας και την επιθεώρηση έργων αγωγών φυσικού αερίου σε μεγάλο και πολύ μεγάλο βάθος καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους», δήλωσε ο Σαντιάγκο Μπλάνκο, επικεφαλής αντιπρόεδρος και περιφερειακός διευθυντής της DNV για τη Νότια Ευρώπη, τη Μέση Ανατολή, την Αφρική και τη Λατινική Αμερική.

ΧΡΥΣΑ ΛΙΑΓΓΟΥ

ΑΡΘΡΟ / Του **ΓΙΑΝΝΗ ΓΕΩΡΓΙΑΝΝΑ**

Πολιτικός πολιτισμός

Υπάρχει άραγε πολιτικός πολιτισμός στη σημερινή κοινωνία; Και ναι και όχι. Θα ήταν καλύτερα τα πράγματα αν δεν υπήρχε η ανθρωποφαγία και η συκοφαντία κατά ή μεταξύ των πολιτικών; Πολύ απλά ναι! Δίνεται μεγαλύτερη σημασία για το πού έκανε διακοπές ένας πολιτικός, παρά για το αν κάνει καλά τη δουλειά του. Συζητάμε για τα ρούχα του ή της συζύγου του αλλά όχι για τις νομοθεσίες που πρέπει να φέρνει στη Βουλή. Σε όλο αυτό το κλίμα βέβαια έχουν τη δική τους συνεισφορά τα κοινωνικά δίκτυα και ειδικότερα λογαριασμοί αμφιβόλου ταυτότητας. Εκεί γίνεται το μεγάλο πάρτι όπου νικητές είναι απλά όποιος έχει περισσότερους ακόλουθους και φυσικά τη μεγαλύτερη γλώσσα. Δυστυχώς, μεγάλο ρόλο παίζουν και συγκεκριμένοι δημοσιογράφοι που το μόνο που θέλουν είναι να ωθούν τον αναγνώστη να ναντίον αυτών που δεν βρίσκονται στη δική τους «ομάδα». Το ίδιο κάνουν και πολιτικοί οι οποίοι ελέω δημοσκοπήσεων λανθασμένα νομίζουν ότι λιοδωρώντας τον αντίπαλό τους θα καταφέρουν να κερ-

δίσουν ψήφους. Όποιος επικοινωνικός σύμβουλος οδηγεί τους πελάτες του προς αυτή την κατεύθυνση καλύτερα να αλλάξει δουλειά. Ο κόσμος έχει βαρεθεί τη διαμάχη. Έχοντας ήδη αρκετά προβλήματα στην πλάτη του, το μόνο που θέλει είναι να ακούσει λύσεις που θα καλύτερευσουν τη ζωή των πολιτών του και τη δική του. Οι προσωπικές επιθέσεις τις περισσότερες φορές μάλλον θα φέρουν το αντίθετο αποτέλεσμα από αυτό που επιδιώκει ο επιτιθέμενος. Θα καταφέρει να χάρισει συμπάθεια στον αντίπαλό του και θα συστηρώσει τον κόσμο γύρω του. Η ευγένεια και το ήθος είναι τα συστατικά που κάνουν έναν πολιτικό αγαπητό στους πολλούς και όχι η έπαρση και η κουτοπονηρία. Όπως άλλωστε είπε και ο φιλόσοφος Σωκράτης Τους μεν κενούς ασκούς η πνοή διόπτει, τους δ' ανόητους, το οίημα, δηλαδή τα άδεια σακιά τα φουσκώνει ο αέρας και τους ανόητους η έπαρση.

Ο κ. Γιάννης Γεωργιάδης είναι σύμβουλος Στρατηγικής και Επιχειρήσεων.

**THE CYPRUS
INSTITUTE**
RESEARCH • TECHNOLOGY • INNOVATION

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ

στο Ινστιτούτο Κύπρου

ΓΙΑΤΙ ΤΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΚΥΠΡΟΥ

Πρωτοπόρο στην ανταγωνιστική έρευνα,
αφού προσέλκυσε 10 φορές τον Ευρωπαϊκό
μέσο όρο χρηματοδότησης (2014-2020)

Εξαιρετικό διεθνές ακαδημαϊκό προσωπικό
με ερευνητές παγκοσμίου φήμης

Υπερσύγχρονες εγκαταστάσεις και
εξοπλισμός μοναδικά για την Κύπρο

Χαμηλή αναλογία φοιτητών/ακαδημαϊκού
προσωπικού 2:1

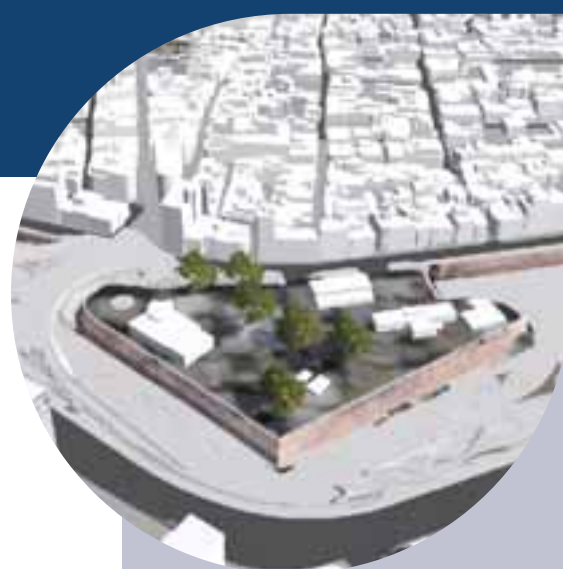
Πολυπολιτισμικό περιβάλλον με πάνω
από 50% των φοιτητών και καθηγητών
από το εξωτερικό

100% εργοδότηση μέσα στους πρώτους 3
μήνες από την αποφοίτηση

Εγγραφή σε κοινά διδακτορικά πτυχία με
διεθνώς αναγνωρισμένα πανεπιστήμια του
εξωτερικού από το 1/3 των φοιτητών

Οικονομική βοήθεια στο 100% των
διδακτορικών φοιτητών

Υψηλό ποσοστό ευκαιριών κινητικότητας

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

MSc

Επιστήμη Δεδομένων και
Προσομοίωση

Ψηφιακή Πολιτιστική
Κληρονομιά

MSc/MPhil

Περιβαλλοντικές Επιστήμες

PhD

Υπολογιστικές Επιστήμες

Ενέργεια, Περιβάλλον και
Ατμοσφαιρικές Επιστήμες

Επιστήμη και Τεχνολογία
στην Αρχαιολογία και
την Πολιτιστική Κληρονομιά

Για περισσότερες πληροφορίες:

22 208614 | office.school@cyi.ac.cy | www.cyi.ac.cy

THE CYPRUS AGENCY OF QUALITY ASSURANCE
AND ACCREDITATION IN HIGHER EDUCATION

Πιστοποιημένα και εγκεκριμένα από:

Ξένοι αναλυτές προειδοποίησαν ότι η νέα ρύθμιση μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα να στερέψει πλήρως η ρευστότητα σε ξένο νόμισμα, πλήττοντας έτσι τις επενδύσεις και την ευρύτερη οικονομία.

Ανεπιτυχές το νέο τρικ Ερντογάν για στήριξη της τουρκικής λίρας

Προσωρινή και εξαιρετικά βραχύβια αποδείχθηκε η ανατίμηση της τουρκικής λίρας, αποτέλεσμα ακόμη ενός ανορθόδοξου τεχνάσματος με τα οποία επιχειρεί η κυβέρνηση Ερντογάν να στηρίξει το νόμισμα της χώρας χωρίς να αυξήσει τα επιτόκια. Η λίρα σημείωσε άλμα 5,2% στην αρχή της συνεδρίασης, με την ισοτιμία της να διαμορφώνεται στις 16,5948 τουρκικές λίρες προς ένα δολάριο. Λίγο νωρίτερα, η εποπτική τραπεζική αρχή είχε ανακοινώσει ότι περιορίζει τις χορηγήσεις πιστώσεων σε τουρκικές λίρες προς όσες επιχειρήσεις διατηρούν μεγάλο μέρος του ενεργητικού τους και των περιουσιακών στοιχείων τους σε ξένο νόμισμα.

Συγκεκριμένα, οι περιουσιοί αφορούν όσες τράπεζες διατηρούν περιουσιακά στοιχεία τους αξίας άνω των 890.000 δολ. σε ξένο νόμισμα και αυτές που το τμήμα των περιουσιακών στοιχείων τους σε ξένο νόμισμα υ-

Περιορίζονται τα δάνεια σε τουρκικές λίρες προς όσες επιχειρήσεις διατηρούν μεγάλο μέρος του ενεργητικού τους και των περιουσιακών στοιχείων τους σε ξένο νόμισμα.

περβαίνει το 10% του συνολικού ενεργητικού τους ή των ετήσιων πωλησέων τους. Γρήγορα, πάντως, η λίρα έχασε τουλάχιστον τη μισή από την άνοδο που είχε σημειώσει νωρίτερα, καθώς οικονομολόγοι και αναλυτές εξέφρασαν ανησυχία για τις παρενέργειες του νέου τεχνάσματος και τις επιπτώσεις του στην τουρκική οικονομία.

Οικονομολόγοι της Barclays Bank και της Deutsche Bank προειδοποίησαν ότι η νέα αυτή ρύθμιση μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα να στερέψει πλήρως η ρευστότητα σε ξένο νόμισμα, πλήττοντας έτσι τις επενδύσεις και την ευρύτερη οικονομία. Σύμφωνα με τον Ερκάν Εργκιουζέλ, αναλυτή της Barclays, οι ξένες τράπεζες «ίσως αρνηθούν να μετακυλίσουν το υφιστάμενο χρέος όταν οι νέοι κανόνες θα τις αναγκάζουν να πουλήσουν όλη τη ρευστότητα που διαθέτουν σε συνάλλαγμα». Ο ίδιος αναλυτής εκτιμά πως «πολλές

επιχειρήσεις ενδέχεται να αναβάλουν τις επενδύσεις μέχρις ότου έχουν σαφέστερη εικόνα για τους όρους με τους οποίους θα έχουν ρευστότητα σε ξένο νόμισμα και σε τουρκικές λίρες». Σε ανάλογες προειδοποιήσεις προέβησαν χθες και οι Φατίχ Ακσελίκ και Κριστιάν Βιετόσκα, αναλυτές της Deutsche Bank, που τόνισαν ότι οι νέες ρυθμίσεις ενδέχεται να τονώσουν αρκικά τη λίρα, αλλά να δημιουργήσουν μεσοπρόθεσμα «καινούργιες προκλήσεις» για την οικονομική δραστηριότητα.

Από τις τουλάχιστον 400 επιχειρήσεις εταιρείες στο χρηματιστήριο, οι 58 έχουν καταθέσεις σε ξένο νόμισμα που σίγουρα υπερβαίνουν τα όρια των νέων κανονισμών. Ανάμεσά τους σημαντικές εταιρείες της Τουρκίας όπως οι Enka Insaat, Turkcell, Ulker, Ford Otosan και Kardemir, που αναμένεται να πληγούν ιδιαίτερα από τη νέα νομοθεσία εξαιτίας της μεγάλης ρευστότητας που διαθέτουν σε ξένο νόμισμα. Προκειμένου να έχουν πρόσβαση σε δανεισμό σε τουρκικές λίρες, οι εταιρείες αυτές ενδέχεται να πουλήσουν έως και 5,6 δισ. δολάρια στην αγορά, σύμφωνα με την εταιρεία ερευνών TEB Yatirim Menkul Degerler AS της Κωνσταντινούπολης. Οι εναλλακτικές τους θα ήταν να τοποθετήσουν κεφάλαια σε τουρκικά ομόλογα ή να μετατρέψουν τις καταθέσεις στις λεγόμενες «προστατευμένες καταθέσεις», δηλαδή σε τουρκικές λίρες.

Αν το νέο μέτρο πλῆξει όντως την τουρκική οικονομία δεν θα είναι η πρώτη φορά που το επιτυγχάνει αυτό η ανορθόδοξη πολιτική της κυβέρνησης Ερντογάν. Ο Τούρκος πρόεδρος εμμένει σε μια πολιτική χαμηλών επιτοκίων παρά τον πληθωρισμό που πλησιάζει το 75%, καθώς η επιδίωξη του είναι να διασφαλίσει υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης στην αγορά συναλλάγματος. Αμεση συνέπεια η συνεχής και ανεξέλεγκτη επιτάχυνση του πληθωρισμού και η συνεπακόλουθη πτώση του βιοτικού επιπέδου των Τούρκων, αλλά και η συνεχής διάβρωση των συναλλαγματικών διαθεσίμων της χώρας και η φυγή των ξένων επενδυτών.

BLOOMBERG

Πρώτη πτώχευση ρωσικού χρέους σε ξένο νόμισμα εδώ και έναν αιώνα

Η Μόσχα δεν εξυπηρετῆσε τόκους 100 εκατ. δολαρίων για ομόλογα 40 δισ. δολαρίων

Η Ρωσία τελεί από τη Δευτέρα και τυπικά σε μια ιστορικής σημασίας πτώχευση, αδυνατώντας να εξυπηρετήσει το εξωτερικό της χρέος σε ξένο νόμισμα για πρώτη φορά μετά την Οκτωβριανή Επανάσταση, εδώ και περισσότερο από έναν αιώνα. Έχει προηγηθεί μόνον η στάση πληρωμών χρέους σε ρούβλια στην οποία αναγκάστηκε να καταφύγει η Μόσχα το 1998 εν μέσω οικονομικής και χρηματοπιστωτικής κρίσης στη χώρα. Αυτή τη φορά πρόκειται όμως και για μια εξαιρετικής ιδιαιτερότητας πτώχευση, συνεπακόλουθο του καταιγισμού από κυρώσεις που της επέβαλαν ΗΠΑ και Ε.Ε. και την έχουν αποκύψει από το παγκόσμιο χρηματοπιστωτικό σύστημα. Κι αυτό γιατί η Ρωσία διαθέτει τα απαιτούμενα κεφάλαια και είναι πρόθυμη να πληρώσει, αλλά αδυνατεί να το κάνει καθώς την εμποδίζει η Ουάσινγκτον, έχοντας μπλοκάρει τη διαδικασία εκτέλεσης των εντολών πληρωμής μέσα από τις αμερικανικές τράπεζες εντολοδόχους της. Πρόκειται για τους τόκους ύψους 100 εκατ. δολαρίων για ομόλογα ύψους 40 δισ. δολαρίων, που δεν κατατέθηκαν χθες στους λογαριασμούς των πιστωτών της Ρωσίας,

Η Ρωσία διαθέτει τα κεφάλαια, αλλά η Ουάσινγκτον μπλοκάρει τις πληρωμές μέσα από τις αμερικανικές τράπεζες εντολοδόχους της.

παρά την εκπινοή της περιόδου χάριτος 30 ημερών από την ημερομηνία της 27ης Μαΐου, οπότε και έληξαν ομόλογα.

Η πτώχευση δεν έχει αυτή τη στιγμή πρακτικό περιεχόμενο για τη Ρωσία, καθώς η χώρα είναι έτσι κι αλλιώς αποκλεισμένη από τις διεθνείς χρηματαγορές εξαιτίας των κυρώσεων. Δεν έχει, άλλωστε, ανάγκη να δανειστεί, δεδομένων των κεφαλαίων που εισέρχουν καθημερινά στα ταμεία της από τις εξαγωγές πετρελαίου και φυσικού αερίου και κυμαίνονται κατά μέσο όρο σε 800 εκατ. δολάρια την ημέρα. Δεδομένου ότι έχουν εκτοξευθεί φέτος οι τιμές τόσο του φυσικού αερίου όσο και του πετρελαίου, τα έσοδά της από τις εξαγωγές πετρελαίου και φυσικού αερίου αναμένεται να φτάσουν φέτος στα 285 δισ. δολάρια.

Όπως χαρακτηριστικά σχολιάζει ο Τακαχίσι Κιούτσι, οικονομολόγος του Nomura Research Institute στο Τόκιο, «η

Η πτώχευση δεν έχει αυτή τη στιγμή πρακτικό περιεχόμενο για τη Ρωσία, καθώς η χώρα είναι έτσι κι αλλιώς αποκλεισμένη από τις διεθνείς χρηματαγορές εξαιτίας των κυρώσεων. Εξάλλου, η Μόσχα δεν έχει ανάγκη να δανειστεί, δεδομένων των κεφαλαίων που εισέρχουν στα ταμεία της από τις εξαγωγές πετρελαίου και αερίου και κυμαίνονται κατά μέσο όρο σε 800 εκατ. δολ. την ημέρα.

κήρυξη της Ρωσίας σε πτώχευση αποτελεί συμβολικό γεγονός, καθώς η ρωσική κυβέρνηση έχει ήδη χάσει τη δυνατότητα να εκδίδει χρέος σε δολάρια και εφεξής δεν θα μπορεί να δανειστεί από τις περισσότερες χώρες». Από ρωσικής πλευράς, ο υπουργός Οικονομικών, Αντον Σιλουάνοφ, έχει επανειλημμένως τόνισει ότι πρόκειται για μια «τεχνητή» πτώχευση με πρόθεση να σπλωθεί η Ρωσία ως «πτώχευσσα».

Δεν τίθεται, άλλωστε, θέμα υποβάθμισης της πιστοληπτικής της αξιολόγησης από τους μεγάλους διεθνείς οίκους, που έχουν έτσι κι αλλιώς σταματήσει να την αξιολογούν εξαιτίας των διεθνών κυρώσεων. Όπως, όμως, επισημαίνουν οικονομικοί αναλυτές και παράγοντες της αγοράς, η κήρυξη της χώρας σε πτώχευση μπορεί να έχει επιπτώσεις στη δυνατότητα της να δανειστεί στο μέλλον από τις διεθνείς

χρηματαγορές. Παράλληλα, όμως, προκύπτει το ερώτημα τι θα γίνει εφεξής, δεδομένου ότι οι αγορές αντιμετωπίζουν ένα ουσιαστικά πρωτοφανές παράδοξο μιας χώρας που τελεί υπό πτώχευση ενώ έχει τόσο την προθυμία όσο και τους πόρους για να εξυπηρετήσει πλήρως το χρέος της. Οι κάτοχοι ομολόγων του ρωσικού δημοσίου έχουν τη δυνατότητα να κινηθούν ομαδικά διεκδικώντας την πληρωμή τους. Αλλά ίσως προτιμήσουν να περιμένουν για να δουν την έκβαση του πολέμου στην Ουκρανία και τις ενδεχόμενες νέες κυρώσεις για να σταθίσουν τη πιθανότητα έχουν να πάρουν πίσω τα χρήματά τους ή έστω ένα μέρος από αυτά.

Μέχρι την εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία, η πτώχευσή της ήταν αδιανόητη, καθώς η χώρα είχε βαθμολογία επένδυσης από όλους τους οίκους αξιολόγησης. Στο αρχικό στάδιο μετά την έναρξη

του πολέμου κατόρθωσε, άλλωστε, να αποπληρώσει το χρέος της, καθώς η Ουάσινγκτον είχε αφήσει προσωρινά ένα δικαίωμα εξαίρεσης για να καταβάλλονται οι πληρωμές στους Αμερικανούς κατόχους ομολόγων του ρωσικού δημοσίου.

Η κατάσταση άλλαξε άρδην, όμως, από τις 25 Μαΐου όταν έληξε η περίοδος εξαίρεσης και έκτοτε η τεχνητή πτώχευση της Ρωσίας κατέστη αναπόφευκτη. Το Κρεμλίνο έχει προσπαθήσει να αποφύγει την πτώχευση καταβάλλοντας τις πληρωμές σε ρούβλια, αλλά μόνον ορισμένα από τα συμβόλαια των ρωσικών ομολόγων προέβλεπαν την αλλαγή νομίσματος. Όταν το επιχείρησε, άλλωστε, ο Ρώσος υπουργός Οικονομικών, Αντον Σιλουάνοφ, επικαλέστηκε «ανωτέρα βία», ενώ χαρακτήρισε την κατάσταση «φάρσα».

REUTERS, BLOOMBERG, CNBC, FINANCIAL TIMES

Πληθωρισμός και απεργίες γονατίζουν την Βρετανία

Η Βρετανία υπό τον πρωθυπουργό Μπόρις Τζόνσον αντιμετωπίζει τη σοβαρότερη καταιγίδα, η οποία την έχει πλῆξει από τη δεκαετία του 1970, ως αποτέλεσμα της εξόδου της από την Ε.Ε. και της πανδημίας.

Η χώρα δείχνει να υποκύπτει στα δισηπύλα προβλήματα της εξασθενημένης ανάπτυξης, της ραγδαίας ανόδου του πληθωρισμού και μιας σειράς καταστρεπτικών απεργιών. Ως αποτέλεσμα η εμπιστοσύνη των καταναλωτών βυθίζεται και οι αναλυτές προειδοποιούν ότι αυτό μπορεί να οδηγήσει σε ύφεση. Οι εργαζόμενοι στους βρετανικούς σιδηροδρόμους απήργησαν την προηγούμενη εβδομάδα επειδή φθίνει το βιοτικό τους επίπεδο, ενώ οι ποινολόγοι απεργούσαν. Αναμένεται να συμμετάσχουν στις κινητοποιήσεις δάσκαλοι και γιατροί.

Το δεύτερο τρίμηνο η οικονομία βρίσκεται σε τροχιά συρρίκνωσης, αυξάνοντας τις πιθανότητες ύφεσης. Ακόμα κι όταν οι προοπτικές φαίνονταν ευνοϊκότερες, οι αξιωματούχοι υπολόγизαν ότι η ανάπτυξη θα διαμορφωνόταν φέτος είτε στο 1,8% είτε χαμηλότερα, χωρίς να διαφαίνεται τέλος στη μειωμένη παραγωγικότητα που ταλανίζει τη χώρα τα τελευταία δέκα και πλέον χρόνια. Οι τιμές καταναλωτή αυξήθηκαν κατά 9,1% ετησίως έως τον Μάιο, δηλαδή έφθασαν στα υψηλότερα επίπεδα

Η εμπιστοσύνη των καταναλωτών βυθίζεται, ενώ ο πληθωρισμός «έτρεχε» με 9,1% ετησίως έως τον Μάιο, καταγράφοντας ρεκόρ 40ετίας.

40ετίας. Η τράπεζα της Αγγλίας αναμένει ότι ο πληθωρισμός θα επιταχυνθεί ξανά, όταν επιτραπεί αύξηση του ορίου χρεώσεων στους λογαριασμούς ηλεκτρικής ενέργειας το φθινόπωρο, υπερβαίνοντας το 11%.

Αυτά τα στοιχεία επισκιάζουν βαθύτερα διαρθρωτικά προβλήματα, εκ των οποίων το κυριότερο είναι η παραγωγικότητα, η οποία επιβραδύνθηκε ραγδαία μετά την οικονομική κρίση το 2008 και το 2009. Μόνο η Ιταλία είχε χειρότερες επιδόσεις.

Οι εργαζόμενοι βλέπουν το βιοτικό τους επίπεδο να φθίνει και πλέον οι απεργίες σε διάφορους κλάδους είναι συχνές.

Το πόσα μπορεί να παράγει ένας εργαζόμενος είναι σημαντικό γιατί καθορίζει τις μακροπρόθεσμες δυνατότητες της οικονομίας και μεταξύ άλλων και τους μισθούς. Μία ώρα εργασίας στο Ηνωμένο Βασίλειο αποφέρει περίπου 60 δολάρια, σύμφωνα με τον ΟΟΣΑ, και πάνω από 70 δολάρια στις ΗΠΑ. Μία εξήγηση για το χάσμα αυτό είναι η έλλειψη επενδύσεων, διότι οι ντόπιες επιχειρήσεις δαπανούν λιγότερα σε εγκαταστάσεις, μηχανήματα και τεχνολογία από εκείνες στις άλλες μεγάλες οικονομίες. Ο υπουργός Οικονομικών Ρισί Σουνάκ επισημαίνει ότι δυσμενώς λειτουργεί και το φορολογικό σύστημα, και επεξεργάζεται τρόπους ώστε να μπορούν οι επιχειρήσεις να αιτούνται φοροελαφρύνσεις για να προβούν σε επενδύσεις. Τέλος, η αβεβαιότητα της εξόδου της χώρας από την Ε.Ε. έχει προβληματίσει τα στελέχη των εταιρειών από το σχετικό δημοψήφισμα του 2016 και εντεύθεν.

BLOOMBERG

Μοναδικό οικοσύστημα υπηρεσιών αποκλειστικά για e-shops!

Για περισσότερες πληροφορίες σαρώστε τον κωδικό QR.

G.A.P. VASSILOPOULOS GROUP

ΑΝΑΛΥΣΗ

Τα «πράσινα» σπίτια απειλούν την ιταλική οικονομία

Του ΓΚΑΒΙΝ ΤΖΟΟΥΝΣ / REUTERS

Το 2021 τα καινοτόμα κίνητρα που δόθηκαν σε όσους ανθρώπους ήθελαν να «πρασινίσουν» τα σπίτια τους, αναζωογόνησαν τον κατασκευαστικό τομέα της Ιταλίας, ενίσχυσαν την οικονομία της και απέσπασαν διεθνείς επαίνους. Λίγους μήνες μετά, κοντεύουν να ολοκληρωθούν με θρήνους. Το σύνθετο σύστημα φοροεκπτώσεων, που ευνόησε τον κλάδο των κατασκευών, διεκόπη διότι υπάρχουν υπόνοιες για απάτες και η κυβέρνηση βρίσκεται σε δυσχερή θέση. Αυτό σημαίνει πως οι κατασκευαστικές μένουν απλήρωτες από το δημόσιο για εργασία που ήδη εκτέλεσαν. Τόσο οι εταιρείες όσο και μία ένωση κατασκευαστών κροούν τον κώδωνα του κινδύνου για δεκάδες χιλιάδες χρεοκοπίες και απολύσεις, που θα μπορούσαν να οδηγήσουν την αδύναμη οικονομία της Ιταλίας σε ύφεση. Εταιρείες που δεν έχουν πληρωθεί για περίπου επτά μήνες σταμάτησαν με τη σειρά τους να πληρώνουν προμηθευτές και συμβούλους, σε ένα ντόμινο εξελίξεων που επιπεριέχει χιλιάδες επιχειρήσεις και εργαζομένους. «Οδεύουμε προς μια καταστροφή, όχι μόνο για τον κατασκευαστικό κλάδο, αλλά για ολόκληρη την οικονομία», σημειώνει ο Νόρμπερτ Τοθ, του οποίου η κατασκευαστική εταιρεία στην παράλια πόλη Φόρμια της κεντρικής Ιταλίας προχώρησε σε απόλυση των 20 από τους 30 εργάτες της πριν από έξι μήνες. Η κρίση έχει ήδη αρχίσει να διαφαίνεται στα επίσημα στοιχεία.

Η παραγωγή του κλάδου των κατασκευών μειώθηκε τον Απρίλιο για πρώτη φορά σε διάστημα εννέα μηνών, η εμποτισή τον μήνα Μάιο αποδείχθηκε η χαμηλότερη εδώ και έξι μήνες, ενώ ο δείκτης των Διευθυντών Προμηθειών του τομέα αυτού ήταν και ο χαμηλότερος από τον Ιανουάριο του 2021. Επίσης, υπό το πρίσμα αυτό ενδέχεται να διακυβευθούν κονδύλια από τα 200 δισ. ευρώ του Ταμείου Ανάκαμψης που πρόκειται να λάβει η Ρώμη από τις Βρυξέλλες. Μία προϋπόθεση για την καταβολή τους στην ιταλική κυβέρνηση είναι η χώρα σχεδόν να διπλασιάσει έως

το 2025 την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων της και αυτό, άνευ φορολογικών κινήτρων, θα ετίθετο εν κινδύνω. Τα προγράμματα, που παρουσιάστηκαν το 2020 και έλαβαν εξαιρετικά εύσημα, συν τω χρόνω μετατράπηκαν σε μια πολύ ιταλική ιστορία εφευρετικότητας, απάτης και γραφειοκρατίας. Ο Τοθ, 39 ετών, είναι συνιδρυτής της ομάδας «Εθνική Συλλογική Δράση για τις Κατασκευές», στην οποία εκατοντάδες μικρές κατασκευαστικές εταιρείες, όπως η δική του, ανταλλάσσουν μηνύματα και ασκούν πιέσεις σε πολιτικούς για να προσπαθήσουν να κρατήσουν ζωντανά τα φορολογικά κίνητρα. Εν τω μεταξύ, μερικές από τις εταιρείες που έχουν μεγάλη ανάγκη για ρευστότητα προσπαθούν να πουλήσουν φοροαπαλλαγές αξίας δεκάδων χιλιάδων ευρώ σε τεράστιες εκπτώσεις έως και 50%.

Σύμφωνα με το πιο γενναίοδωρο σχέδιο, γνωστό ως «υπερμπόνους», το κράτος πλήρωσε το εντυπωσιακό ποσοστό του 110% του κόστους για να γίνουν τα κτίρια ενεργειακά αποδοτικότερα, από τη μόνωση έως τους ηλεκτούς συλλέκτες και μέχρι την αντικατάσταση πεπαλαιωμένων λεβήτων και κουφωμάτων. Εδώσε τη δυνατότητα στους ιδιοκτήτες κατοικιών να αφαιρέσουν το κόστος των οικοδομικών εργασιών από τους φόρους τους επί πενταετία ή να πουλήσουν την πίστωση φόρου στον κατασκευαστή ως τρόπο πληρωμής. Εκείνος θα μπορούσε να την πουλήσει σε εταιρεία ή τράπεζα και ούτω καθεξής – συμβαίνει με κάθε άλλο χρηματοπιστωτικό μέσο που παρέχει ρευστότητα στο σύστημα. Παρά τον όγκο της γραφειοκρατίας, το σχέδιο έδειχνε να επιτυγχάνει και ο επί μακρόν στάσιμος κατασκευαστικός τομέας της Ιταλίας συνέβαλε 0,9 μονάδες στην περυσινή οικονομική ανάπτυξη του 6,6%. Στα τέλη του 2021, όμως, οι αρχές διώξουν οικονομικού εγκλήματος εντόπισαν πιθανά κρούσματα απάτης άνω των 2 δισ. ευρώ, που συνδέεται με κίνητρα για πράσινα κτίρια, συμπεριλαμβανομένου, σε μικρό βαθμό, του προγράμματος «υπερμπόνους».

Πυκνώνουν οι προβλέψεις για ύφεση σε Ευρώπη και ΗΠΑ

Δυσοίωνες εκτιμήσεις από επενδυτικές τράπεζες και επιχειρηματίες

Πυκνώνουν οι φωνές που μιλούν για επικείμενη ύφεση τόσο στην Ευρώπη όσο και στις ΗΠΑ και προέρχονται από κάθε κατεύθυνση, από μεγάλες επενδυτικές τράπεζες έως και από τα χείλη επιχειρηματιών. Σε ό,τι αφορά την Ευρώπη, τελευταία δυσοίωνα πρόβλεψη είναι εκείνη της Barclays, που προεξοφλεί ότι η Ευρώπη θα βυθιστεί σε ύφεση μέσα στο 2023. Εκτιμά, πάντως, πως η ύφεση θα είναι σύντομη, καθώς θα αποκλιμακωθεί ο πληθωρισμός, θα επιταχυνθεί η ονομαστική αύξηση των μισθών και η ιδιωτική κατανάλωση θα πυροδοτήσει την ανάκαμψη από το δεύτερο εξάμηνο του 2023. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της Barclays, η ανάπτυξη της Ευρώπης θα διαμορφωθεί φέτος στο 2,3%, αλλά το 2023 θα επιβραδυνθεί δραματικά στο 0,5%, ενώ η προηγούμενη πρόβλεψη μιλούσε για 1,8%. Η Barclays εκτιμά επίσης ότι το καλοκαίρι που αρχίζει η ανάπτυξη θα είναι χαμηλότερη του μακροπρόθεσμου δυναμικού της Ευρώπης παρά τη δυναμική ανάκαμψη του τουρισμού. Υπογραμμίζει, επίσης, ότι σε αυτό το περιβάλλον, η αύξηση των επιτοκίων θα εντείνει την πίεση στις οικονομίες καθώς θα περιορίσει τα περιθώρια ελιγμών στη δημοσιονομική πολιτική για όσες χώρες έχουν υψηλό χρέος. Γι' αυτό και η Barclays προβλέπει πως η στροφή της ΕΚΤ σε περιοριστική πολιτική θα είναι ντιότερη από τις προβλέψεις των αγορών. Εκτιμά ότι η τράπεζα θα αυξάνει τα επιτόκια κατά 25 μονάδες βάσης σε κάθε συνεδρίασή της από τον Ιούλιο έως τον Δεκέμβριο, και με μία ακόμη κίνηση τους πρώτους μήνες του 2023 τα επιτόκια θα διαμορφωθούν στο 0,75%.

Σύμφωνα, πάντως, με τις εκτιμήσεις της Barclays, η ΕΚΤ δεν πρόκειται να ενεργοποιήσει το νέο εργαλείο κατά του κατακερματισμού της Ευρώπης εξαιτίας των δυσκολιών που παρουσιάζει ο σχεδιασμός ενός λειτουργικού, αξιόπιστου και αποτελεσματικού εργαλείου. Παραμένει, ωστόσο, αισιόδοξη

Πιο αισιόδοξη η ΕΚΤ, σε σχετική έκθεσή της εκφράζει την εκτίμηση ότι η Ευρώπη δεν θα κινδυνεύσει να διολισθήσει σε στασιμοληθωρισμό ανάλογο εκείνου της δεκαετίας του 1970. Η τράπεζα έχει υποβαθμίσει τις προβλέψεις για ανάπτυξη, εκτιμά όμως πως το επόμενο έτος θα αυξηθεί η οικονομική δραστηριότητα και το δεύτερο εξάμηνο θα επιβραδυνθεί ο πληθωρισμός σε επίπεδο κάτω του στόχου του 2%.

ως προς το ότι, σε αντίθεση με την κρίση χρέους του 2011-2012, οι χώρες με υψηλό χρέος δεν θα χρειαστεί να προχωρήσουν σε δημοσιονομική προσαρμογή για να διατηρήσουν την πρόσβαση τους στις αγορές. Εμφανώς πιο αισιόδοξη είναι η ΕΚΤ, που σε σχετική έκθεσή της εκφράζει την εκτίμηση ότι η Ευρώπη δεν θα κινδυνεύσει να διολισθήσει σε στασιμοληθωρισμό ανάλογο εκείνου της δεκαετίας του 1970, που χαρακτηρίστηκε από γρήγορη άνοδο των τιμών και οριακή ανάπτυξη έως και συρρίκνωση. Μολονότι μετά τη ρωσική εισβολή στην Ουκρανία η τράπεζα έχει υποβαθμίσει τις προβλέψεις για ανάπτυξη, θεωρεί πως το επόμενο έτος θα αυξηθεί η οικονομική δραστηριότητα και το δεύτερο εξάμηνο θα επιβραδυνθεί ο πληθωρισμός σε επίπεδο κάτω του στόχου του 2%.

Δεν λείπουν, όμως, οι προβλέψεις για παγκόσμια ύφεση, με τον όμιλο Citigroup να δίνει στο ενδεχόμενο αυτό πιθανότητα 50%. Επικαλείται τη στροφή των κεντρικών τραπεζών σε περιοριστική νομισματική πολιτική

και την ταυτόχρονη επιβράδυνση της ζήτησης για καταναλωτικά αγαθά. Προς το παρόν, η Citigroup εκτιμά πως η παγκόσμια οικονομία θα αναπτυχθεί φέτος κατά 3% και κατά 2,8% το επόμενο έτος. Τονίζει, πάντως, πως αν τελικά διολισθήσει σε ύφεση το πιθανότερο θα είναι να συνοδευτεί από αύξηση της ανεργίας. Την ίδια στιγμή, η επενδυτική Nomura χαρακτηρίζει «πιθανότατο» να διολισθήσει σε ήπια ύφεση η αμερικανική οικονομία ως συνεπακόλουθο της επιθετικής αύξησης των επιτοκίων που αποφάσισε η Federal Reserve προκειμένου να ανακόψει την επιτάχυνση του πληθωρισμού. Η Nomura προειδοποιεί πως θα είναι εφεξής δυσκολότερες οι χρηματοοικονομικές συνθήκες, θα υποχωρήσει το καταναλωτικό κλίμα, θα ενταθούν τα προβλήματα σε ό,τι αφορά την προσφορά ενέργειας και τροφίμων και θα επιδεινωθούν οι προοπτικές για την ανάπτυξη της παγκόσμιας οικονομίας. Ευέλπεται πάντως πως η συρρίκνωση της οικονομίας θα μετριασθεί χάρη στον μεγάλο όγκο αποταμιεύσεων που έχουν συγκεντρώ-

σει οι καταναλωτές. Ομοίως και η Goldman Sachs εκτιμά πως έχει διπλασιαστεί ο κίνδυνος να βυθιστεί στην ύφεση η αμερικανική οικονομία μετά την αύξηση των επιτοκίων της Fed κατά 75 μονάδες βάσης.

Σημειωτέον ότι η Αμερικανίδα υπουργός Οικονομικών, Τζανet Γέλεν, δήλωσε, την Κυριακή, πως οι «απαράδεκτα υψηλές» τιμές είναι πιθανόν να παραμείνουν σε αυτά τα επίπεδα για όλο το τρέχον έτος και η αμερικανική οικονομία θα επιβραδυνθεί.

Σε ανάλογα δυσοίωνες προβλέψεις προέβη, άλλωστε, ο γνωστός οικονομολόγος Νουριέλ Ρουμπίνι εκφράζοντας την εκτίμηση ότι η αμερικανική οικονομία θα βυθιστεί σε ύφεση έως τα τέλη του έτους. Μιλώντας στην τηλεόραση του Bloomberg, τόνισε πως οι δείκτες της καταναλωτικής εμπιστοσύνης, των λιανικών πωλήσεων, της βιομηχανικής δραστηριότητας και της αγοράς στέγης επιβραδύνουν απότομα, ενώ ο πληθωρισμός παραμένει σε υψηλά επίπεδα. Προέβλεψε, άλλωστε, περαιτέρω πτώση των τιμών των μετοχών και των ομολόγων και υπενθύμισε πως όταν οι ΗΠΑ βρίσκονται σε ύφεση οι μετοχές σημειώνουν συνήθως πτώση 35%, ενώ η απόδοση των δεκαετούς ομολόγου του αμερικανικού δημοσίου μπορεί να ξεπεράσει κατά πολύ το 4%.

Εξίσου απαισιόδοξος αλλά και πιο κατηγορηματικός ο Ελον Μασκ, αφού από το βήμα του Οικονομικού Φόρουμ του Κατάρ στην Ντόχα χαρακτήρισε «αναπόφευκτη» την ύφεση και προσέθεσε πως είναι μάλλον πιθανότερο η στιγμή της ύφεσης να είναι στο εγγύς μέλλον. Σε επιστολή του προς τα στελέχη της Tesla, τόνισε μάλιστα πως έχει ένα «πολύ κακό προαίσθημα για την οικονομία», αλλά σε ό,τι αφορά την καινοτόμο αυτοκινητοβιομηχανία του, υπογράμμισε πως τα προβλήματα στην εφοδιαστική αλυσίδα εμποδίζουν την ανάπτυξη της πολύ περισσότερο από όσο ο ανταγωνισμός από άλλες εταιρείες.

Τα πάντα

ρει...

search
imagine
discover

Τεχνολογικό
Πανεπιστήμιο
Κύπρου

Η Βαρκελώνη λαμβάνει μέτρα για υπερτουρισμό

Σχεδιάζει να βάλει όριο στον ελλιμενισμό κρουαζιερόπλοιων

Έπειτα από μακρά μάχη με τον συνωστισμό και τον καταγιστικό τουρισμό, η τοπική κυβέρνηση της Καταλονίας και οι αρχές της Βαρκελώνης αποφάσισαν να επιβάλουν περιορισμούς στον αριθμό των κρουαζιερόπλοιων που θα μπορούν να μπαίνουν στο λιμάνι της πόλης. Έτσι οι ημέρες που το λιμάνι της Βαρκελώνης ήταν γεμάτο κρουαζιερόπλοια μπορεί σύντομα να ανήκουν στο παρελθόν. Η απόφαση της τοπικής κυβέρνησης να προχωρήσει στη λήψη μέτρων έπεται μιας ραγδαίας αύξησης των τουριστών που επισκέπτονται τη δεύτερη πόλη της Ισπανίας. Και στο λιμάνι της βρίσκονται κάπου 125 κρουαζιερόπλοια μόνο τον Μάιο. Είναι πολύς καιρός που ο μεγάλος αριθμός τουριστών δεν είναι πλέον ευπρόσδεκτος στη Βαρκελώνη, την ιστορική πόλη που έχει υποστεί και εξακολουθεί να υφίσταται μεγάλες πιέσεις από τον μαζικό τουρισμό και τα κρουαζιερόπλοια. Το 2019 η πόλη υπέστη πλήγμα εξαιτίας του ρεκόρ μολύνσης που της προκάλεσαν τα ογκώδη πλοία, καθώς ρυπαίνον με διοξείδιο του θείου και οξείδιο του αζώτου. Ήταν η μεγαλύτερη μόλυνση ανάμεσα σε όλα τα λιμάνια της Ευρώπης.

Οι επιβάτες των ογκωδών αυτών πλοίων, άλλωστε, βγαίνουν έξω στην πόλη μαζικά και επιδεινώνουν το κυκλοφοριακό χάος, ενώ προσφέρουν ελάχιστα στην οικονομία της, καθώς κοιμούνται στο πλοίο και δεν πληρώνουν κατάλυμα. Μιλώντας στην ισπανική εφημερίδα El País, η δήμαρχος της Βαρκελώνης, Αντα Κολάου, τόνισε πως «οι περισσότεροι από τους επιβάτες

Εχει ήδη απαγορεύσει την ανέγερση νέων ξενοδοχείων στο κέντρο της πόλης.

των κρουαζιερόπλοιων μένουν μόλις λίγες ώρες ενώ συγκεντρώνονται στο κέντρο της πόλης και εμπνέουν ένα αίσθημα κατάρρευσης της».

Μέχρι στιγμής δεν έχουν γίνει γνωστές οι λεπτομέρειες γύρω από τα μέτρα που σκοπεύουν να προωθήσουν οι τοπικές αρχές και οι σχετικές διαμάχες φαίνεται πως είναι σε εξέλιξη στους κόλπους του δημοτικού συμβουλίου. Οι διαρροές στον Τύπο μιλούν πάντως για την επιβολή νέου φόρου, μια πολιτική που διασφαλίζει τουλάχιστον ότι θα εισρέουν χρήματα στα ταμεία της πόλης. Επικρατεί, πάντως, προβληματισμός για το θέμα, καθώς πολλοί επισημαίνουν πως αν ο φόρος οριστεί σε χαμηλό επίπεδο δεν θα έχει ισχυρή αποτρεπτική ικανότητα και δεν θα μειώσει σημαντικά τον αριθμό των ταξιδιωτών που θα μπαίνουν στην πόλη. Η ιδέα που τείνει να επικρατήσει είναι αυτή της επιβολής περιορισμών στον αριθμό των κρουαζιερόπλοιων που θα μπορούν εφεξής να ελλιμενίζονται στο λιμάνι της Βαρκελώνης. Σε μια προσπάθεια, άλλωστε, να φέρει τέλος σε δυσάρεστες εξελίξεις, όπως τον εκτοπισμό ορισμένων κοινοτήτων ή τοπικών επιχειρήσεων από το κέντρο της πόλης, οι δημοτικές αρχές έχουν ήδη αναγορεύσει την ανέγερση νέων ξενοδοχείων στο κέντρο της Βαρκελώνης και έχουν

Στο λιμάνι της Βαρκελώνης μόνο τον Μάιο βρίσκονταν κάπου 125 κρουαζιερόπλοια. Το 2019 η πόλη υπέστη πλήγμα εξαιτίας του ρεκόρ μολύνσης που της προκάλεσαν τα ογκώδη πλοία, καθώς ρυπαίνουν με διοξείδιο του θείου και οξείδιο του αζώτου.

λάβει μέτρα για να μειώσουν τον αριθμό των διαμερισμάτων και κατοικιών που εντάσσονται στην πλατφόρμα βραχυχρόνιας μίσθωσης Airbnb. Ανάμεσά τους ένα σύστημα έκδοσης αδειών, αλλά και βαρύτερα πρόστιμα που θα προβλέπονται για την περίπτωση παράβασης των κανόνων. Σε ό,τι αφορά ειδικότερα τα κρουαζιερόπλοια, η Βαρκελώνη δεν είναι η μοναδική πόλη που δείχνει απροκαλύπτα ότι δεν είναι ευπρόσδεκτα εκεί. Οι Βαλεαρίδες Νήσοι έχουν υιοθετήσει σχετική νομοθεσία

από τον Μάιο ώστε να περιορίζονται μόλις στα τρία πλοία μέσα στο λιμάνι της Πάλμα ντε Μαγιόρκα, με χωρητικότητα μόλις 5.000 επιβατών.

Πρόκειται για μια τακτική στην οποία έχουν καταφύγει και άλλες ιστορικές και τουριστικές πόλεις της Ευρώπης. Το 2021, το λιμάνι της Βενετίας απαγόρευσε την είσοδο μεγάλων πλοίων στη λιμνοθάλασσα, ενώ ανάλογους περιορισμούς έχουν επίσης θεσμοθετήσει οι αρχές του Ντουμπρόβνικ, της Σαντορίνης, του Δουβλίνου και της Μπριζ,

Οικονομικοί αναλυτές προειδοποιούν, πάντως, ότι οποιοδήποτε αριθμητικό όριο θα προκαλέσει περαιτέρω εντάσεις. Όσες επιχειρήσεις στη Βαρκελώνη προσελκύουν τις παρέες που βγαίνουν από τα κρουαζιερόπλοια, θα αντιδράσουν σε περίπτωση απαγόρευσης. Εκπρόσωποι του λιμανιού, άλλωστε, επισημαίνουν ότι ύστερα από σχετική συμφωνία στην οποία κατέληξε το δημοτικό συμβούλιο το 2018, η πόλη μετακίνησε τους τερματικούς σταθμούς της κρουαζιέρας.

Η κοινή γνώμη της πόλης φαίνεται να έχει μεταβληθεί μετά την πανδημία, καθώς τότε οι κάτοικοι της είχαν την ικανοποίηση να ζήσουν την πόλη χωρίς τον υπερβολικό τουρισμό για πρώτη φορά ύστερα από πολλά χρόνια. «Δεν μπορούμε να επιστρέψουμε στην εποχή με τα 3,1 εκατ. ταξιδιώτες», τονίζει η αντιδήμαρχος Τζανέτ Σαντζ και υπογραμμίζει πως η πανδημία άλλαξε την αντίληψη των ανθρώπων που δεν θέλουν πια να επιστρέψουν στα παλιά.

BLOOMBERG

Η Amazon κάνει το 3% των εργαζομένων της κάθε εβδομάδα λόγω των άσχημων συνθηκών εργασίας και των χαμηλών ημερομισθίων.

Μεγάλα προβλήματα για Netflix και Amazon

Η πλατφόρμα ζωντανής ροής περιεχομένου της Netflix έφερε επανάσταση στην οικιακή ψυχαγωγία με την υπηρεσία που ανέπτυξε. Είχε ήδη αρχίσει να αποκτά σημαντικό μερίδιο στην τηλεοπτική αγορά, αποσπώντας από τα ισχυρά καλωδιακά δίκτυα εκατομμύρια συνδρομητές. Με το ξεσπάσμα της πανδημίας το Netflix στην κυριολεξία εξακοντίστηκε από πλευράς συνδρομών, εφόσον δεκάδες εκατομμύρια άνδρες, γυναίκες και παιδιά σε όλον τον κόσμο ήταν υποχρεωμένοι να μείνουν έγκλειστοι και να βρουν κάτι να περνούν ευχάριστα την ώρα τους. Στη συνέχεια, βέβαια, επήλθε η επιστροφή στην κανονικότητα αλλά και η εμφάνιση πολύ ισχυρών ανταγωνιστών στον χώρο της ροής περιεχομένου μέσω τηλεόρασης και οθόνων, όπως οι Disney, Apple,

Amazon, δημιουργώντας σοβαρά προβλήματα στο Netflix.

Αρχικά υπήρξε επιβράδυνση του ρυθμού αύξησης των συνδρομητών και τον Απρίλιο ανακοινώθηκε πρώτη φορά ελάττωση του αριθμού τους. Ως αντίδραση στις εξελίξεις αυτές η πλατφόρμα του Netflix προέβη άμεσα σε περικοπές 150 θέσεων εργασίας και κατόπιν ανακοίνωσε ότι απολύει άλλους 300 εργαζομένους. Ο λόγος είναι σαφής: η κατάσταση όχι μόνο δεν δείχνει να βελτιώνεται, αλλά μάλλον επιδεινώνεται. Τα στελέχη του Netflix εξετάζουν διάφορες λύσεις, όπως μεταξύ άλλων το να προβάλονται διαφημίσεις στις ταινίες και στις σειρές της πλατφόρμας, καθώς και τη διακοπή παροχής της υπηρεσίας για ταυτόχρονη θέαση σε διαφορετικές συσκευές με την καταβολή μιας και μόνος συνδρομητή.

Η μείωση συνδρομητών της πλατφόρμας έφερε 450 απολύσεις, ενώ η Amazon αντιμετωπίζει κύμα παραίτησεων.

Το αποτέλεσμα όμως ήταν ότι, όταν γνωστοποιήθηκαν οι προτάσεις αυτές, οι αντιδράσεις ήταν μεγάλες από πλευράς χρηστών.

Ταυτοχρόνως το Netflix προσπαθεί να αναζωογονήσει το περιεχόμενό του και στο πλαίσιο αυτό ανακοινώνει πρόσφατα την προβολή του δεύτερου κύκλου της σειράς-φαινόμενο Squid Game, καθώς και την οργάνωση ενός ριάλιτι σόου βασισμένου στη σειρά με το μεγα-

λύτερο χρηματικό έπαθλο για τον νικητή που έχει δοθεί ποτέ σε τηλεοπτικό παιχνίδι. Ο νικητής θα πάρει περίπου 4,5 εκατ. δολάρια. Την ίδια στιγμή, σε έναν άλλο κολλοσό, αυτόν της Amazon, κυκλοφόρησε εσωτερικό έγγραφο, το οποίο και διέρρευσε στον Τύπο και στα ΜΜΕ και στο οποίο αναφέρεται πως μέσα στα επόμενα δύο χρόνια η εταιρεία κινδυνεύει να μείνει χωρίς κανέναν εργάτη στο δυναμικό της. Στις αποθήκες του γίγαντα του ψηφιακού εμπορίου οι πιέσεις είναι αφόρητες, ούτως ώστε να διεκπεραιώνονται τάχιστα οι παραγγελίες, τα ημερομίσθια είναι χαμηλά, η κακή οργάνωση προκαλεί συχνά εργατικά ατυχήματα και η επιμονή της εταιρείας να μην επιτρέπει τον συνδικαλισμό έχουν προκαλέσει τεράστιο πλήγμα στην εικόνα του.

Εξ ου και στις Ηνωμένες Πολιτείες όσοι αναζητούν εργασία έχουν αρχίσει να την αποφεύγουν. Αξίζει να αναφερθεί ότι πριν από την εμφάνιση της πανδημίας η Amazon έχανε κάθε εβδομάδα ένα ποσοστό της τάξης του 3% του εργατικού της δυναμικού και αυτό δεν έχει αλλάξει μετά την επιστροφή στην κανονικότητα. Αν και αρχικά οι ιδρυτές και επικεφαλής της Amazon, Τζεφ Μπέζος, θεωρούσε το φαινόμενο πρόσκαιρο και αναστρέψιμο, υποχρεώθηκε τελικά να αποδεχθεί την κατάσταση και απευθυνόμενος με επιστολή στους μετόχους του τόνισε πως «χρειάζεται να κάνουμε περισσότερη δουλειά στο πεδίο αυτό, ώστε να αναδεικνύουμε στον καλύτερο εργοδότη διεθνώς, που παρέχει και τη μεγαλύτερη ασφάλεια στο προσωπικό του».

Εγκαταλείπουν τη ρωσική αγορά Cisco και Nike

Οι αμερικανικές εταιρείες Cisco και Nike σχεδιάζουν την πλήρη απόσυρσή τους από τη Ρωσία, ενώ συνολικά ο ρυθμός αποχώρησης δυτικών εταιρειών από τη χώρα επιταχύνεται. Ο όμιλος κατασκευής εξοπλισμού για τον κλάδο των τηλεπικοινωνιών της Cisco, ειδικότερα, θα διακόψει τις δραστηριότητές του στη Ρωσία και στη Λευκορωσία, όπως δήλωσε εκπρόσωπός του. Η δε Nike, ο διάσημος όμιλος αθλητικών ειδών ένδυσης και υπόδησης, πραγματοποιεί πλήρη έξοδο από τη Ρωσία τρεις μήνες μετά την αναστολή των δραστηριοτήτων της εκεί. Όσες ξένες επιχειρήσεις επιδιώκουν να απομακρυνθούν από τη Ρωσία λόγω του

πολέμου στην Ουκρανία αντιμετωπίζουν την προοπτική νέας νομοθεσίας, η οποία αναμένεται να ψηφιστεί τις προσεχείς εβδομάδες. Βάσει αυτής θα δίνεται η δυνατότητα στη Μόσχα να κατάσχει περιουσιακά στοιχεία και να επιβάλλει ποινικές κυρώσεις, γεγονός που παρακίνησε ορισμένες επιχειρήσεις να εγκαταλείψουν την αποχώρησή τους. «Αυτό που ήταν μια σταγόνα μετατράπηκε σε χείμαρρο», τόνισε ο Πολ Μιουζγκρέιβ, καθηγητής Πολιτικών Επιστημών στο Πανεπιστήμιο της Μασαχουσέτης, σχολιάζοντας το τελευταίο κύμα εταιρειών που ανακοίνωσαν ότι θα αποχωρήσουν. Σημειωτέον πως τον Μάρτιο η Cisco

Η IBM περιορίζει τις δραστηριότητές της, ενώ σε περικοπές προχωράει και η Microsoft.

ανέστειλε τις επιχειρηματικές της δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένων των πωλήσεων και των υπηρεσιών, στη Ρωσία, όπως αναφέρει σχετικά σε δημοσίευσή του το moneyview.gr και το Reuters.

Λίγες ημέρες πριν η ανταγωνίστρια της International Business Machines Corp (IBM) άρχισε να κλείνει τις δραστηριότητές της στη Ρωσία

και η Microsoft δήλωσε ότι έκανε ουσιαστικές περικοπές στη λειτουργία της εκεί. Βέβαια, όπως γίνεται αντιληπτό, η απόσυρση από τη Ρωσία κορυφαίων εταιρειών τεχνολογίας, όπως η Cisco, η IBM και η Microsoft, περιορίζει την πρόσβαση σε ζωτικής σημασίας εξοπλισμό τόσο για τις τοπικές επιχειρήσεις όσο και για τα νοικοκυριά. Κι αυτό σημαίνει πως ίσως υποχρεωθούν να στραφούν σε παλαιότερο εξοπλισμό και εναλλακτικές λύσεις εντός οικίας. Από πλευράς του ο όμιλος Cisco έδωσε τη δυνατότητα στους εκατοντάδες υπαλλήλους του στη Ρωσία και στη Λευκορωσία να μετεγκατασταθούν σε άλλες χώρες, αν και δεν αποκάλυψε

για ποιες ακριβώς πρόκειται. Κι ενώ από τη Ρωσία έχει αποχωρήσει ακόμα ένας εμβληματικός αμερικανικός κολλοσσός, αυτός της McDonald's, υπάρχει η διάδοχός του. Είναι η ρωσική αλυσίδα ταχυφαγείων με την επωνυμία Vkusno & tochka, που σημαίνει «νόστιμο και ό,τι πρέπει», η οποία έχει πολλούς λόγους να χαίρεται. Αγόρασε τα εστιατόρια της McDonald's, πενήντα τον αριθμό στη Μόσχα και στα περίε, και την πρώτη ημέρα λειτουργίας της πούλησε σχεδόν 120.000 μπέργκερ, δηλαδή έναν αριθμό ρεκόρ – μπορεί να μη διαθέτει πλέον Big Mac, αλλά έχει ευνοϊκες προοπτικές ανάπτυξης.

REUTERS

Τρεις μήνες μετά τη διακοπή των δραστηριοτήτων της, η Nike αποχωρεί οριστικά από την αγορά της Ρωσίας.

PwC Presents

The 10th Invest Cyprus International Investment Awards

× × × ×
× × × × × ×
× × × × ×
× × ×
× × ×
×

must
03/07

ME THN & H KATHMERINH

Ευγενία
Παναγοπούλου

SUN
KISSED
DAYS

Αβεβαιότητα

«Η υψηλή αβεβαιότητα λόγω των οικονομικών συνεπειών του πολέμου στην Ουκρανία, σε συνδυασμό με το γεγονός ότι η Ευρωζώνη είναι μια πλήρως νομισματική ένωση αλλά ημιτελής δημοσιονομική τραπεζική και ένωση κεφαλαιαγορών –δηλαδή μια ελλιπής οικονομική ένωση– είναι πολύ πιθανό να προκαλέσει επείσοδια κατακερματισμού», τόνισε ο διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος, Γιάννης Στουρνάρας.

«Πόνος»

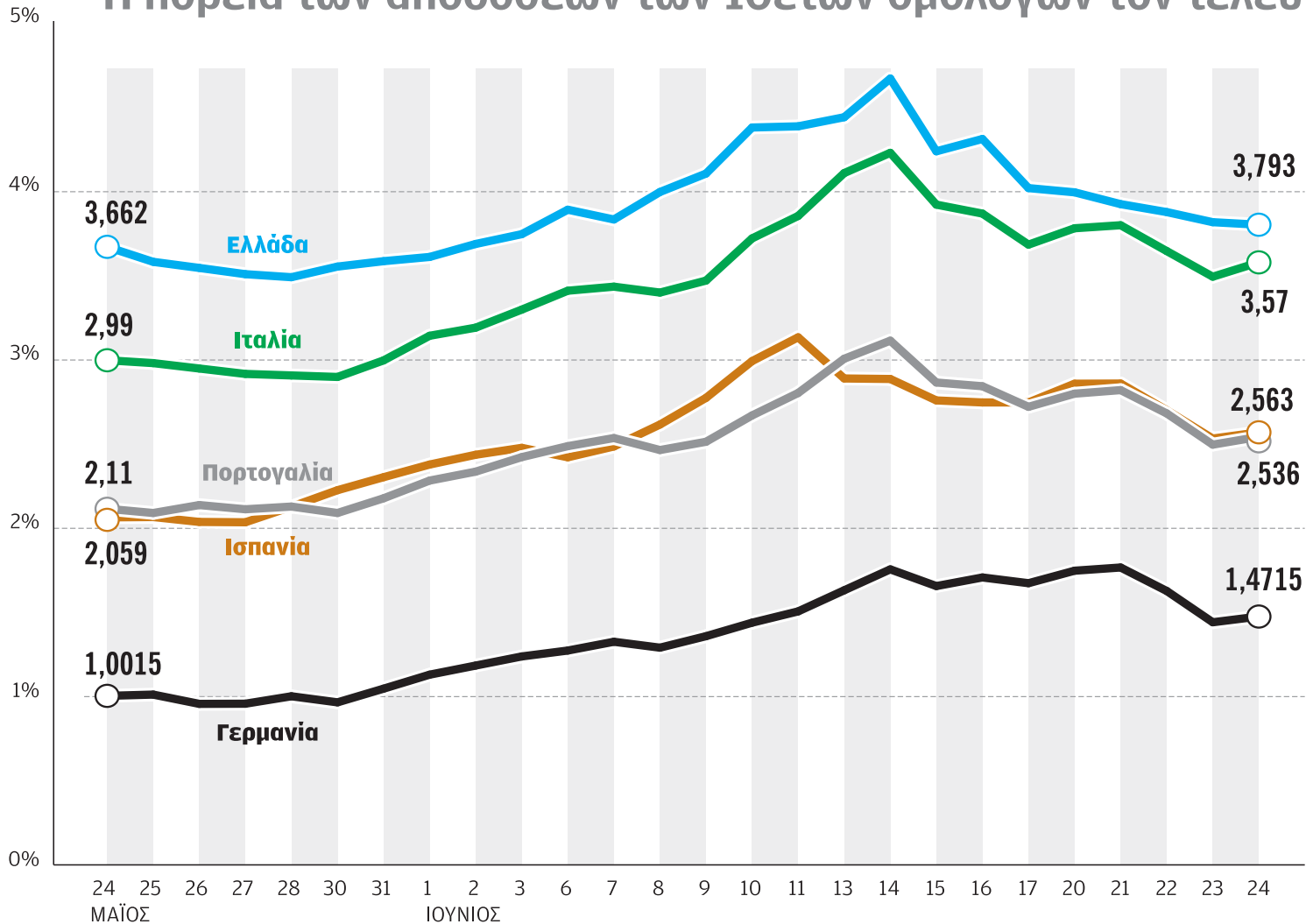
Μια απεριόριστη δέσμευση της ΕΚΤ να αγοράσει ομόλογα του Νότου θα είναι αρκετή για να αποτρέψει μια νέα άνοδο των spreads. Και η κεντρική τράπεζα θα αναλάβει τελικά μια τέτοια δέσμευση, αλλά θα χρειαστεί περισσότερος πόνος στην περιφέρεια για να το κάνει, εκτιμά η Capital Economics.

Ο κίνδυνος

Το κόστος εξυπηρέτησης χρέους αναμένεται να αυξηθεί μόνο σταδιακά καθώς αυξάνονται τα επιτόκια, εκτιμά το think-tank Bruegel. Ωστόσο, αυτό εξακολουθεί να αφήνει σημαντικό κίνδυνο αυτοεκπληρούμενων κρίσεων στις αγορές κρατικού χρέους. Είναι λοιπόν η κατάλληλη στιγμή για ένα νέο εργαλείο της ΕΚΤ που θα αποτρέψει τις χώρες από το να βιώσουν τέτοιες κρίσεις.

Η πορεία των αποδόσεων των 10ετών ομολόγων τον τελευταίο μήνα

Η δέσμευση της ΕΚΤ για το νέο εργαλείο κατά του κατακερματισμού «ηρέμνησε» την αγορά ομολόγων

Αποδόσεις 10ετών ομολόγων

	14/6/2022	24/6/2022	Μεταβολή
Γερμανία	1,77%	1,48%	-16,4%
Γαλλία	2,30%	2,01%	-12,6%
Ελλάδα	4,70%	3,75%	-20,2%
Ιταλία	4,27%	3,50%	-18,0%
Πορτογαλία	3,10%	2,50%	-19,4%
Ισπανία	3,10%	2,50%	-19,4%

Spread 10ετών ομολόγων σε μονάδες βάσης

	31/5/2022	14/6/2022	Μεταβολή
Γαλλία	61	53	-13%
Ελλάδα	305	230	-25%
Ιταλία	250	208	-17%
Πορτογαλία	138	105	-24%
Ισπανία	138	108	-22%

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Κρίσιμο κρας τεστ για τα ομόλογα στην Ε.Ε.

Αγώνας με τον χρόνο και τις αγορές από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα για τον σχεδιασμό του νέου εργαλείου

Της **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ**

Έχοντας υποσχεθεί ένα νέο «whatever it takes», η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα δίνει αγώνα με τον χρόνο αλλά και τις αγορές. Η ελπίδα είναι ότι οι εργασίες για το νέο εργαλείο κατά του κατακερματισμού θα έχουν ολοκληρωθεί έως τη συνεδρίαση τις 21 Ιουλίου, όταν τα επιτόκια θα αυξηθούν κατά 25 μονάδες βάσης, με την ΕΚΤ να γνωρίζει πολύ καλά πως σε περίπτωση που αποδειχθεί κατώτερο των προσδοκιών της αγοράς, τότε αυτή θα «δοκιμάσει» για μια ακόμη φορά την αποφασιστικότητα και την ανοχή της κεντρικής τράπεζας, μέσω των spreads.

Όπως και οι προκάτοχοί του, το νέο backstop της ΕΚΤ πιθανότατα θα αντιμετωπίσει νομικές προκλήσεις που θα επικεντρωθούν στην πιθανή παραβίαση

της απαγόρευσης της νομισματικής χρηματοδότησης, της αρχής της αναλογικότητας και πιθανώς της απαγόρευσης της προνομιακής πρόσβασης. Κύριος άξονας των τεχνικών λεπτομερειών επομένως είναι να γίνει αποδεκτό από όλες τις χώρες, υπερκερώντας τους όποιους δισταγμούς και εντάσεις που μπορεί να έχουν τα «γεράκια» του διοικητικού συμβουλίου και να μην αποτελεί ένα πρόγραμμα καθαρών αγορών ομολόγων, και αμφισβητηθεί, έτσι, νομικά.

Από την έκτακτη συνεδρίαση του Δ.Σ. πριν από περίπου 10 μέρες και την απόφαση για επιτάχυνση του σχεδιασμού του νέου εργαλείου, η αγορά ομολόγων φαίνεται να έχει δώσει πίστωση χρόνου στην ΕΚΤ. Οι αποδόσεις και τα spreads έχουν αποκλιμακωθεί από τα «επίπεδα συναγερμού» που έφτασαν την παραμονή

Η αγορά φαίνεται να έχει δώσει πίστωση χρόνου και οι αποδόσεις έχουν αποκλιμακωθεί από τα «επίπεδα συναγερμού».

της συνεδρίασης. Για παράδειγμα, η απόδοση του ελληνικού 10ετούς έχει υποχωρήσει κατά 20% και στο 3,75% από 4,7% στις 14 Ιουνίου, ένα 24ωρο πριν από την έκτακτη συνεδρίαση, ενώ το spread έχει μειωθεί στις 230 μονάδες βάσης από 305 μ.β., κατά 25%. Ανάλογη βελτίωση παρατηρείται και στην Ιταλία, με την απόδοση του 10ετούς να έχει σημειώσει πτώση κατά 18% στο 3,5% και το spread

κατά 24% στις 208 μ.β. Η απόδοση του γερμανικού 10ετούς το ίδιο διάστημα έχει υποχωρήσει κατά 16% στο 1,45%.

Σύμφωνα με τους αναλυτές πάντως, η τελική μορφή που θα έχει το νέο εργαλείο αποτελεί τεράστια πρόκληση για την ΕΚΤ, με τις προτάσεις που έχουν τεθεί στο τραπέζι να είναι ήδη πολλές και σε κάποιες περιπτώσεις αντικρουόμενες. Όπως αναφέρει ο οίκος αξιολόγησης Fitch, «η επίτευξη συμφωνίας στο Δ.Σ. της ΕΚΤ και ο σχεδιασμός ενός αποτελεσματικού εργαλείου δεν θα είναι εύκολη υπόθεση. Το όποιο deal είναι πιθανό να περιέχει την προοπτική παρεμβάσεων ανά χώρα με ορισμένες προϋποθέσεις, ωστόσο οι απόψεις των μελών του Δ.Σ. θα διαφέρουν ως προς την έκταση των συνθηκών και τον τρόπο παρακολούθησής τους». Πράγματι, η ΕΚΤ

σε αυτήν την περίπτωση θα πρέπει ουσιαστικά να... τετραγωνίσει τον κύκλο. Για να είναι πλήρως αξιοπιστο το νέο εργαλείο, η «δύναμη πυρός» του θα πρέπει πιθανόν να είναι απεριόριστη θεωρητικά. Εάν η ΕΚΤ θέλει οι αγορές ομολόγων που θα κάνει να είναι ουδέτερες ως προς τον ισολογισμό της, έτσι ώστε να μη θεωρεί ένα νέο QE τη στιγμή που αποφάσισε να σταματήσει οριστικά το προηγούμενο, τα πράγματα γίνονται περίπλοκα. Πώς μπορεί η ΕΚΤ να αποστειρώσει αυτές τις αγορές; Θα υπάρχουν όροι (conditionality) και ποιοι θα είναι αυτοί; Και ποιος αποφασίζει εάν πληρούνται οι προϋποθέσεις ή εάν οι συνθήκες δικαιολογούν την αγορά ομολόγων; Και πάλι, αυτό θα μπορούσε να οδηγήσει τις αγορές να δοκιμάσουν και το όριο πόνου της ΕΚΤ.

Πολή δύσκολη εξίσωση για τους κεντρικούς τραπεζίτες

Τα σχόλια που έχουν κάνει τις τελευταίες ημέρες αξιωματούχοι της ΕΚΤ υποδηλώνουν ότι πρέπει να γίνει ακόμη πολλά συζητήση στο διοικητικό συμβούλιο σχετικά με βασικές πτυχές του εργαλείου, όπως τι είναι αυτό που θα πυροδοτήσει την ενεργοποίησή του, καθώς και η αλληλεπίδραση με άλλα εργαλεία πολιτικής.

Η επικεφαλής της ΕΚΤ Κριστίν Λαγκάρντ έχει διαμνύσει πως στόχος του δεν θα είναι να μειώσει τα spreads αλλά να τα επαναφέρει σε «φυσολογικά» επίπεδα, τονίζοντας πως ο κατακερματισμός αποτελεί «σοβαρό» κίνδυνο, ο ο-

ποίος πρέπει να αντιμετωπιστεί. Όπως υπογράμμισε, το πρόγραμμα θα ενεργοποιείται όταν τα spreads αυξάνονται πολύ γρήγορα πάνω από κάποιο επίπεδο, χωρίς να δίνει λεπτομέρειες για το ποιο είναι αυτό.

Σε ομιλία του, ο επικεφαλής οικονομολόγος της ΕΚΤ Φίλιπ Λέιν είπε ότι όλα τα ασφάλιστρα κινδύνου θα διευρύνονται καθώς τα επιτόκια θα αυξάνονται και ότι η ΕΚΤ πρέπει να το λάβει υπόψη αυτό όταν προσδιορίζει το πόσο θέλει να «σφίξει» την πολιτική της.

Συνεπώς, οι δηλώσεις της Λαγκάρντ δείχνουν ένα χαμηλό «αποδεκτό» όριο

για τα spreads, ενώ του Λέιν σηματοδοτούν ένα υψηλότερο. Σε συνέντευξη του στην Cortiere, ο διοικητής της γαλλικής κεντρικής τράπεζας Φρανσουά Βιλερουά δήλωσε ότι το νέο εργαλείο πρέπει να καταδεικνύει την απεριόριστη δέσμευση της ΕΚΤ στο ευρώ. Η ενεργοποίησή του θα καθοριστεί από έναν συνδυασμό κανόνων, ορίων, αξιολογήσεων και συλλογικής συζήτησης στο διοικητικό συμβούλιο, οι αγορές ομολόγων θα αντιμετωπίζονται (αποστείρωση) από την πώληση άλλων τίτλων, ενώ ομόλογα θα μπορούσαν να πωλούνται πριν από τη λήξη, εάν το επιτρέψουν οι αγορές.

Τα σχόλια του Λέιν υποδηλώνουν ότι η διευρυνση των spreads θα συνδέεται με τις αποφάσεις σύσφιξης της νομισματικής πολιτικής, ενώ ο Βιλερουά φαίνεται να αναμένει ότι το νέο εργαλείο θα καταστήσει τις αυξήσεις επιτοκίων ανεξάρτητες από τα κρατικά spreads. Οι δηλώσεις του διοικητή της κεντρικής τράπεζας της Φινλανδίας, Ολι Ρεν, απηχούν αυτές του Βιλερουά καθώς κάλεσε για μια «ολιστική ανάλυση», για να προσδιοριστεί πότε η διευρυνση των spreads γίνεται αδικαιολόγητη. «Καμία χώρα της Ευρωζώνης δεν θα είναι αυτόματα επιλέξιμη να επωφεληθεί από το νέο εργαλείο.

Για μένα είναι πολύ σαφές ότι δεν υπάρχει αυτοματισμός και δεν υπάρχει ένα ενιαίο κριτήριο αναφοράς», ανέφερε.

Αντίθετα, ο Ιταλός κεντρικός τραπεζίτης Ιγκνάσιο Βίσκο δήλωσε ότι το ιταλικό spread θα έπρεπε να περιοριστεί στις 150 μ.β. για να μην υπάρξει κατακερματισμός και η Ιζαμπέλ Σνάμπελ, μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής της ΕΚΤ, είχε επικεντρωθεί στην ταχύτητα της απόκλισης, τονίζοντας πως «ο κατακερματισμός αντικατοπτρίζεται για εμφανή διάρρηξη της σχέσης μεταξύ των αποδόσεων των κρατικών ομολόγων και των θεμελιωδών μεγεθών».

Πώς το νέο εργαλείο θα θωρακίσει την Ευρωζώνη από μια μελλοντική κρίση

Στα βασικά του σημεία, το νέο εργαλείο αναμένεται να περιλαμβάνει, σύμφωνα με τους αναλυτές, πολύ light προϋποθέσεις, όπως η συμμόρφωση των χωρών με τις ετήσιες οικονομικές συστάσεις της Κομισιόν ή με την εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων του Ταμείου Ανάκαμψης, ενώ η όποια παρέμβαση θα πρέπει να έχει ουδέτερο αντίκτυπο στον ισολογισμό της ΕΚΤ.

Ετσι, η Goldman Sachs εκτιμά πως το νέο εργαλείο θα ενσωματώσει πιθανότατα:

1) Την ευελιξία στην κατανομή αγορών μεταξύ των χωρών, τη διάρκεια των τίτλων και τον χρόνο,

2) απεριόριστο όριο στον όγκο αγορών,

3) ορισμένες προϋποθέσεις για οικονομικές μεταρρυθμίσεις, όπως για παράδειγμα αυτές που απαιτούνται από τα εθνικά σχέδια ανάκαμψης,

4) την ενεργοποίησή του όταν οι αποδόσεις των ομολόγων μιας χώρας σημειώσουν ταχεία απόκλιση σε σχέση με τα θεμελιώδη οικονομικά μεγέθη –ένα «επίπεδο» που πάντως δεν θα ανακοινωθεί επισήμως, και

5) την αποστείρωση των αγορών – όπου για οποιαδήποτε αύξηση των θέσεων της σε συγκεκριμένο assets, η ΕΚΤ θα μείωνε τις θέσεις της σε κάποιο άλλο

assets, ώστε το συνολικό μέγεθος του ισολογισμού της να παραμείνει αμετάβλητο ή να αυξήσει το μέγεθος του ισολογισμού της, αλλά στη συνέχεια μετατοπίζει τη σύνθεση των υποχρεώσεών της, έτσι ώστε το επίπεδο των τραπεζικών να παραμείνει αμετάβλητο.

Κατά την Deutsche Bank, για να είναι αποτελεσματικό το νέο εργαλείο, η ΕΚΤ πρέπει να είναι σε θέση να πραγματοποιεί θετικές καθαρές αγορές (QE) στην περιφέρεια, χωρίς να προχωράει σε πολύ αρνητικές καθαρές αγορές ή πωλήσεις στην πυρηνά – τουλάχιστον αυτή τη στιγμή. Επίσης, όπως το OMT του Ντράγκι συνδέθηκε με προγράμματα διάσω-

σης των ESM/EFSS, η ΕΚΤ θα μπορούσε να δημιουργήσει ένα νέο εργαλείο κατά του κατακερματισμού με προϋποθέσεις που σχετίζονται με την εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων του Ταμείου Ανάκαμψης. Το NGEU μπορεί να είναι προσωρινό (μέχρι το 2026), αλλά «σηματοδοτεί μια σταθερή πολιτική δέσμευση για προστασία της συνοχής της Ε.Ε. ανά πάσα στιγμή». Είναι πιθανό η επιλεξιμότητα για το εργαλείο να σχετίζεται και με τη συμμόρφωση με άλλες συμφωνίες (Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης, διαδικασία μακροοικονομικών αντιστοίχιων, συστάσεις της Κομισιόν για συγκεκριμένες χώρες κ.λπ.). Μία ολοκλη-

ρωμένη λύση, σύμφωνα με τη Société Générale, θα ήταν η διάθεση ενός κονδυλίου, π.χ. 750 δισ. ευρώ, με αποκλειστικό σκοπό την καταπολέμηση του κατακερματισμού. Αυτό θα βασιζόταν στην εμπειρία του PEPP, το οποίο είναι πλήρως ευέλικτο και χωρίς να χρειάζεται να δαπανηθεί ολόκληρο το ποσό. Και για τη SocGen θα χρειαστεί επίσης «αποστείρωση», δηλαδή η ρευστότητα που αποσύρεται να επιστρέφει στην αγορά, προκειμένου να μην έρχεται σε αντίθεση με την ολοκλήρωση της πολιτικής που απαιτείται λόγω των υψηλών προοπτικών πληθωρισμού. Ωστόσο, η ΕΚΤ προσπάθησε αυτού του είδους την παρέμβαση

με το πρόγραμμα αγοράς τίτλων (SMP) στη διάρκεια της κρίσης χρέους και δέχθηκε έντονη κριτική για την επιλεκτική υποστήριξη κρατών χωρίς όρους. Αυτό οδήγησε γρήγορα στην εγκατάλειψη του SMP, με το OMT να το αντικαθιστά το οποίο και συνδέθηκε με την εφαρμογή προγραμμάτων διάσωσης από τον ESM.

Πάντως, κατά τη γαλλική τράπεζα, η μακροπρόθεσμη λύση πρέπει να περιλαμβάνει τις κυβερνήσεις. «Είναι δύσκολο η ΕΚΤ να απορρίψει από μόνη της να διατηρήσει τη σταθερότητα της αγοράς και των τιμών εάν αμφισβητηθεί η βιωσιμότητα του χρέους των κυβερνήσεων», σημειώνει.

Marketing and Channel Enablement

Supply Chain & Logistics

Vast Technology Portfolio

Scan the code to Learn More

Υποχρεωτική γίνεται η συλλογική σύμβαση στον επισιτισμό

Της **ΡΟΥΛΑΣ ΣΑΛΟΥΡΟΥ**

Υπό την κάλυψη της συλλογικής σύμβασης εργασίας που υπεγράφη πριν από ένα χρόνο και που χθες εγκρίθηκε από το Ανώτατο Συμβούλιο Εργασίας μπαίνουν τουλάχιστον 400.000 εργαζόμενοι σε εστιατόρια, μπαρ, ταβέρνες αλλά και ψητοπωλεία και φαστ φουντ.

Η θετική γνωμοδότηση προς τον υπουργό Εργασίας Κωστή Χατζηδάκη για την κήρυξη ως υποχρεωτικής της κλαδικής συλλογικής σύμβασης εργασίας στον επισιτιστικό κλάδο που διατύπωσε το Ανώτατο Συμβούλιο Εργασίας κατά τη χθεσινή συνεδρίασή του υπό την προεδρία της γενικής γραμματέως Εργασιακών Σχέσεων του υπουργείου, Άννας Στρατινάκη, ανοίγει τον δρόμο για αυξήσεις αλλά και θεσμικές πρόνοιες σε δεκάδες χιλιάδες εργαζομένους που μέχρι σήμερα, παρότι υπάρχει

Αυξήσεις σε χιλιάδες εργαζομένους σε εστιατόρια, μπαρ, ταβέρνες, αλλά και σε ψητοπωλεία και φαστ φουντ.

σύμβαση, δεν εφαρμόζονταν. Ο κ. Χατζηδάκης προτίθεται να υπογράψει άμεσα τη σχετική υπουργική απόφαση που απαιτείται ώστε οι όροι της ΣΣΕ (μισθολογικοί και άλλοι) να ισχύουν για το σύνολο των εργαζομένων και εργοδοτών στον κλάδο. Υπενθυμίζεται ότι σε πρόσφατη συνάντηση στο υπουργείο με τους εκπροσώπους εργαζομένων και εργοδοτών στον κλάδο του επισιτισμού εκφράστηκε η βούληση να κηρυχθεί άμεσα υποχρεωτική η σύμβαση, ενώ ζητήθηκε από τους εμπλεκόμενους κοινωνικούς εταίρους να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις που προβλέπονται προκειμένου να προχωρήσει γρήγορα η διαδικασία, ενόψει και της τουριστικής περιόδου.

Βέβαια, η εργοδοτική πλευρά δεν προσκόμισε μια σειρά από στοιχεία που θα διευκόλυναν την κήρυξη της

σύμβασης ως υποχρεωτικής, όμως η πλευρά του υπουργείου Εργασίας, στηριζόμενη στην υψηλή παραβατικότητα που παρατηρείται στον κλάδο, και φαίνεται στις εκθέσεις της Επιθεώρησης Εργασίας, αλλά και στην κρισιμότητά του για τον τουρισμό και την οικονομία, πρότεινε να κηρυχθεί η σύμβαση υποχρεωτική, άποψη που έγινε τελικά δεκτή. Να σημειωθεί ότι τη σύμβαση «Για τους όρους αμοιβής και εργασίας του προσωπικού των πάσης φύσεως Τουριστικών και Επισιτιστικών καταστημάτων όλης της χώρας για το 2021-2023» έχουν υπογράψει η Πανελλήνια Ομοσπονδία Εργαζομένων στον Επισιτισμό - Τουρισμό (ΠΟΕΕΤ) εκ μέρους της εργατικής πλευράς και οι εξής εργοδοτικές οργανώσεις: Πανελλήνια Ομοσπονδία Εστιατορίων και Συναφών Επαγγελματιών (ΠΟΕΣΕ), Ομοσπονδία Επαγγελματοβιοτεχνών Ζαχαροπλαστών Ελλάδος (ΟΕΖΕ) και Γενική Συνομοσπονδία Επαγγελματιών, Βιοτεχνών και Εμπόρων Ελλάδας (ΓΣΕΒΕΕ).

Εχει διάρκεια ισχύος από 22-2-2021 έως 22-2-2023 και αφορά, μεταξύ άλλων, τους εργαζομένους σε εστιατόρια, μπαρ, ταβέρνες, νυκτερινά κέντρα, catering, ψητοπωλεία, αναψυκτήρια, ζαχαροπλαστεία, καφετέριες, φαστ φουντ κ.ά., με ειδικότητες μάγειρα, σερβιτόρου, διανομέα, τραπεζοκόμου κ.λπ.

Να σημειωθεί ότι οι μισθοί που προβλέπει η κλαδική συλλογική σύμβαση ξεκινούν από τα 684,30 ευρώ (ψήστος) και φτάνουν στα 964,42 ευρώ (αρχιμάγειρας). Σε όλες εκείνες τις περιπτώσεις επαγγελματιών που τα ποσά είναι πλέον χαμηλότερα από τον κατώτατο μισθό των 713 ευρώ έχει συμφωνηθεί ανάμεσα σε εργοδότες και εκπροσώπους εργαζομένων να πραγματοποιηθεί αυτόματα η ανάλογη προσαρμογή.

Οι συλλογικές συμβάσεις εργασίας κάθε είδους δεν επιτρέπεται να ορίζουν υννιαίες τακτικές αποδοχές, ή ημερομίσθιο πλήρους απασχόλησης, υπολειπόμενες από τον νομοθετικώς καθορισμένο κατώτατο μισθό και ημερομίσθιο ή της αντίστοιχης προκύπτουσας αναλογίας της συμβάσεις μερικής απασχόλησης.

Οι μισθοί που προβλέπει η κλαδική συλλογική σύμβαση ξεκινούν από τα 684,30 ευρώ (ψήστος) και φτάνουν στα 964,42 ευρώ (αρχιμάγειρας).

Κατά 71.878 άτομα μειώθηκε ο αριθμός ανέργων τον Μάιο

Σημαντική μείωση, της τάξης του 7,2% ή 71.878 ατόμων, παρουσίασε η εγγεγραμμένη στη Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης (ΔΥΠΑ – τ. Ο.ΑΕΔ) ανεργία, καθώς όπως κάθε χρόνο, έτσι και φέτος, και μάλιστα εντονότερα, η έναρξη της θερινής τουριστικής περιόδου απορρόφησε κάποιους από τους ανέργους σε κλάδους του τουρισμού και επισιτισμού. Ετσι, σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία της υπηρεσίας, ο αριθμός των εγγεγραμμένων ανέργων περιορίστηκε σε 926.444 άτομα, μειωμένα κατά 71.878 (-7,2%), σε σχέση με τους 998.322 του Απριλίου και κατά 86.719 (-8,56%), συγκριτικά με τους 1.013.163 του Μαΐου του 2021. Να σημειωθεί εδώ ότι μέσω της ιστοσελίδας της ΔΥΠΑ www.oaed.gr/p-sakthno-ghiathesi-erghasias, τουλάχιστον 706 επιχειρήσεις (στοιχεία έως 10 Ιουνίου) ζητούν 2.430 εργαζομένους σε τουρισμό και επισιτισμό. Πρόκειται για την πλατφόρμα που έρχεται σε συνέχεια της πρωτοβουλίας που ανέλαβαν τα συναρμόδια υπουργεία Εργασίας και Τουρισμού, προκειμένου οι άνεργοι συναφών ειδικοτήτων να γνωρίζουν ανά πάσα στιγμή τις ευκαιρίες πρόσληψης που

προσφέρονται σε ξενοδοχεία και καταστήματα εστίασης σε όλη τη χώρα. Οι ειδικότητες που κατά κύριο λόγο ζητούνται, είναι μάγειρες, σερβιτόροι και καμαριέρες.

Σύμφωνα με τη ΔΥΠΑ πάντως, τον Μάιο, το σύνολο των εγγεγραμμένων ανέργων, με κριτήριο την αναζήτηση εργασίας (αναζητούντων εργασία) ανήλθε σε 919.236 άτομα, εκ των οποίων τα 532.600 (57,94%) είναι εγγεγραμμένα στο μητρώο της ΔΥΠΑ για χρονικό διάστημα ίσο ή και περισσότερο των 12 μηνών και 386.636 (42,06%) είναι εγγεγραμμένα για διάστημα μικρότερο των 12 μηνών. Οι άνδρες ανέρχονται σε 318.977 (34,70%) και οι γυναίκες σε 600.259 (65,30%). Οι περισσότεροι άνεργοι είναι ηλικίας 30-44 ετών (315.502 άτομα ή 34,05%), ενώ σχεδόν ένας στους δύο εγγεγραμμένους ανέργους της ΔΥΠΑ (428.856 άτομα ή 46,29%) είναι απόφοιτοι δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Υπάρχουν όμως και άλλοι 152.563 (16,46%), που διαθέτουν πτυχίο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Το σύνολο των εγγεγραμμένων λοιπών (μη αναζητούντων εργασία) ανήλθε σε 7.208 άτομα.

Αυξάνονται τα σταθερά επιτόκια των στεγαστικών δανείων

Εως και μισή μονάδα, λόγω της ανοδικής τάσης του κόστους χρήματος

Της **ΕΥΓΕΝΙΑΣ ΤΖΩΡΤΖΗ**

Σε αύξηση των σταθερών επιτοκίων για αγορά κατοικίας έως και μισή μονάδα προχωρούν η μία μετά την άλλη οι τράπεζες, ενσωματώνοντας στα τιμολόγια τους την ανοδική τάση που καταγράφει το κόστος χρήματος ενόψει της αύξησης των βασικών επιτοκίων από την ΕΚΤ. Σε αύξηση των σταθερών επιτοκίων για όλες τις διάρκειες από 0,20 έως και 0,50 προχώρησε την περασμένη εβδομάδα η Εθνική Τράπεζα, ενώ νέα σταθερά επιτόκια αυξημένα έως 0,40 εφαρμόζει από τις 4 Ιουλίου η Alpha Bank. Η Eurobank έχει ήδη προχωρήσει σε ανατιμολόγηση των σταθερών της επιτοκίων από τα μέσα Μαΐου και δεν αποκλείει και νέα αύξηση, ενώ αναπροσαρμόγες στα τιμολόγια της ετοιμάζει και η Τράπεζα Πειραιώς.

Ετσι, το σταθερό επιτόκιο για 10 έτη της Εθνικής Τράπεζας με βάση το νέο τιμολόγιο που δημοσιοποίησε η τράπεζα αυξάνεται στο 3,30% ή 3,70% (από 2,80% ή 3,30% που ήταν μέχρι πρόσφατα), το σταθερό επιτόκιο για 15 έτη διαμορφώνεται στο 3,55% ή 3,95% (από 3,15% ή

Η άνοδος στα επιτόκια αυτής της κατηγορίας μπορεί να φτάσει έως και τη μία μονάδα έως τα τέλη του χρόνου.

3,65%), το σταθερό επιτόκιο για 20 έτη από 3,80% ή 4,10% (από 3,35% ή 3,85%) κ.λπ. Αντίστοιχα το σταθερό επιτόκιο της Alpha Bank για τα πρώτα 5 έτη αυξάνεται από τον επόμενο μήνα στο 3,20% από 2,80% που είναι σήμερα, το σταθερό 10 ετών στο 3,40% από 3%, το σταθερό 15 ετών στο 3,60% από 3,20%, το σταθερό 20 ετών στο 3,80% από 3,40% κ.λπ., επιτόκια που προσαυξάνονται κατά 0,20% σε περίπτωση χρηματοδότησης άνω του 60% της εκτιμώμενης αξίας του ακινήτου. Το σταθερό επιτόκιο για 3 χρόνια της Eurobank διαμορφώνεται στο 2,90%, για 5 χρόνια στο 3,10%, για 10 χρόνια στο 3,50%, για 15 χρόνια στο 3,70%, για 20 χρόνια στο 3,90% κ.λπ.,

Ακόμη και μετά τις τελευταίες αυξήσεις, τα σημερινά σταθερά επιτόκια αποτελούν, σύμφωνα με τους αρμοδίους της στεγαστικής πίστης, «παράθυρο ευκαιρίας» για όσους θέλουν να κλειδώσουν τη δόση του στεγαστικού τους δανείου σε χαμηλά επίπεδα για μεγάλο χρονικό διάστημα.

ενώ η Τράπεζα Πειραιώς εφαρμόζει σήμερα επιτόκια σταθερά από 2,95% έως 4,35% για 3 έως 30 έτη, τα οποία ωστόσο αναμένεται να αυξηθούν.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι για την υπόλοιπη διάρκεια του δανείου, μετά τη σταθερή περίοδο, εφαρμόζεται κυμαινόμενο επιτόκιο, το οποίο βασίζεται στο euribor 3μήνου προσαυξημένο κατά 3,3% ή 3,75% για την Εθνική Τράπεζα, κατά 3% έως 3,20% (ανάλογα με το ύψος του δανείου) για την Alpha Bank, κατά 2,75% έως 4,40% για τη Eurobank και κατά 2,25% έως 3,65% για την Τράπεζα Πειραιώς, βασισμένο στο euribor 1 μήνα. Εκτός από την επιβάρυνση κατά 0,12% για την εισφορά του ν. 128, τα επιτόκια

των στεγαστικών δανείων που αναφέρονται στα τιμολόγια τους οι τράπεζες είναι ενδεικτικά, καθώς η τελική επιβάρυνση για τον πελάτη είναι συνάρτηση του ποσού του δανείου σε σχέση με την εμπορική αξία του ακινήτου, της εισοδηματικής κατάστασης του πελάτη, αλλά και της σχέσης που διατηρεί με την τράπεζα.

Αρμόδια τραπεζικά στελέχη εξηγούν ότι η άνοδος των interest swap rates, που έχει εκτιναχθεί κοντά στο 2,40% για τη δεκαετία έχει αυξήσει το κόστος για τις τράπεζες προκειμένου να κλειδώσουν τα επιτόκια για μεγάλες σταθερές διάρκειες, όπως τα 10, τα 20 ή ακόμη και τα 30 χρόνια. «Τα επιτόκια που

ίσχυαν τους περασμένους μήνες ήταν δυσανάλογα χαμηλά με την εξέλιξη του κόστους χρήματος», σημειώνουν, με αποτέλεσμα η τράπεζα μετά bias να είναι σε θέση να καλύψει το κόστος για την αντιστάθμιση του κόστους της. Ακόμη και μετά τις τελευταίες αυξήσεις, τα σημερινά σταθερά επιτόκια αποτελούν, σύμφωνα με τους αρμοδίους της στεγαστικής πίστης, «παράθυρο ευκαιρίας» για όσους θέλουν να κλειδώσουν τη δόση του στεγαστικού τους δανείου σε χαμηλά επίπεδα για μεγάλο χρονικό διάστημα, καθώς με βάση τις προβλέψεις η άνοδος στα επιτόκια αυτής της κατηγορίας μπορεί να φτάσει έως και τη 1 μονάδα έως τα τέλη του χρόνου.

Τέλος εποχής, μετά πενήντα χρόνια, για τα ιπτάμενα δελφίνια

Τον ερχόμενο Αύγουστο θα αντικατασταθούν από τα καταμαράν Aero Highspeed

ΤΟΥ **ΗΛΙΑ Γ. ΜΠΕΛΛΟΥ**

Στην ιστορία θα περάσουν από τον Αύγουστο τα ιπτάμενα δελφίνια, που μετέφεραν δεκάδες, αν όχι εκατοντάδες εκατομμύρια Έλληνες και ξένους επιβάτες τις τελευταίες πέντε δεκαετίες. Συνδεδεμένα στην αντίληψη των περισσότερων ως θορυβώδη αλλά γρήγορα μέσα για καλοκαιρινές και όχι μόνον αποδράσεις, κυρίως στον Αργοσαρωνικό, ξεπέρασαν κατά πολύ το προσδόκιμο χρόνο ζωής τους με επιτυχία. Θα αντικατασταθούν από τρία υπερσύγχρονα νεότευκτα ντιζελοκίνητα ταχύπλοα καταμαράν από ανθρακονήματα με φωτοβολταϊκά πάνελ.

Η ναυπήγηση στη Νορβηγία των τριών υπερσύγχρονων Aero Highspeed κόστισε στην Attica Group 21 εκατ.

Σήμερα η Attica Group, που ελέγχει μικρό, πλην όμως τον μεγαλύτερο στόλο των ρωσικών υδροπτερυγών στην Ελλάδα, λειτουργεί τρία τέτοια σκάφη, ενώ ένα τέταρτο παραμένει πάντοτε σε εφεδρεία για να κάνει τη βάρδια κάποιου άλλου σε περίπτωση βλάβης. Τα παρωχημένα, σοβιετικής ως επί το πλείστον ναυπήγησης, ιπτάμενα δελφίνια που εκμεταλλεύονται τον σχεδιασμό τους για να καταφέρουν να μηδενίσουν σχεδόν την τριβή με το νερό και να αναπτύξουν υψηλές ταχύτητες με χαμηλά σχετικά κατανάλωση, αποτέλεσαν ζωδόχη για τα νησιά του Αργοσαρωνικού, επιτρέποντάς τους να αναπτυχθούν τουριστικά. Μπορεί πολλοί από τους επιβάτες τους να τα θυμούνται είτε για τον θόρυβο είτε για την οσμή τους όταν ο κλιματισμός δεν δούλευε ικανοποιητικά, ωστόσο ταξίδευαν όσο κανένα άλλο πλοίο τους Αθηνναίους κυρίως σε αξέχαστες αποδράσεις το Σαββατοκύριακο και έδωσαν φτερά και στους νη-

Τα ταχύπλοα καταμαράν Aero είναι ντιζελοκίνητα και έχουν κατασκευαστεί από ανθρακονήματα. Η ηλεκτροδότηση της καμπίνας εξασφαλίζεται από φωτοβολταϊκά πάνελ. Η μέγιστη ταχύτητά τους είναι 32,2 κόμβοι με πλήρες φορτίο.

σιώτες του Αργοσαρωνικού και των ακτών της Πελοποννήσου. Εκτιμάται πως οι γραμμές αυτές του Αργοσαρωνικού εξυπηρετούν πάνω από 3 εκατομμύρια επιβάτες.

Κάποτε στα ελληνικά νερά υπήρχαν περισσότερα από δέκα τέτοια ιπτάμενα δελφίνια δρομολογημένα όχι μόνο στον Αργοσαρωνικό, αλλά και στα Δωδεκάνησα, στην Τζια, στις ανατολικές ακτές της Πελοποννήσου και στο Ιόνιο. Επτάσυν την πρώτη φορά στην Ελλάδα τη δεκαετία του 1960 αλλά η διαδεδομένη και συγκροτημένη χρήση τους ξεκίνησε μετά τα μέσα της δεκαετίας του 1970. Ο αστικός μύθος θέλει τότε τον εφοπλιστή Γιώργο Λιβανό να αγοράζει δύο παρωχημένα στην Ελευσίνα σοβιετικής κατασκευής υδροπτερυγα και σταδιακά να αναπτύσσει τον στόλο της Ceres σε κυρίαρχη δύναμη με βάση τη μαρίνα της Ζέας.

Λίγες δεκαετίες μετά, σύγχρονα ταχύπλοα νέας τεχνολογίας—καταμαράν

τέλη Ιουλίου με αρχές Αυγούστου. Τα ιπτάμενα δελφίνια είτε θα πουληθούν στο εξωτερικό είτε θα δοθούν προς ανακύκλωση του αλουμινίου από το οποίο είναι φτιαγμένα. Ένα τελευταίο δελφίνι της Attica θα παραμείνει πάντως για κάποια χρόνια ακόμη στον Πειραιά για να λειτουργήσει ως εφεδρικό στα νεότερα «αδελφία» του αν χρειαστεί. Δεν θα εξαφανιστούν πάντως ολοσχερώς από τις ελληνικές θάλασσες ακόμα τα δελφίνια. Μία ακόμη ακτοπλοϊκή εταιρεία λειτουργεί κάποια δρομολόγια στον Αργοσαρωνικό με υδροπτερυγο, ενώ δεν αποκλείεται κάποιος φιλόδοξος επιχειρηματίας να αποφασίσει να τα αγοράσει για να τους δώσει νέα παράταση ζωής. Ωστόσο οι μέρες τους θα είναι πλέον μετρημένες, αφού ο ανταγωνισμός με τα σύγχρονα Aero Highspeed και τα άλλα καταμαράν θα είναι συντριπτικός.

Οι αντικαταστάτες των ιπτάμενων δελφινιών, τα νορβηγικής σχεδίασης και ναυπήγησης ταχύπλοα, έχουν περισσότερες θέσεις—150 έναντι 130 των ιπτάμενων δελφινιών—και, καθώς είναι φτιαγμένα εξ ολοκλήρου από ανθρακονήματα, είναι φιλικότερα στο περιβάλλον με δεδομένο τον χαμηλό δείκτη εκπομπών άνθρακα ανά μεταφερόμενο άτομο ανά μίλι, εξηγούν οι ειδικοί. Να σημειωθεί ότι διαθέτουν και φωτοβολταϊκές μονάδες, που θα καλύπτουν τις ανάγκες φωτισμού και ηλεκτροδότησης των ξενοδοχειακών υπηρεσιών.

Τα Aero έχουν μέγιστη ταχύτητα 32,2 κόμβων με πλήρες φορτίο, ολικό μήκος 36 μ., πλάτος 9,7 μ. και η εσωτερική διαρρύθμιση και γενικότερα ο σχεδιασμός τους στοχεύουν να προσφέρουν πολύ μεγαλύτερες ανέσεις και καλύτερες υπηρεσίες. Με τη δρομολόγησή τους θα αυξηθεί η διαθέσιμη μεταφορική ικανότητα για τους προορισμούς του Αργοσαρωνικού. Υπόσχονται μια νέα εποχή για τον Αργοσαρωνικό, αλλά και νοσταλγία για τα θορυβώδη και τρεμάμενα σοβιετικά «Μέτεορα», που έφεραν πρώτα τις υψηλές ταχύτητες για τους επιβάτες στις ελληνικές θάλασσες.

Προσδοκίες για επιπλέον έσοδα έως 1 δισ. ευρώ από τον τουρισμό

Μπορούν να ανοίξουν τον δρόμο για πρόσθετα μέτρα στήριξης μετά το καλοκαίρι

Εναν επιπλέον δημοσιονομικό χώρο 600 εκατ. ευρώ έως 1 δισ. ευρώ μπορεί να εξασφαλίσει στην κυβέρνηση μια καλή πορεία του τουρισμού φέτος και συγκεκριμένα η αύξηση των τουριστικών εσόδων στο 90% των αντίστοιχων του 2019, έναντι 80% που έχει προβλεφθεί στο Πρόγραμμα Σταθερότητας.

Αυτό είναι το περιθώριο στο οποίο εναποτίθενται οι ελπίδες για συνέχιση των μέτρων στήριξης, π.χ. στη βενζίνη, καθώς το fuel pass 2 λήγει στο τέλος Σεπτεμβρίου και ίσως και για κάτι παραπάνω, ανάλογα με τη διαμόρφωση του εκλογικού ημερολογίου. Σημειώνεται ότι τα μέτρα που έχουν ήδη ληφθεί φέτος –τα περισσότερα για το ενεργειακό κόστος– φτάνουν τα 8,5 δισ. και τα 3,2 δισ. επιβαρύνουν τον προϋπολογισμό (τα υπόλοιπα καλύπτονται από το Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης).

Από την άλλη, όπως εξηγούν στο υπουργείο Οικονομικών, τα πιθανά επιπλέον έσοδα από τον τουρισμό είναι επίσης το περιθώριο ασφαλείας σε περίπτωση αύξησης της τιμής του ηλεκτρικού ρεύματος. Τα μέτρα τα οποία έχουν ανακοινωθεί για τη συγκράτηση των τι-

μολογιών που καίνε τους καταναλωτές, ύψους 850 εκατ. ευρώ, για το δεύτερο εξάμηνο φέτος, βασίζονται στην παραδοχή για τιμή ηλεκτρικού ρεύματος 225 ευρώ/MWH. Με τιμή στα 300 ευρώ/MWH όπως είναι σήμερα, για όλο το δεύτερο εξάμηνο, το κόστος θα εκτιναχθεί στο 1,5 δισ. ευρώ, όπως εκτιμούν στο υπουργείο Οικονομικών, εξαντλώντας ή και υπερβαίνοντας όλο τον επιπλέον δημοσιονομικό χώρο που θα δημιουργήσει μια ενδεχόμενη καλή πορεία του τουρισμού. Το ρόλι τιμών ίσως να μην κρατήσει βεβαίως όλο τον χρόνο, αλλά η μείωση ροής φυσικού αερίου από τη Ρωσία δεν επιτρέπει εφυσικασμό. Αν μάλιστα η μείωση ενταθεί το προσεχές διάστημα, σημειώνει υψηλόβαθμη πηγή του οικονομικού επιτελείου, υπάρχει κίνδυνος να μπει η Ευρώπη σε ύφεση, οπότε αλ-λάζουν όλα τα δεδομένα, προφανώς προς το χειρότερο και για την Ελλάδα. «Τότε μιλάμε για άλλο σενάριο», σχολιάζει.

Ετσι, μόνο αν το ρεύμα δεν εξαντλήσει την ανάσα που αναμένεται να δώσει ο τουρισμός και δεν περάσουμε στο σενάριο της ύφεσης στην Ευρώπη, θα υπάρξει περιθώριο για επιπλέον παροχές, εντός

του ορίου για πρωτογενές έλλειμμα 2% του ΑΕΠ, εξηγούν στο υπουργείο Οικονομικών. Σε αυτή τη φάση, η τήρηση του ορίου του 2% είναι σημαντική για την κυβέρνηση, καθώς ένας ενδεχόμενος δημοσιονομικός εκτροχιασμός θα κόστιζε ακριβά σε όρους κόστους δανεισμού της χώρας και προοπτικής επίτευξης της επενδυτικής βαθμίδας.

Σε κάθε περίπτωση, με τον στόχο του ελλείμματος στο 2% του ΑΕΠ, δεν «χωράνε» πολλά νέα μέτρα. Αυτή τη στιγμή, με τις παραδοχές του Προγράμματος Σταθερότητας (τουρισμός στο 80% του ΑΕΠ, ρυθμός ανάπτυξης 3,1% και πληθωρισμός 5,9%) δεν υπάρχει κανένα επιπλέον περιθώριο.

Η υπέρβαση των εσόδων του Μαΐου, διευκρινίζουν, ύψους 362 εκατ. ευρώ, αφορούσε σύγκριση με τον προϋπολογισμό του 2022 και όχι το Πρόγραμμα Σταθερότητας που έγινε τον Απρίλιο και προβλέπει υψηλότερα έσοδα – λόγω πληθωρισμού. Με τις παραδοχές του Προγράμματος Σταθερότητας, αυτό που θα δώσει τον πρόσθετο δημοσιονομικό χώρο θα είναι μόνο ένας ενδεχόμενος υψηλότερος ρυθμός ανάπτυξης ή/και υ-

ψηλότερα τουριστικά έσοδα από τα προβλεπόμενα. Σημειώνεται ότι μια αύξηση των τουριστικών εσόδων κατά 10 μονάδες ισοδυναμεί περίπου με αύξηση 1,8 δισ. ευρώ στο ΑΕΠ και 600 εκατ. ευρώ έως 1 δισ. ευρώ στα φορολογικά έσοδα, περίπου. Κάποιες εκτιμήσεις αναφέρουν ότι μπορεί και να φτάσουν τα τουριστικά έσοδα στο 100% ή και παραπάνω του 2019. Αλλά το ίδιο πιθανό είναι και η εκτίναξη της τιμής του φυσικού αερίου και άρα του ηλεκτρικού ρεύματος.

Αν, παρ' όλα αυτά, υπάρξει χώρος και δεν τον εξαντλήσει η αύξηση της τιμής του ρεύματος, το πρώτο μέτρο που πιθανότατα θα λάβει η κυβέρνηση θα είναι η επέκταση του fuel pass και της επιδότησης του ντιζελ κατά 3 μήνες ακόμη, ως το τέλος του χρόνου. Σύμφωνα με τα μέτρα που ανακοινώθηκαν την περασμένη εβδομάδα, το κόστος του μέτρου αυτού για το τρίμηνο ανέρχεται σε περίπου 300 εκατ. ευρώ.

Το ενδεχόμενο επανάληψης του μέτρου της «επιταγής ακριβείας», μιας βοήθειας στους ασθενέστερους για το αυξημένο κόστος ζωής, αντιμετωπίζεται προς το παρόν με επιφύλαξη, καθώς η

Επιπλέον δημοσιονομικό χώρο μπορεί να εξασφαλίσει στην κυβέρνηση μια καλή πορεία του τουρισμού φέτος και συγκεκριμένα η αύξηση των τουριστικών εσόδων στο 90% των αντίστοιχων του 2019.

επιβάρυνση για τον προϋπολογισμό είναι επίσης υψηλή, 320 εκατ. ευρώ. Αλλά, βεβαίως, οι προτεραιότητες αλλάζουν, ιδίως αν επίκειται εκλογική αναμέτρηση. Στο υπουργείο Οικονομικών σημειώνουν, εξάλλου, ότι εκτινάσσεται στα ύψη και το ενεργειακό κόστος των φορέων της γενικής κυβέρνησης. Τα 500 εκατ. ευρώ που εντάχθηκαν στα μέτρα της περασμένης εβδομάδας ίσως να μην αποδεχθούν αρκετά, καθώς ήδη δαπανήθηκαν 300 εκατ. ευρώ.

Η κυβέρνηση, όμως, έχει κι άλλη μια δύσκολη μάχη να δώσει το φθινόπωρο, προκειμένου να εξασφαλίσει δημοσιονομικό χώρο το 2023 για την επέκταση σε συνταξιούχους και δημοσίους υπαλλήλους του μέτρου της αναστολής της

εισφοράς αλληλεγγύης. Το μέτρο επιχειρήθηκε να ενταχθεί στο Πρόγραμμα Σταθερότητας, αλλά δεν «χώρεσε», με βάση τον κανόνα για την αύξηση των δαπανών, που προβλέπει ότι η μεταβολή των δαπανών, αφαιρουμένων των μόνιμων μέτρων, δεν μπορεί να υπερβαίνει τη μακροπρόθεσμη προβλεπόμενη ανάπτυξη. Καθώς το μέτρο αυτό, κόστους περίπου 450 εκατ. ευρώ, θα ήταν μόνιμο, δεν πέρασε τον «πύξυ» των κοινοτικών περιορισμών. Η κυβέρνηση θα υποχρεωθεί σε σκληρή διαπραγμάτευση και εξεύρεση πρόσθετου δημοσιονομικού χώρου για να πετύχει τον στόχο αυτό, που είναι προτεραιότητά της – και αυτονόητα, αφού αυξάνει τις αποδοχές μεγάλων μεριδίων του εκλογικού σώματος.

Τα ρεζερβουάρ γεμίζουν παρά το ράλι των τιμών

Είναι η ζήτηση για τα καύσιμα «ανελαστικά»; Ακόμη και μια εκρηκτική αύξηση των τιμών, όπως αυτή που βιώνουν τους τελευταίους μήνες οι καταναλωτές στην Ελλάδα, δεν μπορεί να κάμψει –τουλάχιστον σε μεγάλο βαθμό– την κατανάλωση; Τα στοιχεία που καταφθάνουν κάθε μήνα στο υπουργείο Οικονομικών αυτό δείχνουν, τουλάχιστον προς το παρόν. Με τη μέση τιμή της αμόλυβδης στα 2,4 ευρώ το λίτρο και την αντίστοιχη του πετρελαίου κίνησης να έχει σκαρφαλώσει πάνω από τα δύο ευρώ παρά την απευθείας κρατική επιδότηση, τα στοιχεία του ειδικού φόρου κατανάλωσης αποτυπώνουν τεράστια αντοχή στην κατανάλωση. Τον Απρίλιο του

2022, τα έσοδα από τον ειδικό φόρο κατανάλωσης στο πετρέλαιο κίνησης απέδωσαν 116 εκατ. ευρώ. Τον αντίστοιχο περυσινό μήνα είχαν αποφέρει 113 εκατ. ευρώ.

Και αν η κατανάλωση του 2021 δεν είναι ενδεικτική εξαιτίας των περιορισμών στις μετακινήσεις που επιβλήθηκαν λόγω πανδημίας, η αντίστοιχη σύγκριση με το 2019 βγάζει και αυτή αύξηση, καθώς προ τριετίας (πριν δηλαδή ξεκινήσει η πανδημία) οι εισπράξεις είχαν ανέλθει στα 110 εκατ. ευρώ. Όσο για την αμόλυβδη, τον Απρίλιο του 2022 ο ειδικός φόρος κατανάλωσης των 70 λεπτών ανά λίτρο απέφερε 159 εκατ. ευρώ από 142 εκατ. ευρώ το 2021 (σ.σ. αναμενόμεν

η αύξηση καθώς το Πάσχα του 2021 οι Έλληνες δεν πήγαν στα χωριά τους), ενώ το 2019 οι εισπράξεις ήταν 171 εκατ. ευρώ.

Οι εισπράξεις του ειδικού φόρου κατανάλωσης αποτελούν ασφαλή μονάδα μέτρησης της κατανάλωσης, καθώς δεδομένου ότι ο φόρος επιβάλλεται με ένα σταθερό ποσό ανά λίτρο και στο πετρέλαιο κίνησης και στην αμόλυβδη, η οποία μεταβολή στα έσοδα είτε προς τα πάνω είτε προς τα κάτω μπορεί να προκύψει μόνο από τη μεταβολή στον όγκο πωλήσεων. Από την πορεία εκτέλεσης του προϋπολογισμού του Μαΐου, το οικονομικό επιτελείο έχει ενδείξει ότι η εικόνα των λίγο μειωμένων πω-

λήσεων στην αμόλυβδη σε σχέση με το 2019 αλλά και των σταθερών ή λίγο αυξημένων πωλήσεων στο πετρέλαιο κίνησης, έχει επιβεβαιωθεί και κατά τον προηγούμενο μήνα.

Τα μακροχρόνια στοιχεία κατανάλωσης της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής επιβεβαιώνουν τη σχετική «σταθερότητα» των κατανάλώσεων υπό φυσιολογικές συνθήκες. Το 2015 κατανάλωθηκαν 2,35 εκατομμύρια μετρικοί τόνοι αμόλυβδης, 105 χιλιάδες μετρικοί τόνοι σούπερ αμόλυβδης, 2,5 εκατομμύρια μετρικοί τόνοι πετρελαίου κίνησης και 485 χιλιάδες τόνοι υγραερίου κίνησης: σύνολο, περίπου 5,45 εκατομμύρια τόνοι ή πέντε δισεκατομμύρια λίτρα.

Κατανάλωση καυσίμων κίνησης			
	2015	2019	Μεταβολή
Αμόλυβδη	2.349.848	2.032.796	-13,49%
Σούπερ αμόλυβδη	105.025	246.044	134,27%
Πετρέλαιο κίνησης	2.513.318	2.730.084	8,62%
Υγραέριο κίνησης	485.846	650.536	33,90%
	5.454.037	5.659.460	3,77%

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Το 2019, οι πωλήσεις ήταν 5,659 δισ. λίτρα, δηλαδή αυξημένες κατά περίπου 4%. Προφανώς στις διάφορες κατηγορίες

καυσίμων υπήρξαν μεταβολές αλλά αυτό αποδίδεται στις καταναλωτικές συνήθειες.

2 ΝΕΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Με τη δύναμη της τεχνολογίας, η Cyta δημιουργεί την Κύπρο του αύριο, προσφέροντας υπηρεσίες ψηφιακής επικοινωνίας, που επιτρέπουν στους ανθρώπους να εργάζονται, να παίζουν, να φαντάζονται και να καινοτομούν. Η Cyta εξελίσσεται και αναπτύσσεται συνεχώς. Η μάρκα μας συνδυάζει τη μακρά ιστορία μας, πολυάριθμες ιστορίες επιτυχίας, διεθνείς διακρίσεις και εξαιρετικά οικονομικά αποτελέσματα. Μας χαρακτηρίζουν η ανώτερη εμπειρία πελάτη και η τεχνολογική αριστεία, που δημιουργούν εξαιρετικά ισχυρές συναισθηματικές συνδέσεις με τους πελάτες μας. Η κουλτούρα μας δίνει τη δυνατότητα στους ανθρώπους να κάνουν την πιο καθοριστική εργασία της καριέρας τους σε ένα περιβάλλον που αποτελείται από παθιασμένους και έξυπνους ανθρώπους που αγαπούν αυτό που κάνουν.

Είμαστε η μεγαλύτερη εταιρεία τηλεπικοινωνιών στην Κύπρο και αναζητούμε δύο ανώτερα εκτελεστικά στελέχη που είναι πρόθυμα να αναλάβουν ουσιαστικό ρόλο στην επιτυχία μας. Ως ανώτερο εκτελεστικό στέλεχος, θα είστε βασικός παράγοντας στην περαιτέρω εξέλιξη της Cyta. Η διαφορά που μπορείτε να κάνετε είναι πολύ μεγάλη.

Είστε διατεθειμένοι να αντιμετωπίζετε προκλήσεις σε καθημερινή βάση; Σας αρέσει να καθοδηγείτε τους ανθρώπους να κάνουν τη διαφορά; Είναι κίνητρο για σας, η πραγματοποίηση ουσιαστικής αλλαγής; Αν η απάντηση στα πιο πάνω είναι ναι, τότε είστε έτοιμοι να πάρετε τη Cyta και την καριέρα σας στο επόμενο επίπεδο.

Ελάτε μαζί μας στη Cyta και μοιραστείτε το όραμά μας για τη δημιουργία ενός ψηφιακού μέλλοντος σε έναν νέο πιο ανθρώπινο, πιο βιώσιμο κόσμο, όπου όλοι συμμετέχουμε ενεργά.

Chief Commercial Officer

Chief Operations Officer

Οι θέσεις θα είναι με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου πενταετούς διάρκειας δυναμένης να ανανεωθεί για ακόμα πέντε έτη με απόφαση της Αρχής, νοουμένου ότι σε καμία περίπτωση δεν θα υπάρχει υπέρβαση του καθορισμένου ορίου ηλικίας υποχρεωτικής αφυπηρέτησης.

Η πλήρης προκήρυξη, οι Όροι Εργασίας των Ανώτερων Διευθυντών, η Αίτηση Διορισμού, το Ερωτηματολόγιο, η Δήλωση Προσωπικών Δεδομένων και οι περί του Προσωπικού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Γενικοί Κανονισμοί βρίσκονται αναρτημένα στην ιστοσελίδα www.cyta.com.cy/vacancies-c-level/el

Οι άμυνες έναντι του υψηλού πληθωρισμού

Τι συστήνουν οικονομικοί σύμβουλοι για δάνεια, αγορές και αποταμιεύσεις στην αβέβαιη εποχή του ακριβού χρήματος

Της **ΕΥΓΕΝΙΑΣ ΤΖΩΡΤΖΗ**

Για δεκαετίες, ο πληθωρισμός για τους οικονομολόγους ήταν ό,τι και η ιλαρά για τους γιατρούς. Θεωρητικώς μάθαιναν γι’ αυτόν στα πανεπιστήμια, αλλά πρακτικός είχε σχεδόν εξαφανιστεί. Η παγκοσμιοποίηση, η εύκολη κίνηση κεφαλαίων από τον ανεπτυγμένο κόσμο και φθηνών αγαθών και εργαζομένων από τον αναπτυσσόμενο είχε μειώσει δραστικά τις πιθανότητες εκδήλωσης σοβαρών πληθωριστικών πιέσεων. Κι

αν από καιρού εις καιρόν έκαναν την εμφάνισή τους, αρκούσαν διακριτικές παρεμβάσεις των κεντρικών τραπεζών για να τις εξουδετερώσουν σε σχετικά σύντομο χρονικό διάστημα. Μέχρι τα τέλη του προηγούμενου χρόνου η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και η Ομοσπονδιακή Τράπεζα των Ηνωμένων Πολιτειών μιλούσαν για προσωρινό πληθωρισμό. Μόλις στις 22 Νοεμβρίου του 2021 ο Πάουελ είπε πως ίσως πρέπει να μη χρησιμοποιεί πια αυτόν τον όρο, καθώς οι κίνδυνοι ενός «ε-

Φροντίστε να εξοφλήσετε το ακριβότερο προϊόν που σας βαραίνει, για να απελευθερώσετε ρευστότητα.

πιμону» πληθωρισμού αυξήθηκαν. Κι αν οι επιφανέστεροι των οικονομολόγων και των διαμορφωτών της νομισματικής πολιτικής δυσκολεύονται να διαχειρι-

στούν το φαινόμενο, το ίδιο ισχύει πολύ περισσότερο για τον απλό κόσμο. Ακόμη και στη χώρα μας, με τη μακρά παράδοση υψηλού πληθωρισμού, οι μεγάλες μεταβολές των τιμών ήταν μέχρι πρόσφατα χαρακτηριστικό μιας άλλης εποχής, ενός άλλου νομίσματος. Απροετοίμαστοι όλοι, από τους οικονομολόγους έως τους απλούς ανθρώπους, απέναντι στο πληθωριστικό σοκ, προσπαθούμε να διαχειριστούμε υπό νέες συνθήκες τα οικονομικά μας. Τι κάνω με το δάνειο, με τις αποταμιεύσεις μου;

Είναι καλή περίοδος να κάνω την κίνηση για την αγορά αυτοκινήτου ή κατοικίας; Κατά πόσον η αβεβαιότητα θα πρέπει να με κάνει να ματαιώσω τα σχέδιά μου και αν ναι, ποιες προτεραιότητες θα πρέπει να βάλω; Με συμφέρει να μεταφέρω τα χρήματά μου σε ένα επενδυτικό προϊόν τη στιγμή που οι αγορές πέφτουν; «Καθώς τα επιτόκια αυξάνονται, είναι λογικό να επισπεύσουμε ορισμένα οικονομικά σχέδια και να αναβάλουμε άλλα», συστήνουν οι οικονομικοί σύμ-

βουλοι και γι’ αυτό ίσως «είναι σκόπιμο κάποιος να επικεντρωθεί στην αποπληρωμή του χρέους του προτού γίνει αυτό ακόμα πιο ακριβό». «Φροντίστε να εξοφλήσετε το ακριβότερο προϊόν που σας βαραίνει για να απελευθερώσετε ρευστότητα και αξιοποιήστε τις καταθέσεις σας για μια μακροπρόθεσμη αποταμίευση για να βγείτε κερδισμένοι», είναι ο κανόνας βάσει του οποίου θα σταθμίσετε τα οικονομικά σας σε περιβάλλον υψηλού πληθωρισμού.

ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΑ ΔΑΝΕΙΑ / ΚΑΡΤΕΣ

Η έξυπνη χρήση της πιστωτικής

Ανοδος των επιτοκίων θα υπάρξει στα καταναλωτικά δάνεια, ενώ σε ό,τι αφορά τις πιστωτικές κάρτες το πιθανότερο είναι να μην επηρεαστούν, καθώς είναι ήδη υψηλά. Το μέσο επιτόκιο ενός καταναλωτικού δανείου διαμορφώνεται κοντά στο 12%, ενώ η πιστωτική κάρτα είναι ακόμη πιο ακριβή, καθώς οι αγορές επιβαρύνονται με επιτόκιο μεταξύ 16%-19%. Εάν μάλιστα κάνετε ανάληψη από την πιστωτική σας κάρτα, το επιτόκιο ξεπερνάει ακόμη και το 20% και γι’ αυτό η επιλογή τού να «τραβήξετε» χρήματα από την πιστωτική

σφέρουν οι τράπεζες» και τα οποία δίνουν αξία στις αγορές σας. Σε κάθε περίπτωση, για τη σωστή χρήση της κάρτας δεν πρέπει να μας διαφεύγουν ποτέ κάποιες βασικές αρχές.

Βασικός κανόνας είναι ότι πρέπει να πληρώνετε το σύνολο της μηνιαίας δόσης που αναλογεί κάθε μήνα και όχι την ελάχιστη καταβολή, που είναι συνήθως πολύ μικρό ποσό. Η πληρωμή της ελάχιστης καταβολής δεν είναι παρά ένας τρόπος να συσσωρεύετε χρέη, καταβάλλοντας υψηλούς τόκους και ήταν και βασική αιτία της υπερχρέωσης την προηγούμενη δεκαετία.

Επίσης η μηνιαία δόση που πληρώνετε θα πρέπει να μην υπολείπεται ούτε ένα ευρώ από αυτό που αναγράφει το μηνιαίο statement. Έτσι, ακόμη και εάν η δόση είναι 90,50 ευρώ, θα πρέπει να πληρώσετε το ακριβές ποσό, αφού εάν βάλετε 90 ευρώ, θα επιβαρυνθείτε με τόκους για το σύνολο του ποσού και όχι μόνο για τα 50 λεπτά που σας διέφυγε να πληρώσετε.

Αν πρέπει να καταφύγετε σε ένα καταναλωτικό δάνειο μπορείτε εναλλακτικά να προτιμήσετε την υπερανάληψη από τον λογαριασμό σας, που έχει ελαφρώς χαμηλότερο επιτόκιο και σίγουρα χαμηλότερα διαχειριστικά έξοδα, που διαμορφώνονται περίπου στα 20 ευρώ τον χρόνο. Προϋπόθεση για να αξιοποιήσετε την υπερανάληψη είναι να σας ανοίξει για λογαριασμό μισθοδοσίας και φυσικά να είστε συνεπείς στις υπολοιπές οφειλές σας προς την τράπεζα, έτσι ώστε να σας ανοίξει αυτή τη γραμμή πίστωσης που είναι ιδιαίτερα δεδομένη στο εξωτερικό, καθώς δίνει τη δυνατότητα σε κάποιον να «τραβήξει» ποσά από έναν λογαριασμό που «φορτώνει» κάθε φορά που μπαίνει ο μισθός.

Βασικός κανόνας είναι ότι πρέπει να πληρώνετε το σύνολο της μηνιαίας δόσης και όχι την ελάχιστη καταβολή.

σας κάρτα για την κάλυψη καθημερινών αναγκών, απαγορεύεται διά ροπάλου. Οι Έλληνες είναι πλέον συντηρητικοί στη χρήση της πιστωτικής τους κάρτας, εξηγεί ο Γιάννης Γραμματικός, γενικός διευθυντής Προϊόντων Λιανικής Τραπεζικής της Τράπεζας Πειραιώς.

«Η πιστωτική κάρτα είναι στην πραγματικότητα ένα εργαλείο πληρωμών. Το όφελος είναι ασφάλεια και ευκολία στις καθημερινές συναλλαγές, σε φυσικά ή ηλεκτρονικά καταστήματα και διευκόλυνση στις συναλλαγές μεγαλύτερης αξίας, είτε μέσα από χρήση των άτοκων δόσεων είτε με χρήση του ορίου της κάρτας». Βασικό κριτήριο στην επιλογή της κατάλληλης πιστωτικής κάρτας, σύμφωνα με τον κ. Μαράβα, «είναι και τα προγράμματα πιστότητας που προ-

Για νέες αγορές το σταθερό επιτόκιο αποτελεί ασφαλή λύση για όσα νοικοκυριά θέλουν να έχουν αυστηρό έλεγχο των οικονομικών τους.

ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΑ

Πότε συμφέρει η μετατροπή σε σταθερό επιτόκιο

Η αγορά κατοικίας αποτελεί μια δύσκολη επιλογή που εφάρσον στοχεύει στη στέγαση του νοικοκυριού δεν θα πρέπει ίσως να ματαιωθεί, με δεδομένο την άνοδο των τιμών των ενοικίων αλλά και την άνοδο των τιμών στο κατασκευαστικό κόστος, που ακόμα και αν ο πληθωρισμός αποκλιμακωθεί από το 2023, η ακριβεία θα παραμείνει. Όπως εξηγεί ο γενικός διευθυντής Retail Banking της Eurobank Ιάκωβος Γιαννακλής, «οι πελάτες στεγαστικών δανείων πλέον έχουν ένα τελείως διαφορετικό προφίλ από ό,τι στην προ κρίσης εποχή και ζητούν ποσοστό χρηματοδότησης που δεν υπερβαίνει το 65% κατά μέσον όρο, χρηματοδοτώντας το υπόλοιπο της αγοράς με ίδια κεφάλαια». Αρα η λήψη ενός στεγαστικού δανείου δεν αποτελεί μια οριακή απόφαση, αλλά μια συνειδητή επιλογή που υπαγορεύεται από μια πραγματική ανάγκη.

Σε κάθε περίπτωση, η άνοδος των επιτοκίων θα επηρεάσει όλα τα δάνεια που

είναι με κυμαινόμενο επιτόκιο και άμεση θα είναι η επίπτωση στα δάνεια που έχουν συνταχθεί στο παρελθόν. Τα κυμαινόμενα επιτόκια των στεγαστικών δανείων συνδέονται με το ευρίβορ 3μήνου που βρίσκεται σήμερα στο 0,172% και σύμφωνα με τις εκτιμήσεις θα κινηθεί σε θετικό έδαφος έως τα τέλη του χρόνου. Έτσι, για ένα δάνειο 100.000 ευρώ με διάρκεια αποπληρωμής τα 30 έτη και επιτόκιο 3,75%, η μηνιαία δόση είναι σήμερα 463 ευρώ, ενώ κάθε αύξηση κατά 0,25% συνεπάγεται αύξηση δόσης κατά 14 ευρώ. Αν το δάνειο έχει ήδη διανύσει μια 10ετή περίοδο, δηλαδή το πάρατε το 2012, η αύξηση περιορίζεται σε 10 ευρώ, καθώς έχει ήδη αποπληρωθεί το μεγαλύτερο μέρος των τόκων και αυτό που μένει είναι κυρίως κεφάλαιο που δεν επηρεάζεται από την αύξηση των επιτοκίων. Αν η αύξηση των επιτοκίων φτάσει τη 1 μονάδα, η επιβάρυνση στη μηνιαία δόση θα φτάσει τα 56 ή τα 40 ευρώ αντίστοιχα.

Για νέες αγορές το σταθερό επιτόκιο αποτελεί ασφαλή λύση για όσα νοικοκυριά θέλουν να έχουν αυστηρό έλεγχο των οικονομικών τους και είναι ευαίσθητα σε μεταβολές των μηνιαίων δαπανών τους, «εξασφαλίζοντας σταθερή δόση ακόμα και για 30 χρόνια», επισημαίνει ο κ. Παντελής Μαράβας, βοηθός γενικός διευθυντής Retail Segments της Εθνικής Τράπεζας. Το μέσο σταθερό επιτόκιο για μια 10ετή περίοδο διαμορφώνεται σήμερα μετά και τις πρόσφατες αυξήσεις στις οποίες προχώρησαν οι τράπεζες κοντά στο 3,5%, αλλά με βάση τις προβλέψεις η άνοδος στα επιτόκια αυτής της κατηγορίας μπορεί να φτάσει έως και τη 1 μονάδα τους προσεχείς μήνες, και αυτό είναι ένας παράγοντας που θα πρέπει να λάβουν υπόψη τους όσοι έχουν αποφασίσει να προχωρήσουν στην αγορά κατοικίας για τη στέγαση των αναγκών του νοικοκυριού τους. Για όσους έχουν μεγαλύτερη ευελιξία, το κυμαινόμενο επιτόκιο εξακολουθεί να

είναι φθηνό και εφόσον ο πληθωρισμός τιθασευθεί στο επίπεδο του 3% από τον επόμενο χρόνο, όπως εκτιμούν οι αναλυτές, δεν θα πρέπει να περιμένουν και μεγάλες αυξήσεις από την ΕΚΤ.

Οι τράπεζες δίνουν τη δυνατότητα μετατροπής των παλιών κυμαινόμενων επιτοκίων σε σταθερά, χωρίς σημαντικό κόστος που διαμορφώνεται κοντά στα 200 ευρώ. Να σημειωθεί ότι με παλαιότερη απόφαση του Αρείου Πάγου η επιβολή πένταλτι για τη μετατροπή του επιτοκίου έχει καταργηθεί και έτσι η μόνη επιβάρυνση είναι τα έξοδα φακέλου. Για όσους όμως έχουν δάνειο από το παρελθόν η άσκηση για το κατά πόσον συμφέρει η μετατροπή του επιτοκίου από κυμαινόμενο σε σταθερό, θα πρέπει να λάβει υπόψη το πότε υπογράφηκε η σύμβαση και κατά πόσον είναι κοντά στη λήξη της τοκοχρεωλυτικής περιόδου, δηλαδή του χρόνου που η δόση του δανείου είναι κυρίως τόκοι και όχι κεφάλαιο.

ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΕΙΣ

Οι εναλλακτικές που μπορούν να προσφέρουν υψηλές αποδόσεις

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι η μείωση στα επιτόκια καταθέσεων που συντελέστηκε τα πέντε τελευταία χρόνια, φέρνοντας το μέσο επιτόκιο μιας προθεσμιακής κατάθεσης περίπου στο 0,20%, έχει διαβρώσει τις οικονομίες των καταθετών, διαμορφωνοντας αρνητική πραγματική αποδοση, αν συνεκτιμηθεί και ο φόρος επί των καταθέσεων που διαμορφώνεται στο 0,15%. Όπως εξηγούν οι ειδικοί της αγοράς, ακόμη και ένας ετήσιος πληθωρισμός της τάξης του 2% κάθε χρόνο, σε βάθος 40 ετών, περίπου, μειώνει την αξία του κεφαλαίου περισσότερο από το μισό. Η μείωση της αγοραστικής δύναμης ήταν σχεδόν βελοδύνη μέχρι πρόσφατα, όταν ο πληθωρισμός ήταν κοντά στο 1% ή ακόμα και χαμηλότερα, αλλά όσο ο πληθωρισμός καλπάζει, η

διάβρωση του εισοδήματος μέσα από αυτόν τον μηχανισμό είναι ανησυχητική. «Σημαντικό είναι να μην ξεχνάμε ότι για τους αποταμιευτές δεν έχει μακροχρόνια αξία η ονομαστική τιμή των επιτοκίων αλλά η πραγματική. Με άλλα λόγια, αυτό που πρέπει να τους απασχολεί είναι η πραγματική απόδοση των χρημάτων τους, η οποία προκύπτει από τη διαφορά του επιτοκίου μείον τον πληθωρισμό», εξηγεί ο κ. Γιαννακλής από τη Eurobank.

Έτσι, ακόμη και αν τα επιτόκια καταθέσεων αυξηθούν κατά μισό ή 1 μονάδα, δεν μπορούν να αντιστρέψουν την αρνητική σχέση μεταξύ πραγματικής απόδοσης και πληθωρισμού.

Οι αποταμιευτές μπορούν πάντα να επιλέξουν να επενδύουν ένα μέρος των

Ακόμη και ένας ετήσιος πληθωρισμός 2%, σε βάθος 40 ετών, μειώνει την αξία του κεφαλαίου περισσότερο από το μισό.

κεφαλαίων τους σταδιακά για να καταφέρουν να εξομαλύνουν τις διακυμάνσεις των αγορών και να «κερδίσουν» τελικά τη μάχη με τον πληθωρισμό. Προς αυτή την κατεύθυνση υπάρχει πληθώρα επενδυτικών προτάσεων που μπορούν να εξασφαλίσουν μια πιο αποτελεσματική διαχείριση, ανάλογα πάντα με τις ανάγκες του κάθε πελάτη και τον βαθμό ρίσκου

που επιθυμεί να αναλάβει. Οι fund managers προτείνουν αμοιβαία κεφάλαια, έτσι ώστε να επιτυγχάνεται διασπορά του χαρτοφυλακίου και του κινδύνου, ειδικά όταν πρόκειται για επενδυτές που δεν είναι επαγγελματίες όπως είναι ο μέσος καταθέτης. «Οι επαγγελματίες διαχειριστές έχουν τη γνώση, την εμπειρία και τα μέσα για τη βέλτιστη, δυνατή διαχείριση των χρημάτων με προκαθορισμένα κριτήρια», εξηγεί ο διευθυντής συμβούλου της Eurobank Asset Management ΑΕΔΑΚ, Θεοφάνης Μουλωνάς, και η πορεία των αμοιβαίων κεφαλαίων σε βάθος χρόνου επιβεβαιώνει ότι αυτή η κατηγορία επενδύσεων μπορεί να εξασφαλίσει πραγματικές αποδόσεις που μπορούν να υπερκεράσουν τον πληθωρισμό, χωρίς να απαιτείται κάποιος

να είναι εξοικειωμένος με όρους όπως bear markets ή bull markets. Σε περιόδους υψηλού πληθωρισμού ευνοούνται οι τίτλοι σταθερού εισοδήματος, όπως τα κρατικά ομόλογα, και η τοποθέτηση σε ομόλογα του ελληνικού Δημοσίου θα μπορούσε να αποτελέσει μια επιλογή για όσους θέλουν να αυξήσουν την αξία των χρημάτων τους. «Το να βάζεις όμως όλα τα λεφτά σε ένα καλάθι είναι ένα λάθος που πρέπει κάποιος να αποφύγει», εξηγεί ο κ. Μουλωνάς και γι’ αυτό η σύσταση ενός χαρτοφυλακίου που απαρτίζεται από περισσότερα του ενός αμοιβαία κεφάλαια είναι η ενδεδειγμένη λύση. Εναλλακτικά, η επιλογή μιας ευέλικτης, μεικτής στρατηγικής, μέσω ενός π.χ. μεικτού αμοιβαίου κεφαλαίου, θα μπορούσε να αποτελέσει μία ακόμη

επιλογή για συντηρητικούς –και όχι μόνο– επενδυτές. Η αύξηση των επιτοκίων επηρεάζει ποικιλοτρόπως ένα επενδυτικό χαρτοφυλάκιο, καθώς επιδρά καθοδικά στις αποτιμήσεις των ομολόγων σταθερού επιτοκίου, ενώ επαναπροσδιορίζει την ελκυστικότητα του μετοχικού σκέλους του. Σύμφωνα με τους ειδικούς της Alpha Bank, «σε περιβάλλον ανοδικών επιτοκίων είναι προτιμότεα η έκθεση σε ομόλογα βραχυπρόθεσμης διάρκειας, κυμαινόμενο επιτόκιο ή συνδεδεμένα με την εξέλιξη του πληθωρισμού. Αναφορικά με το μετοχικό σκέλος, σε περίοδο ανοδικών επιτοκίων ευνοούνται οι μετοχές αξίας (value stocks) έναντι αυτών με κυκλικά χαρακτηριστικά, καθώς και κλάδοι όπως ο χρηματοοικονομικός και ο βιομηχανικός».

PLACELIFT

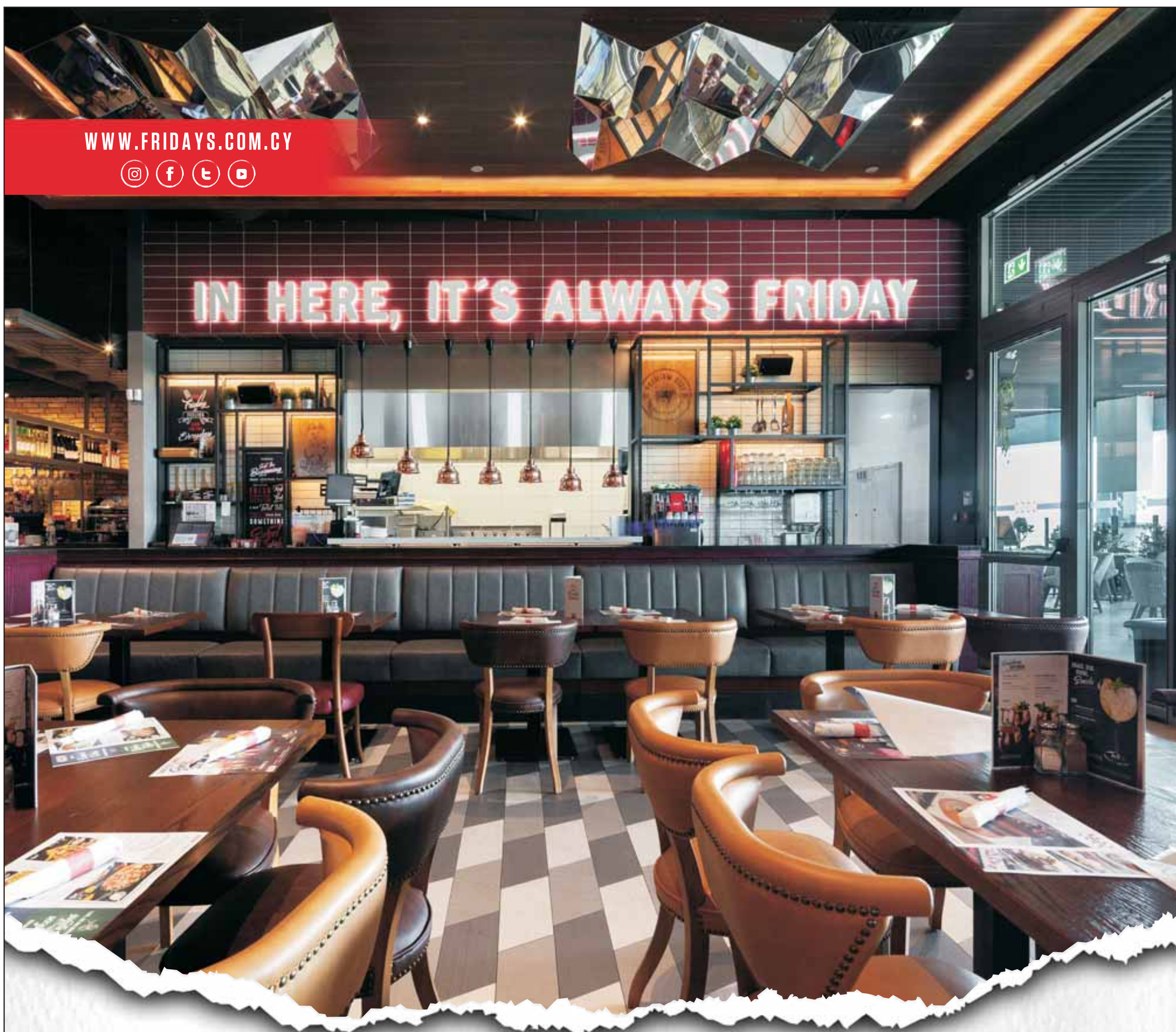
renovations - constructions

Τηλ: 77 770520

We will help you create the home of your dreams.

WWW.FRIDAYS.COM.CY

25 ΧΡΟΝΙΑ

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

4 ΠΟΛΕΙΣ

9 ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΑ

TO FRIDAYS

NICOSIA

City Centre: 22 674411
Mall of Cyprus: 22 815744
Nicosia Mall: 22 324422

LIMASSOL

Enaerios: 25 583355
MyMall: 25 812911
Marina: 25 051500

LARNACA

Finikoudes: 24 816666
Metropolis Mall: 24 642700

PAFOS

Kings Avenue Mall: 26 600345

Μαζικές πωλήσεις ακινήτων για την αποπληρωμή χρεών

Κατά τον τελευταίο χρόνο, καταγράφεται αυξημένη κινητικότητα στις πωλήσεων διαμερισμάτων, οικοπέδων και άλλων ακινήτων

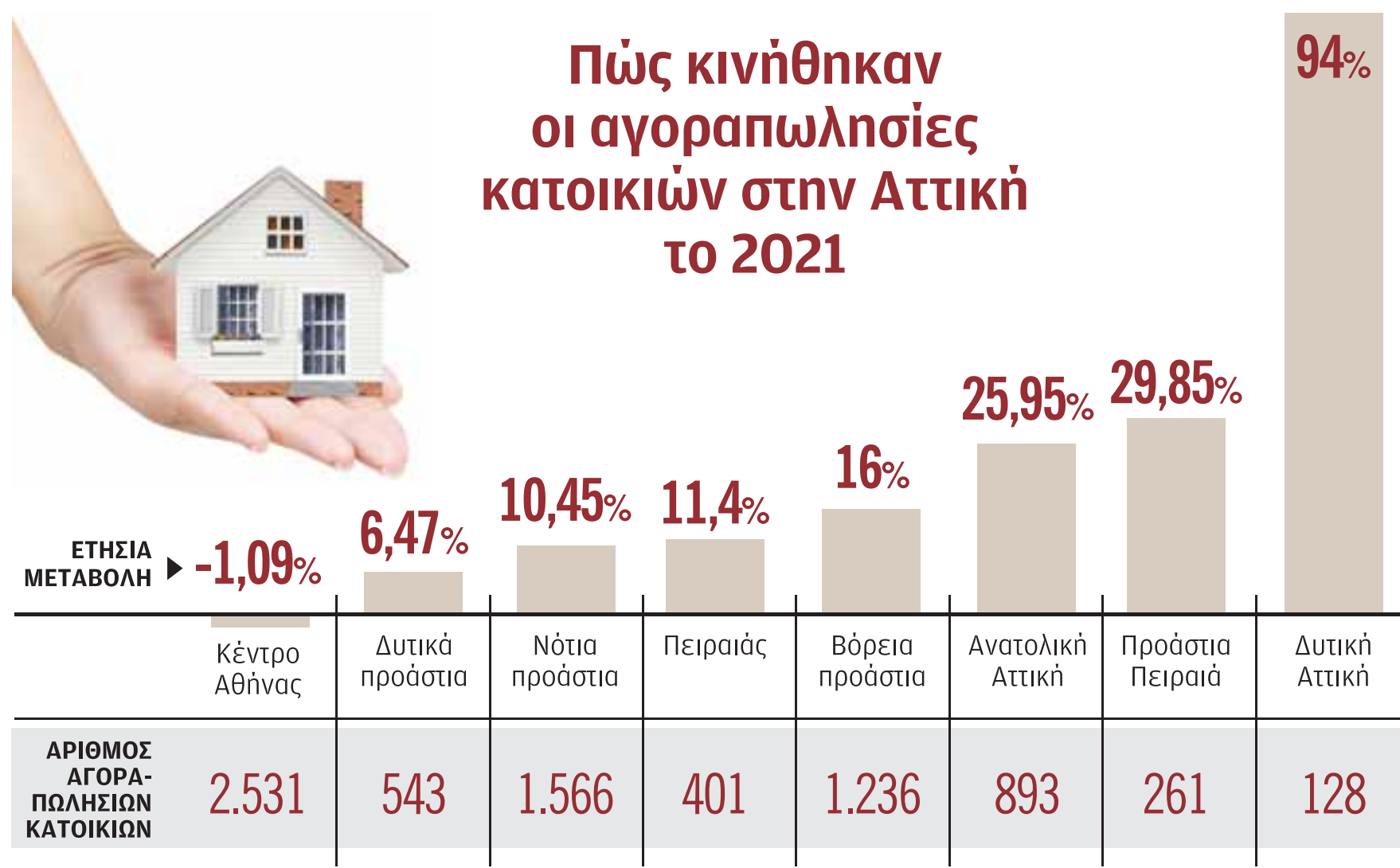
Του ΝΙΚΟΥ Χ. ΡΟΥΣΑΝΟΓΛΟΥ

Περίοδος δομικών μεταβολών θεωρείται η τρέχουσα για την αγορά ακινήτων στη χώρα, καθώς, όπως διαπιστώνουν φορείς του κλάδου, τα ελληνικά νοικοκυριά επιδιώκουν στην πώληση της πλεονάζουσας ακίνητης περιουσίας τους, προκειμένου να ανασάνουν οικονομικά και να αποπληρώσουν υποχρεώσεις και χρέη. «Η κατοχή ακινήτων μόνο και μόνο για να τα κληροδοτήσει κανείς στους απογόνους του ή να προικίσει τα παιδιά του έχει αρχίσει να φθίνει ως πρακτική, μετά την υπερδραστική κρίση και τα χρέη που αυτή συσώρευσε σε πλειάδα νοικοκυριών», αναφέρει ο Δευτέρης Ποταμιάνος, πρόεδρος του Συλλόγου Μεσιτών Αθηνών - Αττικής.

Πρόκειται για ακίνητα που κατά κύριο λόγο αποτιμώνται σε αξίες της τάξεως των 10.000 έως και 80.000 ευρώ.

Στο πλαίσιο αυτό, κατά τη διάρκεια του τελευταίου χρόνου, ιδίως από το 2021 και μετά, καταγράφεται αυξημένη κινητικότητα στο μέτωπο των πωλήσεων διαμερισμάτων, οικοπέδων και άλλων ακινήτων, που δεν ιδιοχρησιμοποιούνται από τα νοικοκυριά. Πρόκειται για το τρίτο ή το τέταρτο ακίνητο μιας οικογένειας, π.χ. ένα μικρό διαμέρισμα στο κέντρο της Αθήνας ή στον Πειραιά, ένα κτήμα στο χωριό ή κάτι συναφές, το οποίο είχε αποκτηθεί τις προηγούμενες δεκαετίες, με στόχο να κληροδοτηθεί στους απογόνους/κληρονόμους του ιδιοκτήτη.

Αυτά τα ακίνητα πωλούνται σήμερα μαζικά στην αγορά, προκειμένου οι κάτοχοί τους να αποπληρώσουν μια σειρά από χρέη, από πιστωτικές κάρτες και καταναλωτικά δάνεια μέχρι στεγαστικά και λογαριασμούς ενέργειας. Όπως τονίζει ο κ. Ποταμιάνος, «παρατηρείται μια κόπωση πολλών νοικοκυριών ανα-

ΠΗΓΗ: RE/MAX Estate (με χρήση της βάσης δεδομένων του Μητρώου Αξιών Ακινήτων του υπ. Οικονομικών)

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

φορικά με τη συνεχή προσπάθειά τους να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους. Ξεκίνησε το 2010-2011 με την οικονομική κρίση και εν πολλοίς συνεχίζεται μέχρι και σήμερα, καθώς σχεδόν αμέσως μετά την ολοκλήρωση των μηνών ξεκίνησε η υγειονομική κρίση και τώρα η ενεργειακή κρίση και το κύμα ακρίβειας». Στο πλαίσιο αυτό, πολλοί είναι εκείνοι που επιλέγουν να ρευστοποιήσουν την πλεονάζουσα ακίνητη περιουσία τους, ώστε να μην

έχουν πλέον τη συνεχή πίεση των οικονομικών υποχρεώσεων.

Πρόκειται για ακίνητα που κατά κύριο λόγο αποτιμώνται σε αξίες της τάξεως των 10.000 έως και 80.000 ευρώ, και τα οποία σήμερα είναι πιο εύκολο να πωληθούν κοντά στις πραγματικές τιμές τους, συγκριτικά με την περίοδο της οικονομικής κρίσης. Τότε, όπως και σήμερα, πολλοί αναζητούσαν ρευστότητα μέσω της πώλησης περιουσιακών στοιχείων τους, ωστόσο η α-

πουσία αγοραστικού ενδιαφέροντος άφηνε πολλά ακίνητα «στα αζήτητα», ενώ όσα διατέθηκαν τελικά, πωλήθηκαν σε τιμές πολύ χαμηλότερες σε σχέση με σήμερα.

Αντιθέτως, σήμερα υπάρχει γόνιμο έδαφος και ενδιαφερόμενοι τόσο Έλληνες όσο και επενδυτές από το εξωτερικό, εφόσον τα προς πώληση ακίνητα προσφέρονται για κάτι τέτοιο (π.χ. πρόκειται για διαμερίσματα κατάλληλα για αξιοποίηση μέσω βραχυχρόνιας μίσθω-

σης). Σύμφωνα με μεσιτικά γραφεία, όσοι αποκτούν τα ακίνητα αυτά ενδιαφέρονται κυρίως για την κεφαλαιοποίηση μελλοντικών υπεραξιών, π.χ. σε πέντε χρόνια από σήμερα, καθώς εκτιμούν ότι οι αξίες θα κινηθούν ανοδικά τα επόμενα χρόνια. Ακόμα ένας λόγος που κινητοποιεί πολλούς ενδιαφερόμενους αγοραστές είναι και το γεγονός ότι απομένουν πλέον λίγοι μήνες, κατά τους οποίους τα επιτόκια θα παραμείνουν σε τόσο χαμηλό επίπεδο. Με δε-

δομένο λοιπόν ότι ξεκινάει ένας κύκλος ανόδου των επιτοκίων, αρκετοί κρίνουν ότι η περίοδος αυτή είναι η τελευταία ευκαιρία για μια σημαντική επένδυση στην αγορά ακινήτων.

Τι δείχνουν τα στοιχεία

Η εικόνα αυτή αποτυπώνεται πλέον και στους αριθμούς. Σύμφωνα με σχετική έρευνα που πραγματοποίησε το μεσιτικό γραφείο RE/MAX Estate, αξιοποιώντας τα στοιχεία του Μητρώου Αξιών Ακινήτων του υπ. Οικονομικών, κατά το 2021 καταγράφηκε σημαντική αύξηση των αγοραπωλησιών κατοικιών στο μεγαλύτερο μέρος της Αττικής. Η μεγαλύτερη αύξηση με 94% παρατηρήθηκε στην περιοχή της Δυτικής Αττικής, ενώ ακολούθησαν με σχεδόν 30% τα προάστια του Πειραιά. Αύξηση κατά 26% σημειώθηκε στις αγοραπωλησίες κατοικιών στην Ανατολική Αττική, ενώ στο κέντρο της Αθήνας παρατηρήθηκε μικρή πτώση κατά 1%, γεγονός που αποδίδεται κυρίως στην απουσία αγοραστών από το εξωτερικό και δη την Κίνα, που είχαν κυριαρχήσει τα προηγούμενα χρόνια.

Αντίστοιχα, στα νότια προάστια (με βάση την κατηγοριοποίηση του μητρώου) σημειώθηκε αύξηση αγοραπωλησιών κατά 10,4%, με τις μεγαλύτερες αυξήσεις να καταγράφονται στο Παλαιό Φάληρο (23%), στην Καισαριανή (36%) και στην περιοχή του Ζωγράφου (21,8%). Στις περιοχές των βορείων προαστίων, η μέση αύξηση των αγοραπωλησιών άγγιξε το 16%, ωστόσο υπήρξαν περιοχές με πολύ υψηλότερη άνοδο, όπως π.χ. η Λυκόβρυση - Πεύκη, όπου οι συναλλαγές κατοικιών εκτοξεύθηκαν κατά 100%.

Αύξηση κατά 55,4% σημειώθηκε στο Γαλάτσι και κατά 52,6% στην περιοχή Φιλοθέη - Ψυχικού. Στη Δυτική Αττική, η μεγαλύτερη αύξηση παρατηρήθηκε στην περιοχή της Μάνδρας με 380%, ενώ ακολούθησε εκείνη της Ελευσίνας με άνοδο κατά 111%. Στα δυτικά προάστια, οι αγοραπωλησίες κατοικιών αυξήθηκαν κατά 6,4%, ενώ ξεχώρισαν οι περιοχές των Αγίων Αναργύρων - Καματερού (40,75%), Χαϊδαρίου (25,7%) και Πετρούπολης (18,18%).

GoGordian
REAL ESTATE

Ακίνητα υψηλής απόδοσης

Εμπορικό Κτήριο στη Λεωφόρο Στροβόλου, Λευκωσία

- Εξάωρο κτήριο σε προνομιακή θέση, κοντά στις Λεωφ. Αθαλάσσας και Σταυρού
- Πρόσφατα ανακαινισμένο με τις υψηλότερες προδιαγραφές
- Γωνιακή θέση, με πανοραμική θέα στη πόλη και το γραμμικό πάρκο Πεδιαίου
- Κατάστημα/εκθεσιακός χώρος στο ισόγειο και πρώτο όροφο
- Χώροι γραφείων στου επάνω ορόφους
- Συνολικό καλυμμένο εμβαδόν 2.428 τ.μ.
- 23 υπόγειοι χώροι στάθμευσης
- Το ακίνητο ενοικιάζεται σε αξιόπιστες εταιρείες προσφέροντας υψηλή ετήσια απόδοση

Ref: 7487

Η ιδανική επενδυτική ευκαιρία!

7777 5656
www.gogordian.com

€3,300,000

Οι επενδυτές κρατούν απόσταση από το Χρηματιστήριο Αθηνών

Προβληματίζει ο πολύ χαμηλός τζίρος των συνεδριάσεων το τελευταίο διάστημα

Της **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ**

Χωρίς «καύσιμα», καθώς ο τζίρος διαμορφώθηκε και πάλι σε πολύ χαμηλά επίπεδα, αλλά με αρκετή μεταβλητότητα, κινήθηκε το Χρηματιστήριο Αθηνών, με τις στριξίξεις από τραπεζικές μετοχές και επιλεγμένα blue chips να είναι περιορισμένες, τη στιγμή που τα ευρωπαϊκά χρηματιστήρια σημείωναν αξιοπρεπή κέρδη.

Η συσσώρευση συνεχίζεται στην εγχώρια αγορά, με τον Γενικό Δείκτη να μην μπορεί να απομακρυνθεί από το επίπεδο των 815-840 μονάδων εδώ και αρκετές συνεδριάσεις, αν και η εικόνα στους ευρωπαϊκούς μετοχικούς δείκτες δεν διαφέρει πολύ.

Αν και αναμενόταν το Χ.Α. να κινηθεί καλύτερα στις τελευταίες συνεδριάσεις του μήνα και του εξαμήνου, ωστόσο σύμφωνα με εγχώριους αναλυτές, ελ-

Ο Γενικός Δείκτης έκλεισε με οριακή άνοδο 0,09% στις 823,92 μονάδες, με τζίρο μόλις 47,98 εκατ.

λείψει θετικών εξελίξεων, οι πιθανότητες να κινηθεί χαμηλότερα σταδιακά πλέον αυξάνονται, με την περιοχή των 780-790 μονάδων να αποτελεί το κάτω όριο του εκτιμώμενου εύρους τιμών για την περίοδο. Παράλληλα, το επόμενο διάστημα δεικτοβαρείς εταιρείες όπως ΟΤΕ, Motor Oil, ΟΠΑΠ, ίσως και η Coca-Cola, κθούν μέρισμα, κάτι που θα επηρεάσει την εικόνα της αγοράς.

Πιο αναλυτικά, στα στατιστικά της συνεδρίασης, ο Γενικός Δείκτης έκλεισε με οριακή άνοδο 0,09% στις 823,92 μονάδες, ενώ ο τζίρος διαμορφώθηκε στα 47,98 εκατ. ευρώ.

Ο δείκτης υψηλής κεφαλαιοποίησης ενισχύθηκε κατά 0,32% στις 1.984,14

Η συσσώρευση συνεχίζεται στην εγχώρια αγορά, με τον Γενικό Δείκτη να μην μπορεί να απομακρυνθεί από το επίπεδο των 815-840 μονάδων, αν και η εικόνα στους ευρωπαϊκούς μετοχικούς δείκτες δεν διαφέρει πολύ.

μονάδες, ενώ στο -0,38% έκλεισε ο δείκτης μεσαίας κεφαλαιοποίησης, στις 1.300,51 μονάδες. Από τα μη τραπεζικά blue chips, τα μεγαλύτερα κέρδη σημείωσαν η Mytilineos στο +2,86%, και η Lamda Development στο +2,68%, ενώ κέρδη άνω του 1% σημείωσαν Βιοχάλκο και ΟΠΑΠ. Στον αντίποδα, απώλειες 3,49% κατέγραψε η ΕΥΔΑΠ και ακολούθησαν οι ΑΔΜΗΕ, Motor Oil και ΤΕΡΝΑ Ενεργειακή με πτώση άνω του 1%. Ο τραπεζικός δείκτης σημείωσε άνοδο 0,36% στις 517,91 μονάδες, με την Alpha Bank να κλείνει στο +1,37%, την Εθνική Τράπεζα στο +1,05%, την Τράπεζα Πειραιώς στο +0,92% ενώ η Eurobank κατέγραψε απώλειες της τά-

ξης του 1,10%. Όπως παρατηρεί η Depolas Investment Services, ο τραπεζικός δείκτης βρίσκεται στα χαμηλότερα επίπεδα μετά την έναρξη του πολέμου. Οι απώλειες της τάξης του 7,77% που καταγράφει το ελληνικό χρηματιστήριο από τις αρχές του έτους είναι συγκρίσιμες με τις απώλειες στη Σαγκάη (-7,07%), με την κινεζική οικονομία να αναπτύσσεται «μόνο» με +4,8% στο α΄ τρίμηνο εξαιτίας των σκληρών περιοριστικών μέτρων που λήφθηκαν, σχολιάζει ο Δημήτρης Τζάνας, διευθυντής επενδύσεων της «Κύκλος Χρηματιστηριακή». Όμως, στις τελευταίες συνεδριάσεις, οι συναλλαγές στο Χ.Α. έχουν περιοριστεί αισθητά

θυμίζοντας περίοδο Δεκαπενταύγουστου, ενώ είναι εμφανής η αδυναμία διενέργειας κινήσεων καλλωπισμού από πλευράς θεσμικών επενδυτών.

Σε μεγάλο βαθμό αυτό οφείλεται, κατά τον αναλυτή, στην αδυναμία του τραπεζικού κλάδου, με τις μετοχές της Alpha Bank και της Πειραιώς να τιμολογούνται κατά 15% χαμηλότερα συγκριτικά με τις τιμές των ΑΜΚ του 2021. Το πιο πιθανό είναι, κατά τον κ. Τζάνα, η αποχή των αγοραστών να σχετίζεται με το ενδεχόμενο πρόωρων εκλογών και την ένταση των ελληνοτουρκικών σχέσεων, δεδομένα που οδηγούν τους διεθνείς οίκους σε επιφυλακτική στάση.

Με κέρδη έκλεισαν οι ευρωπαϊκές αγορές

Ανοδικά κινήθηκαν και χθες οι ευρωπαϊκές αγορές, καθώς το κλίμα μεταξύ των επενδυτών έχει αντιστραφεί μετά τη χαλάρωση των περιοριστικών μέτρων στην Κίνα. Το Πεκίνο μείωσε συγκεκριμένα στο ήμισυ τη διάρκεια της καραντίνας για τους ξένους ταξιδιώτες, ενώ η Λαϊκή Τράπεζα της Κίνας υποσχέθηκε πως θα διατηρήσει νομισματική πολιτική απολύτως υποστηρικτική για την ανάπτυξη της δεύτερης οικονομίας στον κόσμο. Το κλίμα της ημέρας καθόρισε, παράλληλα, η ομιλία της προέδρου της ΕΚΤ, Κριστίν Λαγκάρντ, που χαρακτήρισε τον πληθωρισμό της Ευρωζώνης «ανεπιθύμητα υψηλό», τον απέδωσε στον πόλεμο στην Ουκρανία και στο έμφραγμα της εφοδιαστικής αλυσίδας, αλλά δήλωσε την αποφασιστικότητα της τράπεζας να ανακόψει την ανοδική πορεία του.

Οι αναφορές συνέπεσαν, άλλωστε, και με τη δέσμευση των ηγετών του G7 να εξετάσουν κάθε τρόπο για να μειώσουν το κόστος της ενέργειας για τις οικονομίες τους, αλλά και με την κατηγορηματική δήλωση του Γάλλου προέδρου, Μανουέλ Μακρόν, πως οι επτά μεγαλύτερες οικονομίες του πλανήτη πρέπει να ενώσουν τις δυνάμεις τους για να ανακόψουν την πορεία του πληθωρισμού και «να βρουν κοινή απάντηση και αντίδραση» στην κλιμακούμενη ενεργειακή κρίση και στην ανεπάρκεια ενεργειακών πόρων. Έτσι εντυπωσιακά ήταν χθες η κί-

νηση του δείκτη FTSE 100 του Λονδίνου, που σημείωσε το υψηλότερο επίπεδο των τελευταίων δύο και πλέον εβδομάδων χάρη στην άνοδο των τιμών των εμπορευμάτων και των εταιρειών πρώτων υλών. Εκλείσε έτσι με κέρδη 0,9% ενώ ο μικρότερος δείκτης των εταιρειών μεσαίας κεφαλαιοποίησης FTSE 250 έκλεισε επίσης με κέρδη 0,2%. Άνοδο 2,5% σημείωσαν οι μετοχές των μεγάλων πετρελαϊκών εταιρειών, ενώ οι μετοχές των εταιρειών βιομηχανικών μετάλλων και ορυχείων παρουσίασαν άνοδο 1,5%.

Οι δηλώσεις των ηγετών του G7 και της Κριστίν Λαγκάρντ διαμόρφωσαν θετικό κλίμα στα διεθνή χρηματιστήρια.

Σε ό,τι αφορά τις άλλες μεγάλες ευρωπαϊκές αγορές, ο δείκτης Xetra DAX της Φρανκφούρτης έκλεισε με κέρδη 0,35% καθώς τον συμπάρεσυρε ανοδικά η μετοχή της MTU Aero Engines, που έκανε άλμα 3,51%. Ο δείκτης CAC 40 του Παρισιού έκλεισε επίσης με άνοδο 0,64%, με τη μετοχή της Saffran SA να σημειώνει τη μεγαλύτερη άνοδο ανάμεσα στα μέλη του δείκτη κάνοντας άλμα 3,88%.

REUTERS, BLOOMBERG

Στο Λονδίνο ο δείκτης FTSE 100 ενισχύθηκε κατά 0,9% και βρέθηκε στο υψηλότερο επίπεδο των τελευταίων δύο και πλέον εβδομάδων.

(Πηγή: Reuters)

New York/Νέα Υόρκη

(Σε δολάρια)

Εταιρείες

Πριν από το κλείσιμο

Μετ.%

3M COMPANY

132.05

-0.5648

ALCOA CORP

49.16

-0.8071

ALLEGHANY CRP

832.72

-0.1379

ALTRIA GROUP

43.51

0.7409

AMAZON COM

108.0499

-4.5664

AMER EXPRESS C

143.99

-0.2079

AMER INTL GROU

52.33

0.7897

AMGEN

245.67

0.3349

APPLE INC

138.695

-2.093

BANK OF AMERIC

32.47

0.3709

BAXTER INTL IN

66.01

-1.0493

BOEING CO

140.17

1.0453

BRISTOL MYERS

78.89

-1.3628

CAMPBELL SOUP

48.075

-0.135

CATERPILLAR IN

189.41

0.9702

CIGNA CORP

266.87

-0.377

CHEVRON

149.05

1.0029

CISCO SYSTEMS

43.49

-0.6397

CITIGROUP

47.43

-0.8363

CIVERCEERIAS

12.66

-2.0124

COCA-COLA CO

62.88

-0.0477

COLGATE PALMOL

79.59

-0.363

DANABOS CORP

64.115

-2.3233

DIANA SHIPPING

4.81

-0.8247

DOW INC

52.49

0.517

DUPONT DE NMOU

57.45

-0.2084

ENTERGY CP

112.76

0.7145

EXXON MOBIL

90.8

1.9881

FEDEX CORP

241.43

0.3992

FORD MOTOR CO

11.95

-0.7475

INTL BUS MACHI

142.48

-0.2241

GENERAL DYNAMI

222.46

-0.4653

GENERAL ELEC C

65.97

-1.1093

GOLDM SACHS GR

301.48

0.2327

HALLIBURTON CO

32.99

2.3581

HARTFORD FINL

66.43

1.0035

HP INC

34.67

-1.9514

HOME DEPOT INC

273.18

-3.3641

INTEL CORP

38.185

-1.152

JOHNSON JOHNISO

177.78

-2.383

JPMORGAN CHASE

116.41

0.0258

LAZARD

33.54

0.9329

MCDONALD'S COR

245.09

-0.7853

MERCK & CO

92.1

-2.4468

MICROSOFT CP

258.29

-2.4916

3M COMPANY

132.06

-0.5572

MORGAN STANLEY

78.705

1.6335

NIKE INC CL B

104.5

-5.4299

NORFOLK SOUTHE

230.08

1.0319

PFIZER INC

50.69

-2.2938

PROCTER & GAMB

141.68

-1.096

ROCKWELL AUTOM

199.54

-0.8743

SCHLUMBERGER L

36.71

2.2848

SOUTHERN

71.08

1.009

STEALTHGAS

3.5255

2.4855

TSAKOS ENERGY

9.53

-0.8325

UNISYS CORP

11.8

-2.9605

UNITEDHEALTH G

510.47

0.9512

US BANCORP

47.23

-0.0423

VERIZON COMMS

50.73

-0.4513

WALT DISNEY CO

97.62

1.0454

WELLS FARGO &

40.48

0.5964

WALMART INC

123.75

-0.2981

London/Λονδίνο

(Σε πέννες/£)

Εταιρείες

Χθεςινό

Μετ.%

ANGLO AMERICAN

3138

0.734

A.B.FOOD

1653.94758

0.213

ADMIRAL GRP

2239

-0.573

ASHTED GRP

3575.52049

-0.478

ANTOFAGASTA

1212

-0.327

AVIVA

419.4

1.747

ASTRAZENECA

10792

-0.185

BABCOCK INTL

320.45

6.242

BAE SYS.

821.7021

3.506

BARCLAYS

159.74

0.87

BR.AMER.TOB.

3626

1.582

BARRATT DEVEL.

482.8

1.555

BERKELEY GRPL

3828

0.026

BR.LAND

507.44789

2.032

BUNZL

2659

-0.188

BP

397.95

1.392

BURBERRY GRP

1685

0.871

BT GROUP

192.7212

3.974

COCACOLA HBC A

1839

0.466

CARNIVAL

780.8

2.548

CENTRICA

85.6358

2.068

COMPASS GROUP

1716.5

0.263

CAPITA GROUP

28.24

10.745

CRH

2827

-0.335

DCC

2165

31755

DIAGEO

3697.5

0.665

DIRECT LINE

257.3

0.665

EXPERIAN

2418.1198

-0.665

EASYSITE

407.90354

2.007

FRESNILLO

798.39202

-0.523

GLENCORE

462.15

1.657

GSK

1772.8

0.102

HIKMA

1677.5

0.69

HAMMERSON

21.27

3.706

HARGREAVES LS

814.48

0.173

HSBC HLDGS.UK

541

1.337

INTL CONSOL AI

116.5

0.62

INTERCON. HOTE

4541

1.594

3i GRP.

1118.5

-0.267

IMPBRANDS

1868.5

1.793

INTERTEK GROUP

4391

0.388

ITV

69.64

2.332

JOHNSON MATTHE

2041

0.346

KINGFISHER

246.5

-0.885

LAND SEC.

736.6

1.881

LEGAL&GEN.

251.5

1.702

LLOYDS GRP.

43.575

0.289

MARKS & SP

57

-0.345

MONDI

1513.50002

1.608

NATIONAL GRID

1062.56876

0.943

NEXT

5972

-0.601

PROVIDENT FIN.

213.9

-0.929

PRUDENTIAL

1047.1654

4.311

PERSIMMON

1900.397

0.765

PEARSON

788.6

-0.076

RELX

2214

-0.94

RIO TINTO

5208.0189

1.96

ROYAL MAIL

284.5

0.854

ROLLS-ROYCE HL

86.66

6.515

SAINSBURY(U)

213.5

0.898

SCHROEDERS

2778.44261

0.652

SAGE GRP.

637

-0.998

ST JAMES'S PLAC

1163

0.911

SMITHS GROUP

1426

-0.315

SMITH&NEPHEW

1166

-0.043

SSE

1666.5

0.909

STAND.CHART.

608

2.443

SEVERN TRENT

2695.03429

-3.891

TRAVIS PERKINS

1008.5

-0.64

TESCO

255.8234

0.865

TUI AG

147.65

-1.039

TAYLOR WIMPEY

120.58

1.174

UNILEVER

3758.5893

0.214

UTD. UTILITIES

1019.78042

-0.918

VODAFONE GROUP

128.38

1.069

WPP

827.6

0.169

WHITBREAD

2645

2.52

Zurich/Zupixn

(Σε ελβ. Φρ.)

Εταιρείες

Χθεςινό

Μετ.%

ABB LTD N

26.04

0.39

RICHMONT N

104

0.82

GEBERT N

469.6

-0.89

NOVARTIS N

81.14

-1.1

ROCHE HOLDING

317.55

-1.55

SOGS N

2187

-1.17

SWATCH GROUP I

230.1

1.81

ADECCO N

33.74

1.2

ULIUS BAER N

45.84

0.02

CS GROUP AG

5.728

-0.21

GIVAUDAN N

3317

0.58

NESTLE SA

110.64

-1.72

TRANSOCEAN N

0

0

SWISSCOM N

524

0.34

SWISS RE N

75.3

0.97

UBS GROUP N

15.975

-1.02

ZURICH INSURAN

418.3

0.38

Frankfurt/Φρανκφούρτη

(Σε ευρώ/€)

Εταιρείες

Χθεςινό

Μετ.%

ADIDAS N

170.32

-1.56

ALLIANZ SE

183.1

2.06

BASF SE

43.025

0.215

BAY MOT WERKE

76.48

0.75

BEIERSDORF

97.86

-0.76

BAYER N AG

60.23

0.83

COMMERZBANK

7.17

-0.1

CONTINENTAL AG

70

1.72

DEUTSCHE BANK

8.863

-0.027

DEUTSCHE POST

36.075

-0.44

DT BOERSE N

158

-0.95

DT LUFTHANSA A

6.035

0.053

DT TELEKOM N

19.068

0.226

E.ON SE NA

(Σε γιέν/¥)

Εταιρείες

Χθεςινό

Μετ.%

FRESENIUS MEDI

47.8

0.21

FRESENIUS SE

28.98

0.055

HEIDELBERGCEME

48.7

-0.08

HENKEL AG&CO V

64.5

-0.4

INFINEON TECH

24.34

-0.165

K+S AG NA

24.13

1.06

MERCK KGAA

163.7

-1.4

MUENCH. RUECK

226.3

5.5

RWE AG

37.53

0.72

THYSSENKRUPP A

5.958

-0.078

VOLKSWAGEN VZ

140.82

1.94

VONOVIA SE

31.34

0.1

SIEMENS N

104.14

0

SAP SE

91.24

-1.06

Amsterdam/Αμστερνταμ

(Σε ευρώ/€)

Εταιρείες

Χθεςινό

Μετ.%

AALBERTS

39.04

0.77

AEGON

4.315

0.558

ABN AMRO BANK

11.275

0

AKZO NOBEL

64.16

-2.02

ARCELOMITTAL

23.08

0

ASML HOLDING

472.85

-2.24

BOSKALIS WESTM

32.02

0.06

GALAPAGOS

53.22

0.26

HEINEKEN

89.7

0.54

ING GROEP

9.836

0.06

KONINKLIJDE DS

140.5

-1.58

KPN KON

3.44

1.24

NN GROUP

43.84

2.19

KONINKLIJKE DS

140.5

-1.58

IMCD

128.35

-0.77

RANDSTAD

46.94

1.32

RELX

25.65

-0.93

UNIBAIL RODAM

53.11

1.51

VOPAK

24.51

0.45

WOLTERS KLUWER

90.62

-0.72

Milano/Μιλάνο

(Σε ευρώ/€)

Εταιρείες

Χθεςινό

Μετ.%

A&A SPA

1.27

1.26

ATLANTIA

22.48

22.28

AZIMUT HLDG

17.18

17.35

ENEL

5.48

5.41

EXOR

62.74

62.68

ENI

11.50

11.43

GENERALI ASS

15.72

15.66

GEOX

0.78

0.77

INTESA SANPAOL

1.8986

0.27

MEDIOBANCA

8.44

8.44

RCS MEDIAGROUP

0.67

0.65

PRYSMIAN

27.70

27.59

SNAM

5.03

4.95

STMICROELEC.N.

31.44

31.85

TELECOM ITALIA

0.26

0.26

TENARIS

12.78

12.47

TERNA

7.53

7.35

UNICREDIT

9.8

9.93

Tokyo/Τόκιο

(Σε γιέν/¥)

Εταιρείες

Χθεςινό

Μετ.%

AIJINOMOTO

3315

1.38

ASAHI GROUP HL

4552

1.31

ASTELLAS PHARM

2197

1.57

BRIDGESTONE CO

5167

0.08

CANON INC

3239

1.25

CASIO COMPUTER

1271

0.87

CITIZEN WATCH

561

2.56

CREDIT SAISON

1616

3.46

CASINO GIJCHARG

618.9

0.95

SUBARU

2469

0.96

FUJIFILM HOLDI

7295

-0.05

FUJITSU

17135

0.06

HINO MOTORS

732

2.66

HITACHI

6656

0.89

HONDA MOTOR

3382

2.36

ISUZU

3790

2.43

ISHI

1585

1.28

KAWASAKI HWY I

2606

0.7

KAJIMA CORP

1525

2.07

KEIO

4690

2.51

KOBE STEEL

632

2.6

KONICA MINOLTA

463

0.65

JTEKT

1064

1.72

MITSUB UFJ FG

740.8

0.68

MITSUBISHI COR

4086

1.57

MITSUBISHI ELE

1479

0.31

MITSUBISHI MOT

473

5.82

NEC CORPORATIO

5360

2.1

NIKON HLDG

2159

0.89

NIKON CORP

1643

0.98

NIPPON SUISAN

4552

2.86

NISSAN MOTOR C

566.2

3.13

NOMURA HOLDING

505.9

-0.26

NISSAN CHEMICA

6400

0.95

NIPPON PAPER I

970

1.35

OBAYASHI CORP

975

1.35

ODAKU YU ELEC RA

1804

1.98

OJI HOLDINGS

593

0.85

OSAKA GAS

2564

1.83

RICOH CO LTD

1085

1.69

SECAM

8414

1.23

SEVEN & I HLDG

5377

0.24

SHARP CORP

1049

-1.22

SHIMIZU CORP

741

1.37

SHISEIDO

5418

0.31

SONY GROUP COR

11600

0.83

SMFG

4124

1.3

SUMITOMO CHEM

542

1.31

SUZUKI

806

1.31

TAISEI CORP

4155

0.61

TDK CORPORATION

4350

-0.23

TOBU RAILWAY

3075

2.33

TOKIO MARINE H

8187

2.26

TORAY INDUSTRI

751.1

1.25

TREND MICRO

6750

1.05

TOPPY INDS LTD

1359

0.67

TORAY INDUSTRI

751.1

1.25

TOSHIBA CORP

5745

0.67

TOYOB0

1017

-0.59

TOYOTA MOTOR C

21675

2.17

YAMAHA CORP

5570

0.91

Paris/Παρίσι

(Σε ευρώ/€)

Εταιρείες

Χθεςινό

Μετ.%

ACCOR

28.02

0.83

AIR LIQUIDE

133.98

0.18

ALSTOM

24.16

1.17

AXA

22.29

1.16

BNP PARIBAS

47.91

0.22

BOUYGUES

30.65

1.12

CARPEMINI

174.70

-3.48

CARREFOUR

17.26

0.97

CASINO GIJCHARG

13.12

0.23

CREDIT AGRICOL

9.14

0.48

DANONE

52.89

0.4

DASSAULT SYSTE

36.24

-0.23

EDF

8.15

4.68

L'OREAL

330.95

-1.08

L.V.M.H.

589.10

1.53

LAGARDERE

16.72

0.36

MICHELIN

26.62

0.59

PERNOD RICARD

180.05

0.9

KERING

503.60

1.4

PUBLICIS GROUP

47.06

0.53

RENAULT

25.87

2.35

SAINT-GOBAIN

42.69

-0.23

SANOFI

99.37

-0.22

SOCIETE GENERA

22.83

0.79

SODEXO

67.64

0.12

TF1

7.00

0.36

THALES

116.85

1.7

VEOLIA ENVIRON

24.72

1.23

Madrid/Μαδρίτη

(Σε ευρώ/€)

Εταιρείες

Χθεςινό

Μετ.%

ACS CONS Y SER

23.82

1.4913

AENA SME

129.75

-0.7269

ACERINOX

9.73

-0.8761

ACCIONA

176.3

0.2274

AMADEUS

54.14

1.4238

BBVA

4.409

-0.1133

BANKINTER

5.906

1.4428

CAIXABANK

3.446

0.9965

DSTR INT ALIM

0.0136

-1.4493

ENDESA

19.445

3.2387

ENAGAS

21.57

2.519

FERROVIAL

24.21

0.3731

FOMENTO DE CON

9.71

0.8307

GRIFOLS

19.38

1.1746

IBERDROLA

10.175

2.5499

INT AIRLINES G

1.354

0.8191

INDRA SISTEMAS

9.08

2.5409

INDITEX

21.86

0.1833

MAPFRE

1.684

1.4458

MERLIN PROP

9.87

2.3328

ARCELOMITTAL

23.1

0.0216

REPSOL

14.215

2.9699

BCO DE SABADEL

0.7842

-0.1528

BANCO SANTANDE

2.7775

0.2527

SACYR

2.48

2.1417

TELEFONICA

4.824

1.9227

MEDIASET ES CO

3.93

2.1841

TECNICAS REUN

7.485

4.1029

ΤΙΜΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ

ΣΕ ΟΡΟΥΣ ΕΥΡΩ

ΤΙΜΕΣ SPOT

ΔΟΛΑΡΙΟ ΗΠΑ

1,0561

ΔΟΛΑΡΙΟ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΣ

1,5210

ΓΙΕΝ ΙΑΠΩΝΙΑΣ

143,67

ΡΕΑΛ ΒΡΑΖΙΛΙΑΣ

5,5308

ΛΕΒ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ

1,9558

ΔΟΛΑΡΙΟ ΚΑΝΑΔΑ

1,3565

ΚΟΡΩΝΑ ΤΣΕΧΙΑΣ

24,726

ΓΟΥΑΝ ΚΙΝΑΣ

7,0775

ΚΟΡΩΝΑ ΔΑΝΙΑΣ

7,4394

ΔΟΛΑΡΙΟ ΧΟΝΓΚ ΚΟΝΓΚ

8,2880

ΛΙΡΑ ΣΤΕΡΛΙΝΑ

0,86350

ΡΟΥΠΙΑ ΙΝΔΟΝΗΣΙΑΣ

15669,91

ΦΙΟΡΙΝΙ ΟΥΓΓΑΡΙΑΣ

398,55

ΣΕΚΕΛ ΙΣΡΑΗΛ

3,6267

ΖΛΟΤΙ ΠΟΛΩΝΙΑΣ

4,6905

ΡΟΥΠΙΑ ΙΝΔΙΑΣ

83,4080

ΛΕΪ ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ

4,9443

ΓΟΥΟΝ ΝΟΤΙΑΣ ΚΟΡΕΑΣ

1361,75

ΚΟΡΩΝΑ ΣΟΥΗΔΙΑΣ

10,6543

ΠΕΣΟ ΜΕΞΙΚΟ

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ				
	Κλείσιμο	Προηγ.	Διαφορά	Μετ.
ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΙΜΩΝ Χ.Α.	823,92	823,18	0,74	0,09%
FTSE/Χ.Α. LARGE CAP	1.984,14	1.977,89	6,25	0,32%
ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ Χ.Α.	5.618,66	5.653,62	-34,96	-0,62%
FTSE/Χ.Α.ΥΨΗΛΗΣ ΜΕΡΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ	2.838,00	2.841,63	-3,63	-0,13%
ATHEX SELECT PLUS	2.944,16	2.964,03	-19,87	-0,67%
ATHEX SELECT	4.028,60	4.038,94	-10,34	-0,26%
ΔΕΙΚΤΗΣ ATHEX ESG	929,44	925,88	3,56	0,38%
FTSE/Χ.Α.-Χ.Α.Κ. ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ	391,99	390,58	1,41	0,36%
FTSE/Χ.Α MID & SMALL CAP ΘΕΜΕΛΙΩΔΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ	3.991,34	4.012,75	-21,41	-0,53%
FTSE/Χ.Α. MID CAP	1.300,51	1.305,46	-4,95	-0,38%
FTSE/Χ.Α ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΠΟΙΗΣΗΣ PLUS	2.257,73	2.255,60	2,13	0,09%
FTSE/Χ.Α. ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ	482,29	480,97	1,32	0,27%
ΔΕΙΚΤΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΕΙΚΤΗ Χ.Α.	1.426,19	1.424,91	1,28	0,09%
FTSE/Χ.Α. ΤΡΑΠΕΖΕΣ	517,91	516,05	1,86	0,36%
FTSE/Χ.Α. ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	4.127,66	4.030,10	97,56	2,42%
FTSE/Χ.Α. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	668,30	677,27	-8,97	-1,32%
FTSE/Χ.Α. ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ	3.041,73	3.051,54	-9,81	-0,32%
FTSE/Χ.Α. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ & ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	3.426,85	3.343,48	83,37	2,49%
FTSE/Χ.Α. ΕΜΠΟΡΙΟ	830,27	848,20	-17,93	-2,11%
FTSE/Χ.Α. ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	8.078,46	8.077,76	0,70	0,01%
FTSE/Χ.Α. ΤΡΟΦΙΜΑ & ΠΟΤΑ	7.939,79	7.905,47	34,32	0,43%
FTSE/Χ.Α. ΠΡΩΤΕΣ ΥΛΕΣ	5.694,93	5.643,90	51,03	0,90%
FTSE/Χ.Α. ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΥΛΙΚΑ	2.886,77	2.897,68	-10,91	-0,38%
FTSE/Χ.Α. ΕΝΕΡΓΕΙΑ	4.109,41	4.158,44	-49,03	-1,18%
FTSE/Χ.Α. ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ	1.791,18	1.789,30	1,88	0,11%
FTSE/Χ.Α. ΘΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ	4.557,70	4.558,18	-0,48	-0,01%
FTSE/Χ.Α. ΥΓΕΙΑ	322,66	328,32	-5,66	-1,72%
FTSE/Χ.Α. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΟΙΝΗΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ	3.923,12	3.982,92	-59,80	-1,50%

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΞΙΑΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	
ΤΡΑΠΕΖΕΣ	9.499.783,79
ΣΤΑΘΕΡΗ ΤΗΛΕΦΩΝΙΑ	8.789.322,31
ΣΥΜΒΑΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	7.032.087,90
ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	4.783.681,47
ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	4.555.225,93
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	2.748.733,85
ΔΥΛΙΣΤΗΡΙΑ	2.489.592,55
ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	2.041.597,80
ΥΔΡΕΥΣΗ	1.239.002,45
ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	1.004.781,98
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	590.459,04
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ	450.674,18
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ & ΘΕΜΑΤΟΦΥΛΑΚΕΣ	385.762,52
ΤΣΙΜΕΝΤΑ	310.525,20
ΕΙΔΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ	265.017,69
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	214.849,89
ΑΝΑΨΥΚΤΙΚΑ	212.143,56
ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ	121.447,02
ΜΗ ΣΙΔΗΡΟΥΧΑ ΜΕΤΑΛΛΑ	84.938,57
ΔΙΑΡΚΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΑ ΑΓΑΘΑ	78.469,27
ΔΥΛΙΣΤΗΡΙΑ & ΕΜΠΟΡΙΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΩΝ	72.813,28
ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΑ ΧΗΜΙΚΑ	60.619,83
ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΑ ΥΛΙΚΑ & ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ	59.689,27
ΤΡΟΦΙΜΑ	52.985,35
ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΟ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ	51.631,21
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	50.170,22
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΓΡΑΦΕΙΩΝ	37.539,75

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ

ΑΝΟΔΟΣ	Κλείσιμο	Μετ.	ΠΤΩΣΗ	Κλείσιμο	Μετ.
INTERGOUNT - ΞΥΛΕΜΠΟΡΙΑ (ΚΟ)	0,199	3,12%	CENTRIC ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	0,250	-3,85%
ΜΥΤΙΑΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	14,400	2,86%	ΕΥΔΑΠ (ΚΟ)	7,200	-3,49%
LAMDA DEVELOPMENT(ΚΟ)	5,940	2,68%	KPI - KPI (ΚΟ)	5,600	-2,44%
INTRAKAT (ΚΟ)	2,090	2,45%	ΕΥΡΩΣΥΜΒΟΥΛΟΙ (ΚΟ)	0,572	-2,39%
IDEAL HOLDINGS (ΚΟ)	3,350	2,13%	FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	3,065	-2,39%
CENERGY HOLDINGS (ΚΑ)	2,680	1,90%	ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	0,506	-2,13%
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	14,280	1,85%	ΑΒΑΣ (ΚΟ)	0,700	-2,10%
ΠΛΑΣΤΙΚΑ ΘΡΑΚΗΣ (ΚΟ)	3,600	1,41%	ΠΑΠΟΥΤΣΑΝΗΣ (ΚΟ)	2,550	-1,92%
ALPHA ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΜ. (ΚΟ)	0,846	1,37%	MEDISON ΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	2,850	-1,72%
VIHALCO SA/NV (ΚΑ)	3,405	1,34%	ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	17,240	-1,71%

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ

ΑΞΙΑ	ΕΜΠΟΡΕΥΣΙΜΟΤΗΤΑ
ΟΤΕ (ΚΟ)	8.789.322,31
ΔΕΗ (ΚΟ)	6.650.867,47
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	4.593.981,16
ΜΥΤΙΑΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	4.110.996,49
ALPHA ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΜ. (ΚΟ)	3.862.203,62
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	2.748.733,85
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	2.554.603,48
ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (ΚΟ)	2.489.592,55
JUMBO (ΚΟ)	2.041.597,80
EUROBANK HOLDINGS (ΚΟ)	1.950.100,99
ΡΗΟΝΕΓΙ VEGA MEZZ PLC (ΚΟ)	0,42%
UNIBIOS (ΚΟ)	0,37%
ΔΕΗ (ΚΟ)	0,33%
ΙΝΤΡΑΛΟΥΤ (ΚΟ)	0,20%
ΙΝΤΕΡΓΟΥΝΤ - ΞΥΛΕΜΠΟΡΙΑ (ΚΟ)	0,20%
ΜΥΤΙΑΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	0,20%
ΑΛΡΗΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΜ. (ΚΟ)	0,19%
ΕΥΡΩΣΥΜΒΟΥΛΟΙ (ΚΟ)	0,19%
ΕΥΔΑΠ (ΚΟ)	0,16%
A.S. COMPANY (ΚΟ)	0,14%

ΠΑΡΑΓΩΓΑ - ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΑΓΟΡΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ

	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΟΙΚΤΩΝ ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ
Σ.Μ.Ε. σε Δείκτες	122	515	3.685
FTSE/Χ.Α. Τράπεζες	0	0	0
FTSE/Χ.Α. Large Cap	122	515	3.685
Σ.Μ.Ε. σε Μετοχές	1.233	16.867	252.539
ΑΔΜΗΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε. (ΚΟ)	11	56	4.848
ALPHA ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΥΜΜ (ΚΟ)	217	7.531	95.075
Coca-Cola HBC AG (ΚΟ)	7	14	1.217
CENERGY HOLDINGS (ΚΑ)	20	65	7.395
ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΚΟ)	6	36	731
EUROBANK HOLDINGS (ΚΟ)	80	1.512	20.581
ΕΥΔΑΠ (ΚΟ)	3	11	122
FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	3	10	1.639
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	30	88	6.508
ΕΛΛΗΝ. ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-Χ.Α. (ΚΟ)	1	1	762
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ (ΚΟ)	2	4	1.286
INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)	28	190	4.584
JUMBO (ΚΟ)	25	45	669
LAMDA DEVELOPMENT(ΚΟ)	18	43	4.850
MARFIN INVESTMENT GROUP (ΚΟ)	0	0	28.319
ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (ΚΟ)	4	18	305
ΜΥΤΙΑΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	53	219	4.320
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	201	2.826	13.055
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	22	79	714
ΟΤΕ (ΚΟ)	8	27	1.331
ΟΛΠ (ΚΟ)	0	0	693
ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLD (ΚΟ)	44	724	21.983
ΔΕΗ (ΚΟ)	365	3.129	18.905
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	53	161	6.080
ΤΙΤΑΝ CEMENT (ΚΑ)	1	1	955
VIHALCO SA/NV (ΚΑ)	31	77	5.612
Δικαιώματα σε Δείκτες	10	175	1.132
FTSE/Χ.Α. Large Cap	10	175	1.132
Δικαιώματα σε Μετοχές	5	40	560
ALPHA ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΥΜΜ (ΚΟ)	0	0	20
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0	0	264
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	0	0	112
ΟΤΕ (ΚΟ)	0	0	0
ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLD (ΚΟ)	0	0	0
ΔΕΗ (ΚΟ)	5	40	164
Συνολική Δραστηριότητα	1.370	17.597	257.916

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΞΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Τρίτη 28 Ιουνίου 2022

ΚΩΔ.	ΟΝΟΜΑ	ΚΑΤΩΤΑΤΗ	ΑΝΩΤΑΤΗ	ΜΕΣΗ ΣΤΑΘΜ.**	ΔΙΑΦ.*	ΤΙΤΛΟΙ	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ	ΤΙΜΗ ΚΛΕΙΣ.	% ΜΕΤΑΒ.
ΚΥΡΙΑ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΕΛΗΤ	HELLENIC BANK PUBLIC COMPANY LTD	0.8680	0.8680	0.8680	1.8000	100	0.8360	0.8680	0.8680	2.12
ΤΡΚΗ	Bank of Cyprus Holdings Plc	1.0400	1.0500	1.0450	-0.5360	"18,500"	1.0500	1.0600	1.0500	0.00
ΔΗΕΠ	Demetra Holdings Plc (ΕΜ)	0.3760	0.3760	0.3760	-2.3550	"1,100"	0.3760	0.3880	0.3760	0.53
ΛΕΠΕ	LCP HOLDINGS AND INVESTMENTS PUBLIC LTD (Σ)						0.0000	0.1200		

Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΛΟΥΗ	LOUIS PLC	0.0745	0.0745	0.0745	-0.1900	546	0.0745	0.0785	0.0745	-5.10
ΤΣΟΚ	A. TSOKKOS HOTELS PUBLIC LTD						0.0830	0.0930		

Τεχνολογία										
ΛΟΤΖ	LOGICOM PUBLIC LTD	1.8700	1.8900	1.8830	2.8030	"1,785"	1.8500	1.8800	1.8800	1.08

ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΑΤΑΣ	ATLANTIC INSURANCE COMPANY PUBLIC LTD						1.7000	1.8000		
ΚΟΖΑ	ΚΟΣΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ						0.0000	0.0000		
ΜΙΝΕ	ΜΙΝΕΡΒΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ						0.0000	0.0185		
ΑΚΕΠ	ACTIBOND GROWTH FUND PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0.0000	0.0220		
ΓΙΕΠ	"UNIGROWTH INVESTMENTS PUBLIC LTD (ΕΜ, Σ)"						0.0425	0.0515		
ΕΛΜΗ	ELLIMAS FINANCE PUBLIC COMPANY LTD						0.3600	0.0000		
ΙΝΕΠ	INTERFUND INVESTMENTS PLC (Σ)						0.0000	0.0850		
ΣΛΕΠ	CLR INVESTMENT FUND PUBLIC LTD (Σ)						0.0030	0.0040		
ΦΑΣΤ	UNIFAST FINANCE & INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0.0000	0.0000		

Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΜΑΠΑ	MALLOUPPAS & PARACOSTAS PUBLIC CO LTD						0.0000	0.2420		
ΤΟΕΠ	ΤΟΞΟΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (Σ)						0.0000	0.0315		
ΑΓΡΟ	"ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΑΓΡΟΥ ""Η ΠΡΟΩΔΩΣ"" ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ "						1.0600	0.0000		
ΚΛΑΡ	CLARIDGE PUBLIC LTD						0.0160	0.0170		
ΚΩΝΣ	CONSTANTINOU BROS HOTELS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0.0730	0.0805		
ΛΕΠΤ	LEPTOS CALYPSO HOTELS PUBLIC LTD	0.0420	0.0420	0.0420	0.1560	"7,000"	0.0420	0.0000	0.0420	3.70
ΛΟΞΕ	LORDOS HOTELS (HOLDINGS) PUBLIC LTD						0.0000	0.8100		
ΝΤΟΛ	DOMI INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0.0000	0.0000		
ΣΑΛΑ	SALAMIS TOURS (HOLDINGS) PUBLIC LTD (Σ)						1.5500	1.8100		
ΣΙΤΟ	C.C.C. TOURIST ENTERPRISES PUBLIC COMPANY LTD (ΑΝ)						0.0120	0.0130		
ΤΟΚΙ	TOP KINISIS TRAVEL PUBLIC LTD (Σ)						0.0565	0.0000		

Βιομηχανία										
ΝΤΙΑ	DISPLAY ART PLC (Σ)						0.0000	0.0475		
ΡΟΛΑ	ROLANDOS ENTERPRISES PUBLIC LTD (Σ)						0.0000	0.0295		
ΔΒΚΑ	ΔΕΛΤΙΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ ΚΥΠΡΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ						0.9050	1.0900		
ΚΕΤΣ	THE CYPRUS CEMENT PUBLIC COMPANY LTD						0.6300	0.6500		
ΚΥΒΡ	K. KYTHREOTIS HOLDINGS PUBLIC LTD						0.0000	0.3960		
ΤΣΙΒ	ΤΣΙΜΕΝΤΟΠΟΙΙΑ ΒΑΣΙΛΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ	2.6600	2.6600	2.6600	6.0000	70	2.6600	2.6600	2.6600	2.31

Βασικά Καταναλωτικά Αγαθά										
ΚΕΟ	ΚΕΟ PLC						1.2200	1.2800		
ΜΙΤΣ	ΜΙΤΣΙΔΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ						0.0000	0.2000		
ΜΠΛΕ	BLUE ISLAND PLC						0.0000	0.8500		
ΦΡΟΥ	ALKIS H. HADJIKYRIACOS (FROU-FROU BISCUITS) PUBLIC LTD						0.2540	0.2900		

Τεχνολογία										
ΝΕΤΙΝ	NET INFO PLC						0.0000	1.2600		

Βασικά Υλικά																				
ΛΟΡΔ	LORDOS UNITED PUBLIC LTD																			

Ο Βαγγέλης Μαρινάκης εξελέγη πρόεδρος της διοργανώτριας για τα επόμενα δύο, με ψήφους 9-6.

Ο Β. Μαρινάκης νέος πρόεδρος στη Σούπερ Λιγκ 1

Με μια μεγάλη ανατροπή δεδομένων της τελευταίας στιγμής, η Σούπερ Λιγκ 1 έχει από χθες νέο πρόεδρο τον Βαγγέλη Μαρινάκη, ύστερα από 12 χρόνια (2010-2011) οπότε είχε θητεύσει στο ίδιο πόστο.

Παρά το γεγονός πως η υποψηφιότητα του προέδρου της Λαμίας, Πανουργιά Παπαϊωάννου, ήταν η μοναδική και η εκλογή του φάνταζε ως η επικρατέστερη εξέλιξη, ο ισχυρός άνδρας της πειραιώτικης ΠΑΕ αποφάσισε να μπει «σφήνα» στην εκλογική διαδικασία, φέρνοντας τα πάνω κάτω.

Έτσι, ο μεγαλομέτοχος της Λαμίας αποσύρθηκε και ο Βαγγέλης Μαρινάκης εξελέγη πρόεδρος της διοργανώτριας για τα επόμενα δύο χρόνια με ψήφους 9-6 (λευκό ψήφισαν ΑΕΚ, ΠΑΟ, ΠΑΟΚ, Λαμία, ΕΠΟ, απείχε ο Βόλος).

«Ηρθε η στιγμή να πάει το ελληνικό ποδόσφαιρο μπροστά, αν φυσικά το θέλουν πραγματικά οι ιδιοκτήτες των ομάδων και πρέπει να δεσμευτούμε γι' αυτό. Το επαγγελματικό ποδόσφαιρο πρέπει να αναλάβει τις τύχες του», τόνισε στις πρώτες του δηλώσεις, οριοθετώντας πλέον πενταετίας με αιχμή του δόρατος τα νέα γήπεδα που θα κατασκευαστούν.

ΑΚΗΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ

Η γεωγραφία του Μουντιάλ

Αντεπίθεση της Ασίας, που αύξησε κατά 50% τους εκπροσώπους της στο Κατάρ

Του ΓΙΩΡΓΟΥ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

Προς την... Ασία, όπου και θα φιλοξενηθεί η διοργάνωση, φαίνεται να γέρνει λίγο η ισορροπία των συμμετεχόντων στο Παγκόσμιο Κύπελλο του 2022 (21/11-18/12), καθώς στο Κατάρ θα βρεθούν για πρώτη φορά ούτε λίγο ούτε πολύ 50% περισσότερες εκπροσώποι της ασιατικής συνομοσπονδίας από ό,τι της Νότιας Αμερικής.

Η γεωγραφία του Μουντιάλ που θα αρχίσει σε λιγότερο από πέντε μήνες στο αραβικό εμιράτο του Κόλπου, με βάση και τα αποτελέσματα των διπλωματικών μπαράζ αυτόν τον μήνα, δείχνουν μια ασυνήθιστη ανισορροπία, καθώς η Ασία, που δεν έχει ποτέ εκπροσωπηθεί σε τελικό Μουντιάλ, θα έχει έξι ομάδες στα τελικά, την ώρα που η Νότια Αμερική (με 14 συμμετοχές ομάδων της σε τελικό και εννέα κα-

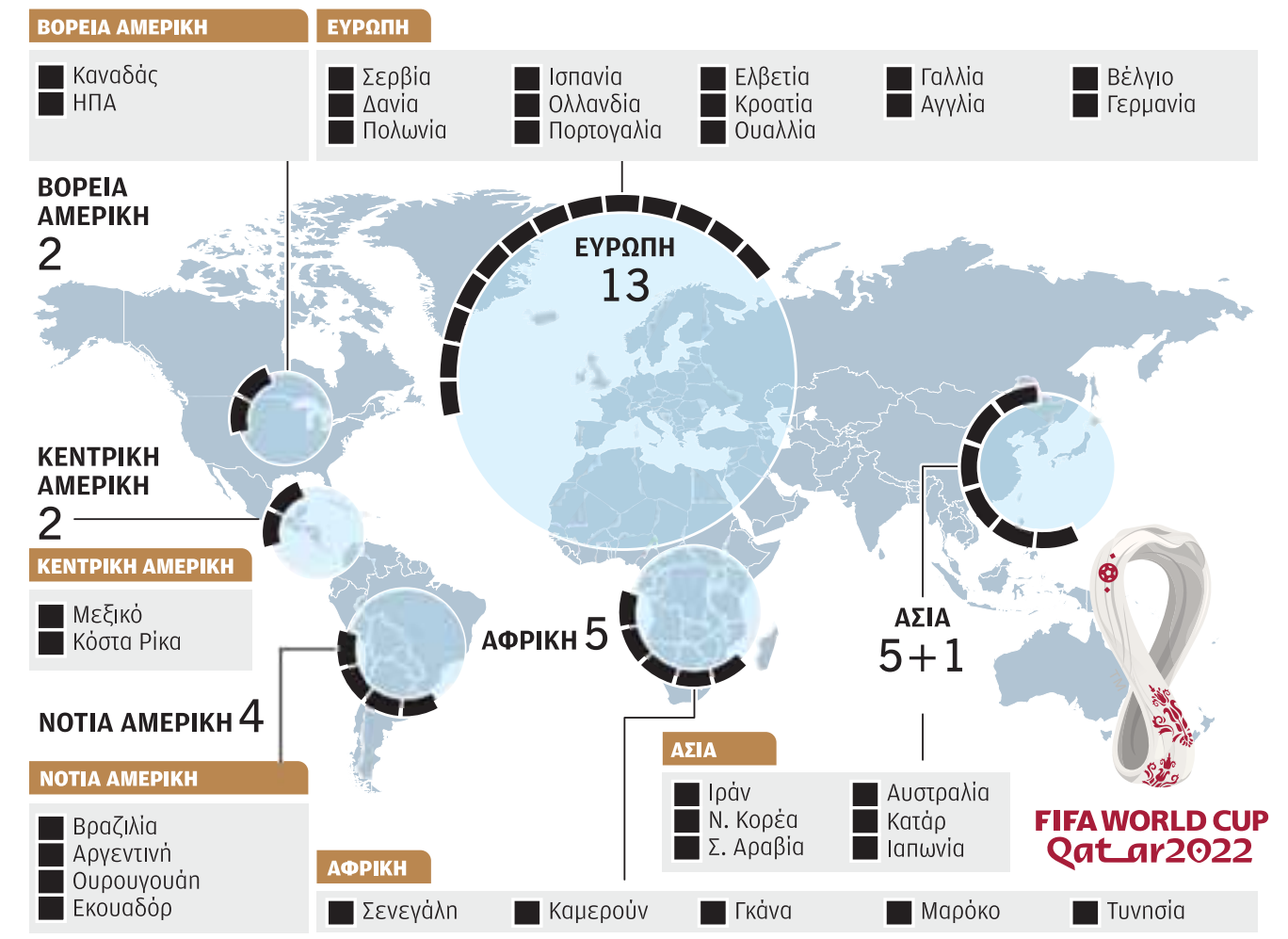
Η Ιταλία θα είναι η μόνη κάτοχος Παγκοσμίου Κυπέλλου που θα απουσιάζει από τη φετινή διοργάνωση.

τακτήσεις) θα έχει μόνο τέσσερις ομάδες. Στους έξι της ασιατικής συνομοσπονδίας περιλαμβάνεται και η Αυστραλία, καθώς εκεί ανήκει ποδοσφαιρικά και όχι στην Ωκεανία – η οποία τυπικά είναι χωρίς εκπρόσωπο φέτος.

Από τις υπόλοιπες ηπειρωτικές συνομοσπονδίες, στο Κατάρ τον Νοέμβριο - Δεκέμβριο θα συμμετάσχουν 13 χώρες της Ευρώπης, πέντε της Αφρικής και τέσσερις της Βόρειας και Κεντρικής Αμερικής.

Μπορεί αυτό το Παγκόσμιο Κύπελλο να γίνεται στον Περσικό κόλπο, όμως οι μισές συμμετέχουσες χώρες (16 από τις 32) βρέχονται από τον Ατλαντικό ωκεανό. Οι εκπρόσωποι της Ανατολικής Ευρώπης είναι μόλις 3 έναντι 10 από τη Δυτική Ευρώπη.

Υπενθυμίζεται ότι το τελευταίο Μουντιάλ έλαβε χώρα στην Ανατολική Ευρώπη (Ρωσία).

ΠΗΓΗ: FIFA

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Αξιοσημείωτη είναι επίσης η απουσία χωρών που στο παρελθόν έχουν φιλοξενήσει συνολικά έξι Παγκόσμια Κύπελλα, δηλαδή της Ιταλίας (δύο διοργανώσεις), της Σουηδίας, της Ρωσίας, της Χιλής και της Νότιας Αφρικής. Η Ιταλία θα είναι και η μόνη νικήτρια Μουντιάλ που θα απουσιάζει.

Από το επόμενο Μουντιάλ, που θα διεξαχθεί σε ΗΠΑ, Μεξικό και Καναδά το 2026, οι συμμετέχουσες χώρες αυξάνονται σε 48, και για πρώτη φορά η Ωκεανία θα έχει μία εγγυημένη θέση στα τελικά.

Η Ευρώπη, που έχει ολόένα και μικρότερο ποσοστό συμμετοχής ομάδων

Μπορεί αυτό το Παγκόσμιο Κύπελλο να γίνεται στον Περσικό κόλπο, όμως οι μισές συμμετέχουσες χώρες (16 από τις 32) βρέχονται από τον Ατλαντικό ωκεανό.

στα τελικά (είχε 14 στις 32 το 2018, ή 44%), θα πέσει από το 40% φέτος (13 από 32) στο 33% (16 από 48) το 2026, ενώ η Αφρική θα ανέβει από τις πέντε

ομάδες φέτος (15%) στις εννέα συν μία θέση στα μπαράζ, άρα 9,33 στις 48, ή 19%.

Οι εγγυημένες θέσεις στο Μουντιάλ του 2026 θα είναι ως εξής: Ευρώπη 16, Αφρική 9, Ασία 8, Βόρεια και Κεντρική Αμερική (διοργανωτές) 6, Νότια Αμερική 6 και Ωκεανία 1.

Θέσεις στα διπλωματικά μπαράζ θα έχουν από μία ομάδα οι Νότια Αμερική, Ασία, Αφρική και Ωκεανία, συν δύο η Βόρεια και η Κεντρική Αμερική, για τη διεκδίκηση των δύο τελευταίων εισιτηρίων για τη διοργάνωση. Η Ευρώπη, δηλαδή, παραμένει εκτός της διαδικασίας αυτής.

2022 SUMMER TOUR

STAVENTO HBH
ΑΔΑΜΟΥ

5 ΙΟΥΛΙΟΥ
20:00

ΘΕΑΤΡΑΚΙ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΥ ΠΑΡΚΟΥ ΛΥΜΠΙΩΝ

ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ: www.soldoutticketbox.com - ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ: 97810303

ΧΟΡΗΓΟΣ **Stalk**

ΧΟΡΗΓΟΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ **LOVE 100%**

ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΕΣ **ARK** **Διαφήμιση** **Διαφήμιση**

Διαφήμιση

Γιορτή του
ΓΛΥΤΖΙΣΤΟΥ
Στο όμορφο Κοιλάνι!

Κυριακή 03/07
11:00 - 19:00

Στην αυλή του "Περιβαλλοντικού Κέντρου Κοιλανίου"

Δοκιμάστε το παραδοσιακό γλυτζιστό, δείτε πως φτιάχνεται και μάθετε την ιστορία του!

Καλλιτεχνικό πρόγραμμα με χορούς, τραγούδια, τσιαττιστά.

Περίπου με χειροτεχνίες, νόστιμα εδέσματα, φαγητά.

Φορεμάτσια για τους μικρούς μας φίλους.

Επισκεφθείτε τα μουσεία του χωριού και τα οινόποιεα.

Διοργανωτές: Ομάδα Πρωτοβουλίας Γυναικών Κοιλανίου

Χορηγός επικοινωνίας: **γαστρονόμος**

Το στρες γερνάει το ανοσοποιητικό

Τρόπος αποτροπής η εξάλειψη ανθυγιεινών συνθηκών, αλλά και η αποφυγή ενοχλητικών ανθρώπων

Της ΧΑΝΑ ΣΕΟ / THE NEW YORK TIMES

«**Το στρες** μικραίνει τη ζωή» επιμένουν τα τελευταία χρόνια οι ειδικοί, τονίζοντας ότι αφήνει βαρύ αποτύπωμα όχι μόνο στην ψυχική, αλλά και στη σωματική υγεία μας. Όταν, μάλιστα, επιμένει, επί μεγάλο χρονικό διάστημα, πολλαπλασιάζει τις πιθανότητες εμφάνισης άσματος, έλκους, εμφράγματος και εγκεφαλικού.

Μια νέα μελέτη αποκαλύπτει άλλη μία δυσμενή συνέπεια του στρες στη σωματική μας υγεία. Όπως διαπίστωσαν οι ερευνητές, κάποιοι στρεσογόνοι παράγοντες προκαλούν πρόωρη γήρανση του ανοσοποιητικού μας συστήματος.

Για να εξαγάγουν σαφή συμπεράσματα οι επιστήμονες ανέλυσαν τις απαντήσεις που είχαν δώσει 5.700 Αμερικανοί, άνω των 50 ετών –ένα αντιπροσωπευτικό δείγμα του πληθυσμού– σε ερωτηματολόγιο, συσχετίζοντάς τις με τις συγκεντρώσεις ανοσοκυττάρων στο αίμα τους.

Οι εθελοντές είχαν απαντήσει για τις εμπειρίες τους με διάφορους κοινωνικούς στρεσογόνους παράγοντες, όπως η εργασιακή αβεβαιότητα, το χρόνιο στρες, καταστάσεις που τους προκάλεσαν άγχος στην οικογενειακή ζωή, αλλά και κατά πόσον υπήρξαν θύματα σεξισμού και ηλικιακού ρατσισμού στην καθημερινότητά τους και αν βίω-

Χρειάζεται εστίαση σε όσα μας γεμίζουν χαρά και στους ανθρώπους που μπορούν να μας στηρίξουν.

σαν τραυματικά γεγονότα. Αναλύοντας τα δεδομένα, οι ειδικοί διαπίστωσαν ότι εκείνοι που ανέφεραν υψηλότερα επίπεδα στρες είχαν και πιο γηρασμένο ανοσοποιητικό σύστημα. Τα συμπεράσματά τους δημοσιεύτηκαν στην επιθεώρηση Proceedings of the National Academy of Sciences.

Αυτό που αποκαλύπτεται, τονίζει ο Ερίκ Κλόπακ, συντάκτης της μελέτης και μεταδιδακτορικός ερευνητής γενετολογίας στο Πανεπιστήμιο της Νότιας Καλιφόρνιας, είναι ότι καθώς γερνάει το ανοσοποιητικό σύστημα, παύει η συντονισμένη αντίδρασή του έναντι των νέων απειλών. Αυτό συμβαίνει επειδή παράγει διαφορετικούς τύπους ανοσοκυττάρων, σε διαφορε-

Το κοινωνικό στρες επηρεάζει σοβαρά την υγεία μας, διότι καθώς γερνάει το ανοσοποιητικό σύστημα, παύει η συντονισμένη αντίδρασή του έναντι των νέων απειλών. Αναμφίβολα, υπάρχουν καταστάσεις που δεν μπορούμε να ελέγξουμε, αλλά όσο περισσότερο κατανοήσουμε τις δυσμενείς συνέπειές τους, τόσο περισσότερα θα μπορούσαμε να κάνουμε ώστε να τις αντιμετωπίσουμε.

τικές αναλογίες από ό,τι στις νεότερες ηλικίες. Ταυτόχρονα, τα πιο γερασμένα ανοσοκύτταρα κυριαρχούν επί των νεότερων, που έχουν περισσότερες δυνατότητες, περιορίζοντας την ισχύ της αντίδρασής του.

Μέχρι σήμερα, ουδείς είχε ερευνήσει τη σχέση του κοινωνικού στρες και της λειτουργίας του ανοσοποιητικού συστήματος τόσο ενδελεχώς, επισημαίνει ο Μάθιου Γιουσεφζαντέ, ερευνητής των μηχανισμών γήρανσης στο Πανεπιστήμιο της Μινεσότα. Παρότι μελετήθηκαν μόνο συγκεκριμένα είδη ανοσοκυττάρων (κυρίως τα CD 4, βοηθητικά T λεμφοκύτταρα και τα CD8 κυτταροτοξικά T λεμφοκύτταρα), ο δρ Γιουσεφζαντέ εκτιμά ότι και αυτά συ-

νιστούν αξιόπιστο δείκτη της ρώμης του ανοσοποιητικού.

Το θέμα που προσεγγίζει η νέα μελέτη έχει ιδιαίτερη σημασία στην εποχή της συνεχιζόμενης πανδημίας COVID-19. «Πιστεύω ότι σήμερα πολλοί άνθρωποι, ιδιαίτερα οι ηλικιωμένοι, προσπαθούν να ενισχύσουν ή να ανανεώσουν το ανοσοποιητικό τους σύστημα», εξηγεί ο δρ Γιουσεφζαντέ. «Είναι λοιπόν εξαιρετικά πολύτιμες οι πληροφορίες για τους μηχανισμούς γήρανσής του, που προσφέρει η νέα μελέτη».

Παρότι οι ερευνητές διαπίστωσαν ότι ορισμένες μορφές κοινωνικών στρεσογόνων παραγόντων πράγματι συνδέονται με τις μεταβολές συγκεντρώσε-

ων ανοσοκυττάρων στο αίμα των συμμετεχόντων, ο δρ Κλόπακ επισημαίνει ότι οι επιστήμονες δεν γνωρίζουν τίποτα για τους τρόπους με τους οποίους το ένα επηρεάζει το άλλο.

«Όταν συνυπολογίστηκαν εξωγενείς παράγοντες όπως το κάπνισμα, η κατανάλωση οινοπνεύματος, κάποιες από αυτές τις διασυνδέσεις εξαλείφθηκαν ή μειώθηκαν σημαντικά», τόνισε, γεγονός που υποδεικνύει ότι και αυτοί παράγοντες έχουν ψυχολογικά τραύματα γνωρίζουν ενστικτωδώς: το στρες επηρεάζει τη σωματική μας υγεία».

«Η αντιμετώπιση αυτών των συνεπειών απαιτεί ανάλυση των συναισθημάτων μας», υπογραμμίζει. «Ο καθένας επηρεάζεται διαφορετικά από το στρες και έτσι διαφέρουν οι τρόποι διαχείρισης του προβλήματος. Η εστίαση σε όλα εκείνα που μας γεμίζουν χαρά, στους ανθρώπους που μπορούν να μας στηρίξουν, είναι δύο συνθήκες που μπορούν πραγματικά να μας βοηθή-

Η Ρενέ Εντι, ψυχοθεραπεύτρια στη Νέα Υόρκη, επιχειρεί διαφορετική προσέγγιση των επιστημονικών διαπιστώσεων. Όπως λέει: «Η μελέτη δείχνει αυτό που όσοι υφίστανται ρατσισμό και έχουν ψυχολογικά τραύματα γνωρίζουν ενστικτωδώς: το στρες επηρεάζει τη σωματική μας υγεία».

«Η αντιμετώπιση αυτών των συνεπειών απαιτεί ανάλυση των συναισθημάτων μας», υπογραμμίζει. «Ο καθένας επηρεάζεται διαφορετικά από το στρες και έτσι διαφέρουν οι τρόποι διαχείρισης του προβλήματος. Η εστίαση σε όλα εκείνα που μας γεμίζουν χαρά, στους ανθρώπους που μπορούν να μας στηρίξουν, είναι δύο συνθήκες που μπορούν πραγματικά να μας βοηθή-

σουν. Αυτό πρακτικά σημαίνει ότι πρέπει να ασχοληθούμε με κάποια αγαπημένα χόμπι, να περνάμε περισσότερο χρόνο με προσφιλή πρόσωπα ή απλώς, όποτε μπορούμε, να αποσυνδεόμαστε από την εργασία και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Οι ασκήσεις ενσυνειδητότητας, η γυμναστική και η υγιεινή διατροφή μπορούν επίσης να μας βοηθήσουν να νιώσουμε καλά σωματικά, δημιουργώντας θετικά συναισθήματα».

Αν καθημερινά νιώθετε στρες, στην εργασία, στην κοινωνική ή οικογενειακή ζωή, τότε θα πρέπει να σκεφθείτε με ποιους τρόπους μπορείτε να το τιθασεύσετε ώστε να το θέσετε υπό έλεγχο. Αν οι πολιτικές απόψεις κάποιου φίλου σάς προκαλούν άγχος ή δυσθυμία, μπορείτε να περιορίσετε τις επαφές σας μαζί του ή να βρείτε έναν άλλο κοινωνικό κύκλο. Αν κάποιος συνάδελφος σας υποτιμά ή σας παρενοχλεί λόγω της ηλικίας σας, θα βοηθούσε αν του κάνατε μια έντιμη, ανοικτή συζήτηση.

Η μελέτη της πλήρους εικόνας του πότε και πώς εμφανίζονται στη ζωή μας καταστάσεις που προκαλούν στρες είναι ένα πρώτο βήμα που θα μας βοηθήσει να αποφασίσουμε με ποιον τρόπο

Οι ασκήσεις ενσυνειδητότητας, η γυμναστική και η υγιεινή διατροφή μπορούν επίσης να μας βοηθήσουν να νιώσουμε καλά σωματικά, δημιουργώντας θετικά συναισθήματα.

θα προχωρήσουμε μπροστά. Αναμφίβολα, υπάρχουν καταστάσεις που δεν μπορούμε να ελέγξουμε, αλλά όσο περισσότερο κατανοήσουμε τις δυσμενείς συνέπειές τους, τόσο περισσότερα θα μπορούσαμε να κάνουμε ώστε να τις αντιμετωπίσουμε.

Βέβαια, ο πιο σοβαρός παράγοντας γήρανσης του ανοσοποιητικού μας παραμένει το πέρασμα των χρόνων. Μπορούμε, λοιπόν, και σε αυτή την περίπτωση να την αποτρέψουμε εφαρμόζοντας δοκιμασμένες συνταγές όπως η καλή διατροφή, η τακτική άσκηση, η διακοπή του καπνίσματος και του υπερβολικού αλκοόλ, οι κοινωνικές συναθροίσεις και ο καλός ύπνος.

Ένα νέο μυστικό της αρχαίας Ρώμης

Λατρευτικός χώρος αποκαλύπτει, για πρώτη φορά, τον συγκερασμό των θρησκειών

Μία ακόμη βόλτα στην αρχαιότητα μπορούν να κάνουν από χθες οι τουρίστες που επισκέπτονται τη Ρώμη και τις Θέρμες του Καρακάλλα. Έχουν τη δυνατότητα, πλέον, να εξερευνήσουν μια μοναδική ιδιωτική οικία, που προϋπήρχε στο σημείο. Ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της, η περίτεχνα διακοσμημένη με εντυπωσιακές τοιχογραφίες οροφή και ο μικρός λατρευτικός χώρος με αιγυπτιακές και ρωμαϊκές θεότητες.

Η διώροφη κατοικία (domus) χρονολογείται μεταξύ 134-138 μ.Χ., επί αυτοκράτορα Αδριανού. Κατεδαφίστηκε μερικώς για να ανοικοδομηθούν τα δημόσια λουτρά, που λειτουργήσαν το 216 μ.Χ., αλλά ένα σημαντικό τμήμα της διασώθηκε. Σύμφωνα με τους αρχαιολόγους, η κατοικία ανήκε σε οικογένεια εύπορων εμπόρων, όπως τουλάχιστον αποκαλύπτει ο περίτεχνος διάκοσμός της. Ταυτόχρονα, αποκαλύπτει τον τρόπο ανάπτυξης της αρχαίας Ρώμης μεταξύ 2ου και 3ου αιώνα μ.Χ. Τα χαλάσματα της αρχαίας κατοικίας

Συνυπάρχουν τοιχογραφίες ρωμαϊκών θεών, όπως ο Δίας, ο Ιανός, η Μινέρβα, αλλά και αιγυπτιακών, όπως η Ισις και ο Ανουβις.

ανακαλύφθηκαν για πρώτη φορά στα μέσα του 19ου αιώνα, σε βάθος περίπου 10 μ. από το σημερινό «ισόγειο» των λουτρών. Οι ανασκαφές, αστόχο, στο σημείο ξεκίνησαν 100 χρόνια αργότερα. Πολλά τμήματα του μικρού λατρευτικού χώρου και της τοιχογραφίας αφαιρέθηκαν προκειμένου να αποκατασταθούν στην αυθεντική μορφή τους. Ο λατρευτικός χώρος παρέμενε κλειστός τα τελευταία 30 χρόνια, αλλά κάποιοι είχαν την τύχη να τον επισκεφθούν πρωτότερα.

Όμως, άνοιξε για μία ακόμη φορά, προκαλώντας δέος. Στον ίδιο χώρο,

Η αρχαιολόγος Σίλβια Φορτουνάτι παρουσιάζει τις τοιχογραφίες στη διώροφη οικία του 2ου μ.Χ. αιώνα.

άλλωστε, εκτίθενται πλέον και εκείνα τα τμήματα της τοιχογραφίας της οροφής που είχαν αφαιρεθεί. Σε αυτά απεικονίζεται ο Βάκχος, ο ρωμαϊκός θεός του κρασιού και της γεωργίας. Όπως σημειώνουν οι ειδικοί, για τη συντήρηση της τοιχογραφίας χρησιμοποιήθηκαν ειδικές χρωστικές και τεχνικές.

Στον μικρό λατρευτικό χώρο υπάρχουν τοιχογραφίες ρωμαϊκών θεών, όπως ο Δίας, ο Ιανός, η Μινέρβα (η αρχαιοελληνική Αθηνά), αλλά και αιγυ-

πτιακών, όπως η Ισις και ο Ανουβις, γεγονός που αποδεικνύει τη μείξη διαφορετικών θρησκειών. Πρόκειται για ένα στοιχείο σύνθεσης στα δημόσια ρωμαϊκά μνημεία, αλλά όχι στις ιδιωτικές κατοικίες της περιόδου.

Όπως επισημαίνει η επικεφαλής των ανασκαφών στις Θέρμες του Καρακάλλα, Μιρέλα Σερλορέντζι, «είναι η πρώτη φορά που βλέπουμε αυτόν τον συγκερασμό διαφορετικών θρησκευτικών πεποιθήσεων μέσα σε μια ιδιωτική κατοικία, όχι μόνο στη Ρώμη,

αλλά και σε ολόκληρο τον κόσμο». Οσον αφορά τις τοιχογραφίες, η αρχαιολόγος υπογραμμίζει ότι όλα όσα γνωρίζαμε για τη ρωμαϊκή τοιχογραφία προέρχονταν από τα έργα που εντοπίστηκαν στην Πομπηία, η οποία καταστράφηκε το 79 μ.Χ., μετά την έκρηξη του Βεζούβιου.

Οι ρωμαϊκές τοιχογραφίες μετά τον 1ο αιώνα μ.Χ. αποτελούσαν ένα μυστήριο, γιατί δεν είχαμε ανακαλύψει αίσουσες σε τόσο καλή κατάσταση συντήρησης».

Δηλητηριάσεις και ψυχώσεις λόγω κάνναβης

Της ΚΡΙΣΤΙΝΑ ΚΑΡΟΝ

Η Ελίς ήταν 14 ετών όταν άρχισε να κάνει χρήση κάνναβης με ηλεκτρονικό τσιγάρο. Η μέθοδος αυτή ήταν εντελώς άοσμη, στερώντας από τους γονείς της τη δυνατότητα να καταλάβουν τι συνέβαινε. Μετά τη δεύτερη ή τρίτη δοκιμή, η Ελίς είχε εθιστεί. «Το αίσθημα ευφορίας ήταν απίστευτο. Όλα κινούνταν πιο αργά, πεινούσα συνέχεια και όλα μου έμοιαζαν αστεία», λέει η 18χρονη σήμερα Ελίς. Η ευφορία μετατράπηκε, όμως, σε άγχος και κατάθλιψη, με την κοπέλα να κάνει μια ημέρα τις αισθήσεις της επί 30 λεπτά στο μπάνιο.

Η κάνναβη αυτή δεν ήταν απλό «χόρτο». Τα έλαια και το «κερί» που αγόραζε από παράνομους πωλητές εμφανίζαν συχνά περιεκτικότητα τετραϋδροκανναβινόλης 90%. Η ουσία αυτή προσφέρει στην κάνναβη τις παραισθησιογόνες ιδιότητές της. Καθώς, όμως, οι ουσίες αυτές προέρχονται από κάνναβη και είναι ιδιαίτερα δημοφιλείς, η κοπέλα νόμισε ότι ήταν ασφαλείς. Όταν οι γονείς συνειδητοποίησαν τι συνέβαινε, έπεισαν την Ελίς να εγγραφεί σε πρόγραμμα απεξάρτησης.

Κρίσεις ναυτίας

Ένα χρόνο αφότου άρχισε να κάνει χρήση τέτοιων ουσιών, η Ελίς παρουσίασε κρίσεις ναυτίας, με πολλούς εμετούς. Αρχικά, οι γιατροί δεν μπορούσαν να καταλάβουν τι συνέβαινε, ενώ η νεαρή γυναίκα θυμάται σήμερα ότι μία ημέρα έκανε εμετό 20 συνεχόμενες φορές σε διάστημα δύο ωρών. Ένα χρόνο αργότερα, εντερολόγος διέγνωσε σύνδρομο κανναβιδοειδούς υπερέμεσης, πάθηση που προκαλεί έντονη ναυτία σε χρόνιους χρήστες μαρικουάνας. Ειδικοί εκτιμούν ότι τα σημερινά προϊόντα κάνναβης, με μεγάλη πε-

Η κάνναβη αυτή δεν ήταν απλό «χόρτο». Τα έλαια και το «κερί» που αγόραζε από παράνομους πωλητές εμφανίζαν συχνά περιεκτικότητα τετραϋδροκανναβινόλης 90%.

Τα νέα προϊόντα περιέχουν μεγάλη περιεκτικότητα σε THC και δεν έχουν καμία σχέση με τα παραδοσιακά «τρίφυλλα».

ριεκτικότητα σε THC, δεν έχουν καμία σχέση με τα «τρίφυλλα» που κάπνιζαν οι χρήστες πριν από δέκα χρόνια, καθώς προκαλούν δηλητηριάσεις σε συστηματικούς χρήστες, περιλαμβανομένων και νέων, ψυχωσικά επείσοδια, ακόμη και αυτοκτονικό ιδεασμό. Αυτό δεν συμβαίνει μόνον εξαιτίας της υψηλής περιεκτικότητας σε THC, αλλά και λόγω της μεγάλης ταχύτητας μεταφοράς της ουσίας στον εγκέφαλο, χάρη στα ηλεκτρονικά τσιγάρα.

ΑΝΑΛΥΣΗ / EUROBANK*

Ανησυχία για τις επιπτώσεις των υψηλότερων επιτοκίων

Υπό την πίεση των αυξημένων τιμών ενέργειας και ειδών διατροφής, ο κύριος δείκτης τιμών καταναλωτή έχει ανέλθει σε επίπεδα σημαντικά υψηλότερα από τον πληθωριστικό στόχο των κεντρικών τραπεζών στις περισσότερες οικονομίες παγκοσμίως. Παράλληλα, ο δομικός πληθωρισμός έχει ενισχυθεί σημαντικά τους τελευταίους μήνες, υποδηλώνοντας διάχυση του πληθωριστικού κύματος στην ευρύτερη οικονομία και αυξάνοντας τις ανησυχίες για διατήρησή του σε υψηλά επίπεδα για διάστημα μεγαλύτερο από το αρχικός προβλεπόμενο. Αντιμέτωπες με ένα σοκ προσφοράς λόγω της μεγάλης αύξησης των τιμών ενέργειας και άλλων εμπορευμάτων που εντάθηκε από τον πόλεμο στην Ουκρανία, οι περισσότερες μεγάλες κεντρικές τράπεζες επιδιώκουν «επιθετική» στροφή προς την ομαλοποίηση της νομισματικής πολιτικής τους προκειμένου να αντιμετωπιστεί ο υψηλός πληθωρισμός και να αποφευχθούν δευτερογενείς επιπτώσεις, ύστερα από εφαρμογή ιδιαίτερα χαλαρής νομισματικής πολιτικής τα τελευταία χρόνια ώστε να μετριαστούν οι οικονομικές επιπτώσεις από την πανδημία.

Η εν λόγω πορεία ομαλοποίησης είναι σχετικά πιο γρήγορη σε χώρες όπως οι ΗΠΑ, όπου η αγορά εργασίας χαρακτηρίζεται από ιδιαίτερα υψηλό βαθμό στενότητας, με τον επικεφαλής της Fed Τζερόμι Πάουερ να τονίζει για ακόμα μία φορά στην καθιερωμένη εξαμηνιαία ομιλία του, στο πλαίσιο της κατάθεσης στο Κογκρέσο της έκθεσης για τη νομισματική πολιτική της Τράπεζας, ότι η αντιμετώπιση του υψηλού πληθωρισμού αποτελεί κορυφαία προτεραιότητα και η εφαρμογή περιοριστικής νομισμα-

τικής πολιτικής θεωρείται αναγκαία. Εντούτοις, παραδέχθηκε ότι τα υψηλότερα επιτόκια θα μπορούσαν να οδηγήσουν την οικονομία των ΗΠΑ σε ύφεση και η ομαλή προσγείωση που επιδιώκει η Τράπεζα αποτελεί ιδιαίτερη «πρόκληση», δηλώσεις που συνέπεσαν χρονικά με δημοσιεύσεις ασθενών στοιχείων (π.χ. πρόδρομος σύνθετος δείκτης υπευθύνων προμηθειών PMI Ιουνίου, πωλήσεις υφιστάμενων κατοικιών Μαΐου, δείκτης καταναλωτικής εμπιστοσύνης Ιουνίου του University of Michigan) εντείνοντας τις ανησυχίες για την πορεία της οικονομίας. Ως αποτέλεσμα, η προθεσμιακή αγορά αναθεώρησε ελαφρώς χαμηλότερα τις εκτιμήσεις της για την πορεία των αμερικανικών επιτοκίων, με το βασικό παρεμβατικό επιτόκιο να αναμένεται τώρα στο 3,45% περίπου μέχρι το τέλος του έτους έναντι λίγο πάνω από 4,0% πριν από την τελευταία συνεδρίαση νομισματικής πολιτικής της Fed στις 14-15 Ιουνίου, παραμένοντας όμως πάνω από το επίπεδο μακροχρόνιας ισορροπίας 2,0%-3,0%.

Σε αυτό το περιβάλλον, η διάθεση για ανάληψη ρίσκου περιορίστηκε, οι αγορές των κυβερνητικών ομολόγων ευνοήθηκαν, ενώ το δολάριο ΗΠΑ κινήθηκε ελαφρώς χαμηλότερα, με την ισοτιμία ευρώ/δολ. να παραμένει στην περιοχή του 1,05, παρά τα απογοητευτικά στοιχεία για τον μήνα Ιούνιο από την Ευρωζώνη που έδειξαν υποχώρηση του πρόδρομου σύνθετου δείκτη υπευθύνων προμηθειών PMI σε χαμηλό 16 μηνών και απρόσμενα σημαντική επιδείνωση της καταναλωτικής εμπιστοσύνης.

* Τομέας Οικονομικής Ανάλυσης & Έρευνας Διεθνών Κεφαλαιαγορών της Eurobank.

Επενδυτική βαθμίδα μετά τις εκλογές

Οι οίκοι αξιολόγησης προτιμούν να διαμορφωθεί το νέο πολιτικό σκηνικό προτού προχωρήσουν στο επόμενο βήμα

Της **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ**

Η Ελλάδα βρίσκεται ξεκάθαρα σε ανοδική τροχιά αξιολογήσεων τα τελευταία χρόνια, τόσο εν μέσω της πανδημίας όσο και εν μέσω της πληθωριστικής και ενεργειακής κρίσης, με τους διεθνείς οίκους να «ανεβάζουν» την αξιολογήσή της όλο και πιο κοντά στο ορόσημο του investment grade. Τελευταίο παράδειγμα αποτελεί η αναβάθμιση από τον ιαπωνικό οίκο αξιολόγησης R&I του οποίου η ετυμότητα, αν και δεν έχει κάποιο ουσιαστικό αντίκτυπο –καθώς δεν αποτελεί μέλος της «μεγάλης τετράδας» των DBRS, Fitch, Moody's και S&P, που λαμβάνουν υπόψη αγορές και ΕΚΤ– ωστόσο είναι ενδεικτική του θετικού κλίματος που διατηρείται γύρω από τις προ-

Εφικτός ο στόχος της κυβερνήσεως για κατάκτηση του οροσήμου εντός του 2023, εκτιμούν οι ξένοι αναλυτές.

οπτικές της ελληνικής οικονομίας. Στόχος της κυβέρνησης παραμένει η κατάκτηση του οροσήμου εντός του 2023, με τους αναλυτές να εκτιμούν πως παραμένει εφικτός, παρά την άνοδο του κόστους αναχρηματοδότησης του χρέους που έχει προκαλέσει η ομαλοποίηση της νομισματικής πολιτικής. Ωστόσο θεωρούν πως οι εκλογές είναι αυτές που θα καθορίσουν το «ότε» της πολυαναμενόμενης αυτής κίνησης από τους οίκους.

Ενόψει εκλογών, είτε πρόωγων είτε στο τέλος της θητείας της τρέχουσας κυβέρνησης, οι οίκοι (αν και δεν ανησυχούν αυτή τη στιγμή για πολιτική αστάθεια) αν είναι κοντά στο να δώσουν στην Ελλάδα την επενδυτική βαθμίδα, θα προτιμήσουν να διαμορφωθεί το νέο πολιτικό σκηνικό προτού προχωρήσουν στο επό-

S&P, DBRS αλλά και Scope Ratings αξιολογούν την Ελλάδα ένα σκαλοπάτι κάτω από την επενδυτική βαθμίδα, ενώ Fitch και Moody's βαθμολογούν την Ελλάδα δύο και τρία σκαλοπάτια, αντίστοιχα, μακριά από investment grade.

μενο βήμα. Ο R&I αναβάθμισε την πιστοληπτική ικανότητα της ελληνικής οικονομίας στο BB+, ένα σκαλοπάτι κάτω από την επενδυτική βαθμίδα και στα ίδια επίπεδα με την αξιολόγηση που δίνουν οι S&P, DBRS αλλά και η Scope Ratings – η οποία στοχεύει σύντομα να γίνει ο πέμπτος οίκος που έχει προκαλέσει η ομαλοποίηση της νομισματικής πολιτικής.

Ωστόσο θεωρούν πως οι εκλογές είναι αυτές που θα καθορίσουν το «ότε» της πολυαναμενόμενης αυτής κίνησης από τους οίκους. Ενόψει εκλογών, είτε πρόωγων είτε στο τέλος της θητείας της τρέχουσας κυβέρνησης, οι οίκοι (αν και δεν ανησυχούν αυτή τη στιγμή για πολιτική αστάθεια) αν είναι κοντά στο να δώσουν στην Ελλάδα την επενδυτική βαθμίδα, θα προτιμήσουν να διαμορφωθεί το νέο πολιτικό σκηνικό προτού προχωρήσουν στο επό-

μενο βήμα. Ο R&I αναβάθμισε την πιστοληπτική ικανότητα της ελληνικής οικονομίας στο BB+, ένα σκαλοπάτι κάτω από την επενδυτική βαθμίδα και στα ίδια επίπεδα με την αξιολόγηση που δίνουν οι S&P, DBRS αλλά και η Scope Ratings – η οποία στοχεύει σύντομα να γίνει ο πέμπτος οίκος που έχει προκαλέσει η ομαλοποίηση της νομισματικής πολιτικής.

Η Capital Economics συμφωνεί με αυτό. «Θεωρώ πως η Ελλάδα έχει καλές πιθανότητες να επιτύχει την επενδυτική βαθμίδα από τουλάχιστον έναν οίκο μέχρι το τέλος του 2023», εκτιμά ο επικεφαλής οικονομολόγος του οίκου, Αντριου Κένναχι. Όπως επισημαίνει στην «Κ», η ελληνική οικονομία έχει ανακάμψει από την COVID-19 καλύτερα από πολλές άλλες χώρες και οι άμεσες προοπτικές φαίνονται ευνοϊκές, κάρη στον ισχυρό τουρισμό και το γεγονός ότι η Ελλάδα είναι λιγότερο εκτεθειμένη σε Ρωσία και Ουκρανία. Η κυβέρνηση, όπως επισημαίνει, έχει σημειώσει σημαντική πρόοδο στις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις, ενώ η δυναμική του χρέους έχει

βελτιωθεί και δεν θα επιδεινωθεί πολύ γρήγορα από την αύξηση των αποδόσεων των ομολόγων, επειδή η μέση διάρκεια του χρέους είναι πολύ μεγάλη.

Σύμφωνα ωστόσο με το σκεπτικό των οίκων, ο εφικτός αυτός στόχος αναμένεται να καθυστερήσει τουλάχιστον μέχρι το πέρας των εθνικών εκλογών. Και αυτό γιατί, όπως εξηγεί η Scope Ratings, οι εκλογές αποτελούν μέρος του μελλοντικού πλαισίου κάθε χώρας και σίγουρα οι οίκοι αξιολόγησης έχουν την τάση να περιμένουν μέχρι να ολοκληρωθούν όσον αφορά τις ενέργειες αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας του κράτους σε σενάρια στα οποία το αποτέλεσμα μελλοντικών εκλογών ήταν εξαιρετικά αβέβαιο. Οι εκλογές είναι σημαντικές, για παράδειγμα, όταν το αποτέλεσμα θα μπορούσε να αντιπροσωπεύει μια σημαντική

αλλαγή της στάσης δημοσιονομικής πολιτικής ή των θεσμικών συνθηκών, όπως εξηγεί.

Η πολιτική αστάθεια και η περαιτέρω σύσφιγξη των οικονομικών συνθηκών αποτελούν αρνητικούς παράγοντες από την άποψη της αξιολόγησης, αλλά για την Ελλάδα υπάρχουν δύο «ελαφρυντικά» στοιχεία σε ό,τι αφορά το θέμα «εκλογές», όπως σημειώνει στην «Κ» ο οικονομολόγος της Oxford Economics, Ρικάρντο Αμάρο. Πρώτον, η Νέα Δημοκρατία συνεχίζει να απολαμβάνει ένα άνετο προβάδισμα στις δημοσκοπήσεις, που σηματοδοτεί ότι η δέσμευση για μείωση του χρέους θα παραμείνει μετά τις εκλογές. Και δεύτερον, οι αυστηρότερες χρηματοοικονομικές συνθήκες θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε κάποια επιδείνωση της δημοσιονομικής απόδοσης, αλλά το κόστος χρηματοδότησης του χρέους δεν θα επηρεαστεί ιδιαίτερα προς το παρόν λόγω της πολύ μεγάλης διάρκειάς του. «Επομένως, το να πετύχει η Ελλάδα άλλα μια αναβάθμιση μέχρι το επόμενο έτος εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από (1) το εκλογικό αποτέλεσμα και (2) το εάν η ελληνική οικονομία θα καταφέρει να διατηρήσει τη θετική δυναμική της», τονίζει ο κ. Αμάρο.

Οι εκλογές δεν αποτελούν πάντως γεγονός ανησυχίας για τους οίκους. «Το σταθερό πολιτικό σκηνικό είναι ένας σημαντικός παράγοντας στην αξιολογήσή μας και έχει συμβάλει στην ανοδική τάση στις αξιολογήσεις της Ελλάδας. Το βασικό μας σενάριο είναι ότι η πολιτική κατάσταση θα παραμείνει σε γενικές γραμμές σταθερή και μετά τις βουλευτικές εκλογές», όπως έχει σημειώσει η Fitch στην «Κ».

«Όπως έχουν τα πράγματα, οι κίνδυνοι που θέτουν οι εκλογές δεν φαίνονται πολύ μεγάλοι, δεδομένου ότι η Νέα Δημοκρατία είναι ακόμα πολύ μπροστά στις δημοσκοπήσεις», σημειώνει και ο κ. Κρίστη της Capital Economics.

Με κέρδη ολοκληρώθηκε η συνεδρία του ΧΑΚ την Τρίτη

Με κέρδη ολοκληρώθηκε η συνεδρία του Χρηματιστηρίου την Τρίτη, με τον Γενικό Δείκτη να καταγράφει άνοδο σε ποσοστό 0,55% κλείνοντας στις 69,54 μονάδες. Ο ημερήσιος όγκος συναλλαγών έφτασε στις

Ο Γενικός Δείκτης κατέγραψε άνοδο σε ποσοστό 0,55% κλείνοντας στις 69,54 μονάδες.

€24.025.09. Κέρδη παρουσίασαν και όλοι οι επιμέρους χρηματιστηριακοί δείκτες, με τον FTSE/CySE 20 να σημειώνει άνοδο κατά 0,58%, τις Επενδυτικές Εταιρείες κατά 0,50%, την Κύρια

Αγορά κατά 0,71%, την Εναλλακτική Αγορά κατά 0,46% και τα Ξενοδοχεία κατά 0,25%. Το μεγαλύτερο επενδυτικό ενδιαφέρον προσέλκυαν οι τίτλοι της Τράπεζας Κύπρου με €19.332 (αμετάβλητη - τιμή κλεισίματος €1,05), της Logicom με €3.361 (άνοδος 1,08% - τιμή κλεισίματος €1,88), της Demetra Holdings Plc με €413 (άνοδος 0,53% - τιμή κλεισίματος €0,38), της Πανδώρα Επενδύσεις Δημόσια ΑΤΔ με €310 (αμετάβλητη - τιμή κλεισίματος €0,06) και της Leptos Calypso Hotels Public LTD με €294 (άνοδος 3,70% - τιμή κλεισίματος €0,04).

Από τις μετοχές που έτυχαν διαπραγματεύσεων, 5 κινήθηκαν ανοδικά, 1 πτωτικά και 2 παρέμειναν αμετάβλητες. Ο αριθμός των συναλλαγών περιορίστηκε σε 28.

Η ανάκτησή της θα μειώσει το κόστος δανεισμού των ελληνικών επιχειρήσεων

Της **ΕΥΓΕΝΙΑΣ ΤΖΩΡΤΖΗ**

Σε αποκλιμάκωση του κόστους χρηματοδότησης των ελληνικών επιχειρήσεων θα συμβάλει η ανάκτηση της επενδυτικής βαθμίδας, συμπαρασύροντας σε μείωση των αποδόσεων δανεισμού, παρά το γενικότερο κλίμα αύξησης του κόστους χρήματος, λόγω της άνοδου του πληθωρισμού και των επιτοκίων από την ΕΚΤ.

Η άνοδος του κόστους χρήματος για τις επιχειρήσεις αποτυπώνεται σήμερα κυρίως στις τιμές των εταιρικών ομολόγων, που έχουν εκτοξευθεί λόγω της άνοδου και των αποδόσεων των ομολόγων, αλλά και στην άνοδο των επιτοκίων δανεισμού που είναι συνδεδεμένα με το euribor. Η ανάκτηση της επενδυτικής βαθμίδας θα επιτρέψει στις επιχειρήσεις να έχουν πρόσβαση σε φθηνό τραπεζικό δανεισμό, κλείνοντας σταθερά επιτόκια για μακρά χρονική περίοδο άνω των 10 ετών.

Σε ό,τι αφορά τις τράπεζες, η ανάκτηση της επενδυτικής βαθμίδας θα σηματοδοτούσε ουσιαστική αλλαγή σκηνικού, καθιστώντας ελκυστικές τις ελληνικές

σεις θα προκύψει μετά την ενεργοποίηση του Ταμείου Ανάκαμψης, που θα εξασφαλίσει χαμηλά επιτόκια για το σκέλος του δανείου που καλύπτεται από ευρωπαϊκά κονδύλια.

Το βασικό επιτόκιο αναφοράς του RRF διαμορφώνεται σήμερα στο 0,35%, επίπεδο που δεν θεωρείται διατηρήσιμο μετά την ά-

Εκτιμάται ότι θα αναχαιτιστεί η εκτόξευση των αποδόσεων.

νοδος των αποδόσεων, αλλά όπως εξηγούν τραπεζικά στελέχη η άνοδος θα είναι λελογισμένη –κοιτώντας στο 1%– και σε κάθε περίπτωση θα επιτρέπει στις επιχειρήσεις να έχουν πρόσβαση σε φθηνό τραπεζικό δανεισμό, κλείνοντας σταθερά επιτόκια για μακρά χρονική περίοδο άνω των 10 ετών.

Σε ό,τι αφορά τις τράπεζες, η ανάκτηση της επενδυτικής βαθμίδας θα σηματοδοτούσε ουσιαστική αλλαγή σκηνικού, καθιστώντας ελκυστικές τις ελληνικές

Η ανάκτηση της επενδυτικής βαθμίδας θα οδηγήσει σε μείωση περίπου κατά 50 μονάδες τα σημερινά επιτόκια, που διαμορφώνονται στο 3% για τις μεγάλες επιχειρήσεις.

τράπεζες σε επενδυτές μεγάλου βάθους, ενόψει των υψηλών αναγκών άντλησης κεφαλαίων αλλά και της στρατηγικής αποεπένδυσης που είναι προ των πυλών. Μια τέτοια εξέλιξη θα άνοιγε τον δρόμο για την κάλυψη των υποχρεώσεων ύψους 15 δις. ευρώ που έχουν οι τράπεζες τα προσεχή χρόνια με χαμηλό κόστος, εξοικονομώντας, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις των ελληνικών τραπεζών, έως και 300 εκατ. ευρώ για τις τέσσερις συστημικές τράπεζες.

Αυτό κάτω από κανονικές συνθήκες, όπως υπογραμμίζουν, δηλαδή με βάση την εκτίμηση ότι το μέσο κόστος θα μπορούσε να μειωθεί περίπου στο 2% έναντι 3% που υπολόγιζαν οι τράπεζες ότι θα είναι το μέσο κόστος άνω των κεφαλαίων, και όχι 5%-7% όπου βρίσκονται σήμερα οι τιμές των ομολόγων που εξέδωσαν τα πιστωτικά ιδρύματα την τελευταία 2ετία – και πάντως πριν από την εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία. Η εξοικονόμηση τόκων σε μια περίοδο απομό-

χλευσης του ενεργητικού των ελληνικών τραπεζών λόγω των εκτεταμένων πωλήσεων και τιτλοποιήσεων, που συμπαρασύρει σε δραματική μείωση των εσόδων από τόκους –παρά την πιστωτική επέκταση που σημειώνεται– αποτελεί, όπως εξηγούν αρμόδια τραπεζικά στελέχη, θέμα υψίστης σημασίας.

Εκτός από το άμεσο όφελος θα οδηγούσε στη μείωση του πιστωτικού κινδύνου, αλλάζοντας το προφίλ των ελληνικών τραπεζών και ανοίγοντας τον δρόμο για την καλύτερη τιμολόγηση των πελατών τους σε μια περίοδο που η ρευστότητα στην οικονομία θα αποτελέσει «κλειδί» για τη στήριξη της ανάπτυξης.

Πολύ περισσότερο η ανάκτηση της επενδυτικής βαθμίδας θα εξασφάλιζε την άνετη πρόσβαση στις αγορές και θα διευρυνε τις πηγές άντλησης των απαιτούμενων κεφαλαίων, καθώς οι ελληνικές τράπεζες θα απευθύνονταν πλέον σε επενδυτές μεγάλου κύρους και όχι κυρίως σε hedge funds, που είναι σήμερα οι βασικοί χρηματοδότες των ελληνικών εκδόσεων και των οποίων το capacity δείχνει να εξαντλείται.

Deloitte.

Στην Deloitte παρέχουμε στους πελάτες μας ευρύ φάσμα απόψεων, ικανοτήτων και δημιουργικότητας, που απαιτούνται για την επίτευξη **αποτελεσμάτων με θετικό αντίκτυπο.**

© 2020 Deloitte Limited

Connect for **impact.**

www.deloitte.com/cy

